

Друштво за осигурување
Халк осигурување а. д. Скопје
Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2021 година и
Извештај на независниот ревизор

Адреса: Ул. Мајка Тереза бр. 1 - 2 Приземје
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	6
Извештај за парични текови	8
Извештај за промени во капиталот	10
Белешки кон финансиските извештаи	11
Прилог 1 Годишен извештај за работењето	
Прилог 2 Годишна сметка	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
Халк осигурување а.д. Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Халк осигурување а.д. Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2021 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 66.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и проценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е обелоденето во белешките 10 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има евидентирано побарувања од непосредни работи на осигурување во вкупен износ од 245.941.616 денари, побарувања од работи на соосигурување и реосигурување во вкупен износ од 103.782.532 денари и побарувања по основ на провизија од реосигурување во вкупен износ 33.194.555 денари. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и процедурата за независна верификација на овие побарувања, не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на побарувањата од непосредни работи на осигурување, побарувањата од работи на соосигурување и реосигурување и побарувањата по основ на провизија од реосигурување на Друштвото со состојба на 31 декември 2021 година.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

2. Како што е обелоденето во белешка 16 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има евидентирано обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување во вкупен износ од 170.434.362 денари. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и процедурата за независна верификација на овие обврски не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираните износи на обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување на Друштвото со состојба на 31 декември 2021 година.
3. Како што е обелоденето во белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има евидентирано бруто технички резерви за пријавени штети во вкупен износ од 234.014.339 денари. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, идентификувавме пријавени штети за кои е евидентирана дополнителна резерва во вкупен износ од 7.623.308 денари по 31 декември 2021 година. Ваквиот пристап не е во согласност со сметководствената политика во примена која бара расходите да бидат признати во периодот за кој се однесуваат. Следствено, со состојба на 31 декември 2021 година бруто техничките резерви за пријавени штети, како и промените во резервите за пријавени штети за годината што тогаш заврши, се потценети за износ од 7.623.308 денари.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти врз финансиските извештаи од прашањата дискутирани во првиот и вториот пасус, како и ефектот дискутиран во третиот пасус од „Основа за мислење со резерва“, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Халк Осигурување а.д. Скопје на ден 31 декември 2021 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2021 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Според нашето мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

Сузана Ставриќ

Управител

Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ

Овластен ревизор

Скопје, 29 април 2022 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСР“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
Актива			
А. Нематеријални средства	6	11.445.414	9.132.555
1. Гудвил		-	-
2. Останати нематеријални средства		11.445.414	9.132.555
Б. Вложувања		937.253.780	669.430.260
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	7	-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста		-	-
1.1 Земјиште		-	-
1.2 Градежни објекти		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2.1 Земјиште		-	-
2.2 Градежни објекти		-	-
2.3 Останати материјални средства		-	-
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		18.446.008	18.724.070
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	18.446.008	18.724.070
Останати финансиски вложувања	9	918.807.772	650.706.190
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	9.1	278.595.873	190.805.463
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		169.174.855	111.455.463
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		109.421.018	79.350.000
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување	9.2	107.702.766	117.014.214
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		107.702.766	117.014.214
4. Депозити, заеми и останати пласмани		532.509.133	342.886.513
4.1 Дадени депозити	9.3	517.000.000	330.300.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми		-	-
4.4 Останати пласмани	9.4	15.509.133	12.586.513
5. Деривативни финансиски инструменти		-	-
Депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување		-	-
В. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	16	43.450.064	53.519.850
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија		13.742.828	25.829.196
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		29.707.236	27.690.654
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизиционата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот		-	-
Г. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)		-	-
Д. Одложени и тековни даночни средства		3.201.893	1.255.474
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		3.201.893	1.255.474

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
Г. Побарувања	10	389.123.010	334.337.530
Побарувања од непосредни работи на осигурување	10.1	245.941.616	249.003.976
1. Побарувања од осигуреници		127.649.767	134.769.720
2. Побарувања од посредници		118.291.849	114.234.256
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	10.2	103.782.532	61.854.986
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		103.782.532	61.854.986
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
Останати побарувања	10.3	39.398.862	23.478.568
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		35.251.064	19.980.874
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања		1.349.838	732.197
3. Останати побарувања		2.797.960	2.765.497
Побарувања по основ на запишан а неуплатен капитал		-	-
Е. Останати средства		54.724.404	65.323.516
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	11	43.123.429	50.285.872
1. Опрема		33.626.581	39.550.285
2. Останати материјални средства		9.496.848	10.735.588
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	10.728.265	13.476.897
1. Парични средства во банка		9.859.741	12.474.612
2. Парични средства во благајна		868.524	1.002.285
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти		-	-
Залихи и ситен инвентар		872.710	1.560.748
Ж. Активни временски разграничувања		77.728.328	99.973.978
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	13	77.728.328	99.973.978
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		-	-
З. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење		-	-
С. Вкупна актива		1.516.926.893	1.232.973.163
И. Вон-билансна евиденција – актива		64.214.019	46.901.198
Пасива			
А. Капитал и резерви	14	371.686.741	320.260.661
Запишан капитал		953.546.883	645.350.983
1. Запишан капитал од обични акции		953.546.883	645.350.983
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал		-	-
Премии за емитирани акции		-	-
Ревалоризациона резерва		-	-
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
Резерви		-	-
1. Законски резерви		-	-
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5 Останати резерви		-	-
Нераспределена нето добивка		-	-
Пренесена загуба		325.090.322	347.078.679
Добивка за тековниот пресметковен период		-	21.988.357
Загуба за тековниот пресметковен период		256.769.820	-
Б. Субординирани обврски		-	-
В. Бруто технички резерви	15	891.884.709	724.950.748
Бруто резерви за преносни премии		426.189.025	395.462.579
Бруто математичка резерва		-	-
Бруто резерви за штети		464.610.131	329.488.169
Бруто резерви за бонуси и попусти		1.085.553	-
Бруто еквилизациона резерва		-	-
Бруто останати технички резерви		-	-
Г. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик		-	-
Д. Останати резерви		1.555.692	1.226.843
1. Резерви за вработени		-	-
2. Останати резерви	29	1.555.692	1.226.843

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
Г. Одложени и тековни даночни обврски		502.286	2.525.610
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		502.286	2.525.610
Е. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување		-	-
Ж. Обврски	16	248.737.653	181.268.897
Обврски од непосредни работи на осигурување		35.529.974	24.531.790
1. Обврски спрема осигуреници		35.529.974	24.531.790
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување		170.434.362	114.201.383
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		170.434.362	114.201.383
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
Останати обврски		42.773.317	42.535.724
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		27.473.388	29.474.825
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		-	-
3. Останати обврски		15.299.929	13.060.899
З. Пасивни временски раграничувања		2.559.812	2.740.405
С. Нетековни обврски во врска со нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења		-	-
И. Вкупна пасива		1.516.926.893	1.232.973.163
Ј. Вон-билансна евиденција – пасива		64.214.019	46.901.198

Финансиските извештаи се усвоени од страна на раководството на Друштвото на 29 април 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Славчо Таушанов
 Извршен директор

Катерина Ѓурчиноска
 ВД Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
A. Приходи од работењето		784.389.288	617.283.020
Заработена премија (нето приходи од премија) (1+2+3-4-5-6+7+8)	17	733.430.941	556.227.024
1. Бруто полисирана премија за осигурување		991.893.337	821.729.921
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија		215.649.582	164.423.143
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		30.726.446	113.265.584
7. Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за реосигурување		(12.086.368)	12.185.830
Приходи од вложувања	18	5.117.430	5.188.313
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	-
2.1 Приходи од наемнини		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	-
3. Приходи од камати		3.563.120	4.243.478
4. Позитивни курсни разлики		2.939	89.717
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)		1.457.997	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот – капитална добивка		93.374	855.118
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		93.374	855.118
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања		-	-
Приходи по основ на провизии од реосигурување	19	37.766.533	30.595.493
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	19	5.632.103	4.275.496
Останати приходи	20	2.442.281	20.996.694
Расходи од работењето		1.041.159.108	592.667.697
Настанати штети (нето трошоци за штети)	21	513.049.625	255.087.448
1. Бруто исплатени штети		511.927.786	305.935.375
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		15.041.857	2.515.508
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија		116.941.683	76.348.231
5. Промени во бруто резервите за штети		135.121.961	52.276.819
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување		2.016.582	24.261.007
Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		1.085.553	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва – дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва – дел за соосигурување/реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		1.085.553	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		1.085.553	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	22	10.285.881	5.389.655
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		78.938	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)		10.206.943	5.389.655
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето		410.873.692	272.164.562
1. Трошоци за стекнување	23	278.526.223	164.509.339
1.1 Провизија		113.356.926	89.516.767
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа		41.312.269	37.618.668
1.3 Останати трошоци за стекнување		101.611.378	70.613.189
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		22.245.650	(33.239.285)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
2. Административни трошоци	24	132.347.469	107.655.223
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		15.535.181	12.575.476
2.2 Трошоци за вработените		45.330.575	37.139.159
2.2.1 Плати и надоместоци		27.633.956	23.381.822
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		2.519.379	2.101.174
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		11.726.217	9.925.923
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		3.451.023	1.730.240
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		215.031	1.580.472
2.4 Останати административни трошоци		71.266.682	56.360.116
2.4.1 Трошоци за услуги		58.722.224	44.749.288
2.4.2 Материјални трошоци		7.181.026	4.893.542
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		5.363.432	6.717.286
Трошоци од вложувања		740.526	1.230.173
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2. Трошоци за камати		2.136	973.670
3. Негативни курсни разлики		375.571	256.503
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		114.126	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот – капитална загуба		97.560	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		97.560	-
5.3 Останати финансиски вложувања		-	-
6. Останати трошоци од вложувања		151.133	-
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	25	56.027.033	40.598.340
1. Трошоци за превентива		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување		56.027.033	40.598.340
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	10	49.068.052	10.998.401
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	26	28.745	7.199.118
Добивка за деловната година пред одданочување		-	24.615.323
Загуба за деловната година пред одданочување		256.769.820	-
Данок на добивка односно загуба	27	-	2.626.966
Одложен данок		-	-
Добивка за деловната година по одданочување		-	21.988.357
Загуба за деловната година по одданочување		256.769.820	-

Финансиските извештаи се усвоени од страна на раководството на Друштвото на 29 април 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Славчо Таушанов
 Извршен директор

Катерина Ѓурчиноска
 ВД Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за парични текови

	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
А. Парични текови од деловни активности			
Парични приливи од деловни активности		1.117.749.573	792.758.246
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси		951.295.719	679.522.912
2. Премија за реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети		75.014.137	24.902.585
4. Примени камати од работи на осигурување		-	-
5. Останати приливи од деловни активности		91.439.717	88.332.749
Парични одливи од деловни активности		(1.146.643.902)	(762.084.635)
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси		(569.408.709)	(325.510.594)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија		(159.416.603)	(105.349.746)
4. Надоместоци и други лични расходи		(89.075.488)	(76.585.033)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување		(328.140.981)	(254.283.273)
6. Платени камати		-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки		-	-
8. Останати одливи од редовни активности		(602.121)	(355.989)
Нето парични приливи од деловни активности		-	30.673.611
Нето парични одливи од деловни активности		(28.894.329)	-
Б. Парични текови од вложувања			
Парични приливи од вложувања		614.558.428	857.709.755
1. Приливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Приливи по основ на материјални средства		501.030	98.926.238
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		114.342.183	198.712.660
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани		497.995.768	556.801.274
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Приливи од камати		1.719.447	3.269.583
Парични одливи од вложувања		(896.608.631)	(862.857.919)
1. Одливи по основ на нематеријални средства		(4.899.158)	(8.713.001)
2. Одливи по основ на материјални средства		(10.061.162)	(35.537.746)
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		(1.206.642)	(3.792.612)
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		(202.132.593)	(193.312.976)
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		(678.306.940)	(620.527.914)
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		(2.136)	(973.670)
Нето парични приливи од вложувања		-	-
Нето парични одливи од вложувања		(282.050.203)	(5.148.164)

Извештај за парични текови (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2021	Претходна деловна година 2020
В. Парични текови од финансиски активности		308.195.900	-
Парични приливи од финансиски активности		308.195.900	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		308.195.900	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски		-	-
Парични одливи од финансиски активности		-	(20.417.988)
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски		-	(20.417.988)
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции		-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда		-	-
Нето парични приливи од финансиски активности		308.195.900	-
Нето парични одливи од финансиски активности		-	(20.417.988)
Г. Вкупно парични приливи		2.040.503.901	1.650.468.001
Д. Вкупно парични одливи		(2.043.252.533)	(1.645.360.542)
Г. Нето парични приливи		-	5.107.459
Е. Нето парични одливи		2.748.632	-
Ж. Пари и парични еквиваленти на почетокот на пресметковниот период		13.476.897	8.369.438
З. Ефект од промена на курсот на странски валути врз пари и парични еквиваленти		-	-
С. Пари и парични еквиваленти на крајот на пресметковниот период		10.728.265	13.476.897

Финансиските извештаи се усвоени од страна на раководството на Друштвото на 29 април 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Славчо Таушанов
 Извршен директор

Катерина Ѓурчиноска
 ВД Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризација на резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	-	298.272.304
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	-	298.272.304
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.988.357	21.988.357
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.988.357	21.988.357
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.988.357	(21.988.357)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.322)	(256.769.820)	371.686.741

Финансиските извештаи се усвоени од страна на раководството на Друштвото на 29 април 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Славчо Таушанов

Извршен директор

Катерина Ѓурчиноска

ВД Директор на

Дирекција за финансиско

управување и известување

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Друштвото за осигурување **Халк осигурување а.д.** Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано во Република Северна Македонија каде ги обавува своите деловни активности. Адресата на седиштето на Друштвото е ул. Мајка Тереза 1 – 2, Приземје, 1000 Скопје.

Друштвото за осигурување е основано во 2007 година од страна на единствениот акционер, Алб – сигурацион од Албанија. Во ноември 2017 сопственичката структура на Друштвото е променета кога сопственик на 90% од акционерскиот капитал станува Џ – Џ Технологија додека во јануари, 2019 година 100% од сопственоста на Друштвото премина во целосна сопственост и контрола на Халк Банка а.д. Скопје при што и називот на Друштвото се промени во Халк осигурување а.д. Скопје. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, крајно матично друштво е Türkiye Halk Bankasi A.S.

Дејноста на Друштвото е осигурување, односно **65.12 – неживотно осигурување** согласно Националната класификација на дејности и истата, Друштвото ја врши организирано преку седиштето (Генерална дирекција) во Скопје и преку подружниците на територијата на Република Северна Македонија.

Друштвото е организирано во три сектори и тоа: Сектор за прием во осигурување во склоп на кој функционираат Дирекција за прием во осигурување и Дирекција за продажба и агенциска мрежа, Сектор за штети како и Сектор за финансии во склоп на кој функционираат Дирекција за финансиско управување и известување, Дирекција за правни работи и усогласеност со прописи, Дирекција за контролинг и Дирекција за информатичка технологија.

Друштвото е регистрирано за вршење на 18 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица.

Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Северна Македонија и со состојба на 31 декември 2021 година вработува 151 лица (2020: 135 лица).

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Друштвото се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за финансиско известување согласно Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, останата подзаконска регулатива како и интерните правилници на Друштвото. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Северна Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018, 239/2018 и 290/2020), Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси” (Службен весник број 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020), „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011, 170/2019 и 303/2021, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување” (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември, 2021 и 2020 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во апсолутни износи во македонски Денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски Денар (МКД).

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен финансиските вложувања за тргување.

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

2.2 Принцип на континуитет

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет. Во проценката на соодветноста на претпоставката на континуитет, ние ги земавме предвид сите релевантни информации во период од најмалку дванаесет месеци од датумот на овој извештај. Поткрепа во претпоставката за континуитет, Раководството наоѓа во зголемувањето на основната главнина, односно докапитализација од дополнителни 5 милиони евра од страна на единствениот акционер. Матичното друштво во текот на 2021 година ја зголеми основната главнина на Друштвото за дополнителни 2 милиони Евра во мај и 3 милиони Евра во октомври со што јасно ја изрази намерата за поддршка на неговите активности во иднина.

Друштвото во текот на 2021 година и покрај тешките пазарни и конкурентски услови како резултат на пандемијата предизвикана од Covid – 19 кризата која значително влијаеше врз целокупното работење, продолжи да работи остварувајќи ги делумно планираните резултати. Не се очекува значителна промена во овие фактори но благодарение на воспоставените деловни односи со соработниците, стекнатата доверба кај осигурениците, како и реномето на единствениот акционер и неговата континуирана поддршка, Друштвото очекува стабилност на осигурителното портфолио. Во рамки на стратегијата за остварување на проекциите, Друштвото континуирано работи на развој на нови продукти и подобрување на постоечките, проширување на соработката со Халк Банк а.д. Скопје преку понуда на осигурителни продукти формулирани согласно потребите на клиентите, како и подобрување на процесот на наплата на доспеаните побарувања. Друштвото во 2021 година значително го подобри степенот на квалитетна обработка и навремено решавање на поднесените оштетни барања, што продолжува да биде цел и понатаму.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Принцип на континуитет (продолжение)

Друштвото изготви финансиска проекција за следните 12 месеци според најдобро и најлошо сценарио, земајќи ги предвид основните индикатори на макроекономската политика во РСМ и факторите кои ќе влијаат на работењето. Според финансискиот план изготвен врз основа на оптимистички претпоставки, раководството предвидува остварување на позитивен финансиски резултат. Од друга страна, при значително влошување на општата економска состојба, предвидувањата се дека Друштвото би остварило загуба, но имајќи ја предвид целокупната и финансиска поддршка од страна на акционерот, деловната активност на Друштвото не е загрозувана. Намалената економска активност предизвикана од Covid-19 влијаеше на намалени приливи во корист на Друштвото при што во одредени моменти беше изложено на привремена несолвентност. Друштвото на континуирана основа го анализира паричниот тек кој се заснова на планот за продажба и сценарија за ненавремена наплата на побарувањата. Коефициентот на ликвидност се очекува да биде конзистентен и не постои ризик за негово загрозување во блиска иднина.

Во однос на наплатата на доспеана премија, процентот на наплата на доспеаните побарувања очекувано е влошен во споредба со минатата година, но континуирано се вложуваат сите расположливи ресурси и напори за подобрување на наплатата со истовремена политика на разумни трошоци. Во последните неколку години, Друштвото има поголема успешност на наплата во втората половина од годината, какви се очекувањата и за периодот што следи.. Изминатиот период силно влијаение врз платежната способност како на правните, така и на физичките лица имаше Covid-19 кризата, но веќе се забележува постепено нормализирање и повторно заживување на дејностите кои беа најпогодени. Дополнително, Друштвото е во континуиран процес на соработка со Халк Банк а.д. Скопје која има за цел да ја стимулира продажбата на осигурителни продукти за кои наплатата на премијата ќе биде обезбедена со наменски кредити одобрени од банката.

Земајќи ги предвид сите овие факти, раководството на Друштвото верува дека употребата на принципот на континуитет е соодветна во подготовката на финансиските извештаи и дека нема материјална неизвесност што може да предизвика сомневање во врска со способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за донесување на проценка за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијаение врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 3.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиска состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат.

Официјалните девизни курсеви важечки на 31 декември кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните:

Валута	31.12.2021 – МКД	31.12.2020 – МКД
1 EUR	61,6270	61,6940

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба. Годишната стапка на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период за софтверот изнесува 25%.

2.6 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се состојат од недвижности и опрема. Недвижностите се евидентирани според нивната набавна вредност, утврдена по пат на примена документација (сметководствена вредност), намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби по обезвреднувања, доколку постојат. Кога овие средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на задржаната добивка за периодот. Сите останати ставки на материјални средства се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување, доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Материјални средства (продолжение)

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како “останати приходи” од дејноста во добивките и загубите.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Депрецијација

Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период од периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средствата, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем.

Депрецијацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба, како што следи:

Компјутери	4 години
Мебел и опрема	5 години
Моторни возила	4 години

Методите на депрецијација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преценуваат на секој датум на известување.

2.7 Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради обезвреднување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски инструменти чувани за тргување се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото има средства, вложувања во удели, класифицирани во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020, финансиските средства кои се чуваат до доспевање на Друштвото се состојат од вложувања во државни записи и државни обврзници.

Заеми и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, заеми и побарувањата се состојат од побарувања од осигуреници и останати побарувања, орочени депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувања во заеднички контролирани ентитети.

Вложувања расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски по основ на осигурување и останати обврски.

Обврските кон реосигурители, обврските по основ на осигурување и останатите обврски се евидентираат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава заеми и побарувањата на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски (вклучувајќи ги и финансиските средства и обврски по објективна вредност преку добивки и загуби) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти (продолжение)

Отпис на финансиските средства

Друштвото ги отпишува финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства или обврски Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги отпишува финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиските средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на известување. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Реализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од Билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Законот за трговски друштва и согласно Правилникот за водење сметководство. Друштвото ги класифицира своите побарувања по основ на премија за осигурување, како и побарувањата по основ на регрес, во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања. Врз основа на таа класификација, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност – Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
A	До 30 дена	0%
Б	Од 31 до 60 дена	10% - 30%
В	Од 61 до 120 дена	31% - 50%
Г	Од 121 до 270 дена	51% - 70%
Д	Од 271 до 365 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 365 дена	100%

Во текот на месец март 2020 година Светската здравствена организација прогласи пандемија од Ковид-19. Поради ширењето на вирусот и во Република Северна Македонија, беше прогласена вонредна состојба (во периодот од март до јуни) на целата територија со што се ограничи движењето на населението и беа целосно или делумно запрени со работа многу дејности. Со цел да се ублажат последиците предизвикани од пандемијата, новонастанатата општа ситуација и економски околности од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето беше усвоен Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој се дозволи пролонгирање на периодот на доцнење во исплатата на обврски за дополнителни 60 дена. Овој правилник почна да се применува од 30 јуни 2020 година и класификацијата на побарувањата е извршена согласно одредбите од истиот.

Одредбата од Правилникот е применета заклучно со 31.12.2020 година, при што Друштвото ја користеше следната методологија за пресметка:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
A	До 90 дена	0%
Б	Од 91 до 120 дена	10% - 30%
В	Од 121 до 180 дена	31% - 50%
Г	Од 181 до 330 дена	51% - 70%
Д	Од 331 до 425 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 425 дена	100%

Во 2021 и 2020 година Друштвото ги користи пониските стапки за исправка на вредноста според периодот на доцнење на исплатата на обврската од страна на должникот.

Исправка на вредност во однос на побарувањата од правни лица против кои е покрената стечајна постапка е признаена во износ од 100% од вредноста на побарувањето. Понатаму, Друштвото врши поединечна проценка на тужените побарувања и доколку постои објективен доказ за нивно обезвреднување признава траен отпис.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на финансиските средства (продолжение)

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира низ билансот на успех, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.10 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

2.11 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашното законодавство. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна законска или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.12 Тековен и одложен даночен расход

Согласно Законот за данокот на добивка („Службен весник на РМ,, бр. 112/14, 129/15, бр.23/16, 190/16, 248/18, 158/19, 232/19, 275/19 и 290/2020) за утврдување на данокот на добивка за деловната 2021 и 2020 година, основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходи од камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл). Стапката на данокот на добивка изнесува **10%**.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Тековен и одложен даночен расход (продолжение)

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2021 година и 2020 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат времени разлики на овие датуми.

2.13 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои содржат економски користи од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признаваат кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската од сегашната вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има, загуба од обезвреднување на средствата поврзани со тој договор.

2.14 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.15 Средства земени по наем-наемател

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

2.16 Приходи

Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во Белешка 2.19.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати, кои се признаваат земајќи го предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка како и нето добивки од финансиските средства класификувани како финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби.

Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување со лизгачка скала и договорена провизија, како и приходи од провизии по основ решавање на услужни штети. Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

2.17 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Трошоци за бонуси и попусти

Трошоците за бонуси претставуваат трошоци за постигнат добар технички резултат согласно условите во склучените договори за осигурување.

Трошоците за попусти претставуваат комерцијални попусти резултат на континуирана и/или успешна деловна соработка, како и попусти за плаќање во рок согласно склучениот договор за осигурување.

Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување на полиси за осигурување опфаќаат плати на вработени, провизија за агенти и брокери, трошоци за печатење на полиси и други трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување. Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

2.19 Договори за осигурување

Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпорис.

Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпорис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирените штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Договори за осигурување (продолжение)

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат на континуирана основа.

Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го евидентира соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување, кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик. Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување.

Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева. Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува безвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректни трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите. Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори.

Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на известување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Договори за осигурување (продолжение)

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската за резервите за преносни премии се прават за да се утврди дали резервите за преносни премии по договорите за осигурување се доволни за подмирување на обврските во наредниот пресметковен период кои ќе произлезат од очекувани идни штети и очекувани идни трошоци за штети.

Недостатокот се признава во добивките и загубите за тековната година. При пресметката се користи претпоставка за непроменет развој на штети во наредниот пресметковен период.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и другите побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

2.20 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;

б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;

в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице;

Поврзани лица се сметаат и лица кои се поврзани:

а) како членови на потесно семејство;

б) како членови на орган на управување, надзорен орган или прокурист, како и членови на нивното потесно семејство;

в) како лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;

г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;

д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани;

2.21 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Клучни извори на несигурност во проценките

Во продолжение се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Во Белешката 4 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Друштвото во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета. Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите;

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

3. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби;

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднувањето на спорни побарувања се мери врз основа на проценка на ризик од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста клиентите да ги подмират своите обврски, применувајќи ги релевантните одлуки на Раководството. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување на спорните побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање на клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на паричните средства.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

4.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото го извршува реосигурувањето со склучување на договори за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата кои што ги покриваат техничките резерви.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Усогласување на средствата со обврските	2021	2020
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки (1)	10.728.264	13.476.897
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ (2)	517.000.000	330.300.000
Обврзници, државни записи и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ (3)	278.595.873	190.805.463
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	107.702.766	117.014.214
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО	-	67.143.090
Вкупно:	914.026.903	718.739.664

Вкупно нето технички резерви		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	412.446.197	369.633.383
Резерви за бонуси и попусти	1.085.553	-
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	434.902.895	301.797.515
Вкупно:	848.434.645	671.430.898

Усогласеност на средствата и обврските	65.592.258	47.308.766
---	-------------------	-------------------

Со состојба на 31 декември 2020 година, врз основа на усвоениот Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва (Службен весник на РМ бр. 107/2020), во позицијата друг вид на вложување согласно правилата на АСО, се прикажани побарувањата од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето, најмногу до 10% од нето вредноста на техничките резерви и математичката резерва. Одредбата од овој правилник е применета согласно законските одредби, односно заклучно со 31.12.2020 година.

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото има вишок на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 175.360.326 денари. Согласно образецот Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР), евидентирана е поголема покриеност на дозволените вложувања на средства во однос на техничките резерви во износ од 65.592.258 денари. Позитивната разлика е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2021	2020
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	1,2	1,9
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	60	56,6	46,0
Обврзници и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ	80	30,5	26,5
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	20	11,8	16,3
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО (до 10% од вредноста на НТР)	10	-	9,3

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се вложени во депозити во банки кои имаат дозвола издадена од Народна банка на Република Северна Македонија согласно член 88 став (1) точка 2) од Законот, најмногу до 25% од вкупната вредност на средствата кои ги покриваат техничките резерви во поединечна банка. На 31 декември 2021 година и 2020 година, Друштвото нема вложувања во депозити во банки кои служат за покривање на капиталот.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година. Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и можноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот. Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување. Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти. Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот на територијата на Република Северна Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон. Штетите и на имот и одговорност кон трети лица се пријавуваат во краток рок од настанување на истите. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети кој е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото склучува договори за доброволно здравствено осигурување на осигуреници на територијата на Република Северна Македонија. Доброволното здравствено осигурување ги покрива сите медицински трошоци на осигуреникот, кои вклучуваат: болничко лекување во приватни клиници, амбулантско лекување во болнички и специјалистички здравствени установи, препишани лекови и превентивни прегледи. Управување со ризикот

Настанот што предизвикува штета како причина лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање.

Ризикот од договори за доброволно здравствено осигурување се управува главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое дејствува за да се осигура дека предмет на осигурување се само оние ризици кои се во согласност со политиката на Друштвото.

Осигурување на лица од последици на несреќен случај – незгода

Карактеристики

Во рамките на овој вид на осигурување се регулираат односите помеѓу осигурувачот и осигуреникот во случај на смрт од последици на несреќен случај, траен инвалидитет од последици на несреќен случај, повремени попреченост за работа (дневен надомест) и влошено здравје за кое е потребно лекарска помош (трошоци за лекување).

Управување со ризикот

Основните ризици во оваа класа на осигурување се поврзани со дејноста на осигурениците, класа на опасност, пол и возраст. Најголемиот ризик произлегува од самата природа на оваа класа која е непредвидлива и се случува неочекувано.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Настанот кој предизвикува штета најчесто се случува ненадејно при што причината за штетата се определува лесно. Во овој случај штетата може да биде пријавена со одложен рок, додека решавањето ќе заврши по комплетирање на лекувањето и комплетирање на потребната документација.

Општа одговорност

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност на територијата на Република Северна Македонија. Осигурувањето од одговорност ја покрива законската одговорност на осигуреникот за причинета штета, со смрт, повреда на телото или здравјето како и оштетување или уништување на предмети на трето лице, предизвикани од ненадеен и неочекуван штетен настан.

Управување со ризикот

Ризикот од секоја полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како: локација, сигурносни мерки и карактеристики на имотот и видот на дејноста на субјектот. Ризикот се управува преку избор на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Туристичка помош

Карактеристики

Друштвото врз основа на договорот за осигурување, а во зависност од видот на осигурителното покритие, обезбедува услуги наведени во полисата кои произлегуваат од осигурените случаи што ќе настанат во странство, а се поврзани со патувањето во странство, и тоа: здравствена помош и осигурување, помош при патување и осигурување, осигурување од незгода, осигурување на багаж, деловна помош и осигурување, отказ на патување.

Управување со ризикот

Зачестеноста на овие штети е поврзана со патување на осигурните лица, а бројот на пријавени е поголем во летниот период. Настанот кој предизвикува штета лесно се определува и во тој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање.

Развој на штети

Run off анализата се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото.

Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија. Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се – вишок над покриеност на загуба за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

4.2 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства и финансиските обврски. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2021 – Финансиски средства	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Вложувања за тргување	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	278.595.873	-	278.595.873
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	-	-	532.509.133
Финансиски вложувања за тргување	-	-	107.702.766	107.702.766
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	-	-	18.446.008
Средства од реосигурување	43.450.064	-	-	43.450.064
Побарувања од осигуреници и останати побарувања	389.122.805	-	-	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	-	-	10.728.264
Средства	994.256.274	278.595.873	107.702.766	1.380.554.913

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

31 декември 2021 – Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Останати финансиски обврски
Обврски од непосредни работи на осигурување	35.529.974
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	170.434.362
Останати обврски	42.773.317
Обврски	248.737.653

31 декември 2020 – Финансиски средства	Вложувања и побарувања	Чувани до доспевање	Вложувања за тргување	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	190.805.463	-	190.805.463
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	-	-	342.886.513
Финансиски вложувања за тргување	-	-	117.014.214	117.014.214
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	-	-	18.724.070
Средства од реосигурување	53.519.850	-	-	53.519.850
Побарувања	334.337.530	-	-	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	-	-	13.476.897
Средства	762.944.860	190.805.463	117.014.214	1.070.764.537

31 декември 2020 – Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Останати финансиски обврски
Обврски од непосредни работи на осигурување	24.531.790
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	114.201.383
Останати обврски	42.535.724
Обврски	181.268.897

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото е изложено на ризик од каматни стапки првенствено од депозитите во банки кои се со променлива каматна стапка. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2021 година

Во денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						
			Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматосни
Средства		1.380.554.913	152.386.171			594.174.854	171.350.000	30.071.018	432.572.869
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	9.1	278.595.873	-	-	-	169.174.854	79.350.000	30.071.018	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9.3	532.509.133	15.509.133	-	-	425.000.000	92.000.000	-	-
Финансиски вложувања за тргување	9.2	107.702.766	107.702.766	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	18.446.008	18.446.008	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	43.450.064	-	-	-	-	-	-	43.450.064
Побарувања од осигуреници и останати побарувања	10	389.122.805	-	-	-	-	-	-	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	10.728.264	10.728.264	-	-	-	-	-	-
Обврски		(248.737.653)							(248.737.653)
Обврски	16	(248.737.653)	-	-	-	-	-	-	(248.737.653)
Нето:		1.131.817.260	152.386.171	-	-	594.174.854	171.350.000	30.071.018	183.835.216

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2020 година

Во денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						
			Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматосни
Средства		1.070.764.537	161.801.694	-	-	411.795.463	109.350.000	-	387.857.380
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	9	190.805.463	-	-	-	111.455.463	79.350.000	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	342.886.513	12.586.513	-	-	300.300.000	30.000.000	-	-
Финансиски вложувања за тргување	9	117.014.214	117.014.214	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	18.724.070	18.724.070	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	53.519.850	-	-	-	-	-	-	53.519.850
Побарувања	10	334.337.530	-	-	-	-	-	-	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	13.476.897	13.476.897	-	-	-	-	-	-
Обврски		(181.368.897)	-	-	-	-	-	-	(181.268.897)
Обврски	16	(181.268.897)	-	-	-	-	-	-	(181.268.897)
Нето:		889.495.640	161.801.694	-	-	411.755.463	109.350.000	-	206.588.483

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува финансиска загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

Класи на финансиски средства – сметководствена вредност	2021	2020
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	190.805.463
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	342.886.513
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	117.014.214
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	18.724.070
Средства од реосигурување	43.450.064	53.519.850
Побарувања	389.122.805	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	13.476.897
Вкупно:	1.380.554.913	1.070.764.537

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и депозити во банка

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи предвид дека Друштвото вложува во државни записи, обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува самостојно и ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста на кредитен ризик од побарувањата по основ на осигурување е контролирана.

Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за ненаплатени премии е дадена во Белешка 10.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Северна Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

Состојба на 31 декември 2021	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	1.413.144.359	103.782.532	1.516.926.891
Нематеријални средства	11.445.414	-	11.445.414
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.446.008	-	18.446.008
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	-	278.595.873
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	-	107.702.766
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	-	532.509.133
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	43.450.064	-	43.450.064
Одложени и тековни даночни средства	3.201.893	-	3.201.893
Побарувања	285.340.478	103.782.532	389.123.010
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	-	10.728.264
Останати средства	43.996.138	-	43.996.138
Активни временски разграничувања	77.728.328	-	77.728.328
Вкупно обврски	974.802.790	170.434.362	1.145.237.152
Бруто технички резерви	891.884.709	-	891.884.709
Останати резерви	1.552.692	-	1.552.692
Одложени и тековни даночни обврски	502.286	-	502.286
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	78.303.291	170.434.362	248.737.653
Пасивни временски разграничувања	2.559.812	-	2.559.812
Разлика – неусогласена валутна структура	438.341.569	(66.651.830)	371.689.739

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2020	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	1.171.118.177	61.854.986	1.232.973.163
Нематеријални средства	9.132.555	-	9.132.555
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.724.070	-	18.724.070
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	-	190.805.463
Финансиски вложувања за тргување	117.014.214	-	117.014.214
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	-	342.886.513
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	53.519.850	-	53.519.850
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	1.255.474
Побарувања	272.482.544	61.854.986	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	-	13.476.897
Останати средства	51.846.620	-	51.846.620
Активни временски разграничувања	99.973.978	-	99.973.978
Вкупно обврски	798.511.120	114.201.383	912.712.503
Бруто технички резерви	724.950.748	-	724.950.748
Останати резерви	1.226.843	-	1.226.843
Одложени и тековни даночни обврски	2.525.610	-	2.525.610
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	67.067.514	114.201.383	181.268.897
Пасивни временски разграничувања	2.740.405	-	2.740.405
Разлика – неусогласена валутна структура	372.607.057	(52.346.397)	320.260.660

Друштвото при вршење на своите активности е изложено на промените во странски валути. Следната табела ја прикажува сензитивноста на Друштвото при зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР/УСД. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД. При намалување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу:

		Добивка или загуба во денари	
	Промени во 2021	Промени во 2020	
	1%	1%	
ЕУР			
			2021 2020
			666.518 523.464

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финасиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност за подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Ризик на ликвидност (продолжение)

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливи парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Анализа според доспевањето на средствата и обврските

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на доспевање, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи:

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Ризик на ликвидност (продолжение)

31 декември 2021 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	1.308.019.973	147.215.869	30.270.988	1.348.838	-	30.071.018	-	1.516.926.686
Нематеријални средства	-	-	11.445.414	-	-	-	-	11.445.414
Вложувања	795.182.762	112.000.000	-	-	-	30.071.018	-	937.253.780
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	30.186.485	8.093.032	3.821.709	1.348.838	-	-	-	43.450.064
Одложени и тековни даночни средства	3.201.893	-	-	-	-	-	-	3.201.893
Побарувања	389.122.805	-	-	-	-	-	-	389.122.805
Останати средства	12.597.700	27.122.837	15.003.865	-	-	-	-	54.724.402
Активни временски разграничувања	77.728.328	-	-	-	-	-	-	77.728.328
Вкупно обврски	906.492.637	145.676.450	68.791.657	24.279.408	-	-	-	1.145.240.152
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	653.137.194	145.676.450	68.791.657	24.279.408	-	-	-	891.884.709
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	1.555.692	-	-	-	-	-	-	1.555.692
Одложени и тековни даночни обврски	502.286	-	-	-	-	-	-	502.286
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	248.737.653	-	-	-	-	-	-	248.737.653
Пасивни временски разграничувања	2.559.812	-	-	-	-	-	-	2.559.812
Разлика – неусогласена рочна структура	401.527.336	1.539.419	(38.520.669)	(22.930.570)	-	30.071.018	-	371.686.534

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Ризик на ликвидност (продолжение)

31 декември 2020 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	1.047.867.250	151.694.668	31.749.805	1.661.439	-	-	-	1.232.973.163
Нематеријални средства	-	-	9.132.555	-	-	-	-	9.132.555
Вложувања	560.080.260	109.350.000	-	-	-	-	-	669.430.260
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	37.182.364	9.968.635	4.707.411	1.661.439	-	-	-	53.519.850
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	334.337.530	-	-	-	-	-	-	334.337.530
Останати средства	15.037.644	32.376.033	17.909.839	-	-	-	-	65.323.516
Активни временски разграничувања	99.973.978	-	-	-	-	-	-	99.973.978
Вкупно обврски	718.651.334	118.410.205	55.915.930	19.735.034	-	-	-	912.712.503
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	530.889.579	118.410.205	55.915.930	19.735.034	-	-	-	724.950.748
Останати резерви	1.226.843	-	-	-	-	-	-	1.226.843
Одложени и тековни даночни обврски	2.525.610	-	-	-	-	-	-	2.525.610
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	181.268.897	-	-	-	-	-	-	181.268.897
Пасивни временски разграничувања	2.740.405	-	-	-	-	-	-	2.740.405
Разлика – неусогласена рочна структура	329.215.916	33.284.464	(24.166.125)	(18.073.595)	-	-	-	320.260.659

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции.
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување.
- Пренесена нераспределена добивка.
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување.
- Долгорочни нематеријални средства.
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување ќе се земат предвид следниве ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- Субординирани должнички инструменти;
- Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од **50% од основниот капитал**.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кои Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти.
- Вложувања на Друштвото во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Гарантен фонд

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето друштвото за осигурување треба да има капитал од 3.000.000 евра доколку врши работи на осигурување во оние класи на осигурување во групата на неживотно осигурување за кои има добиено дозвола

Во текот на 2021 година Друштвото оствари загуба од работењето во износ од 256.770.026 денари но и покрај негативниот финансиски резултат, со состојба на 31 декември 2021 година вкупниот капитал на Друштвото изнесува 360.241.326 денари (31 декември 2020 година: 289.139.749 денари). Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото има вишок на капитал во однос на Гарантниот фонд во износ од 175.360.326 денари (31 декември 2020 година Друштвото има вишок на капитал во однос на Гарантниот фонд во износ од 104.057.749 денари).

Со процесот на ребрендирање, се акцентира и сериозноста на единствениот акционер, изразена преку евидентната капитална поддршка во износ од 7 милиони евра во 2019 година и дополнителни 5 милиони евра во 2021 година. Со тоа се зацрстува економската стабилност и индикативните финансиски перформанси. Следствено, Друштвото за осигурување работи на начин кој што овозможува во секое време да ги намира пристигнатите долгови (ликвидно), како и редовно да ги покрива сите свои обврски, кои што произлегуваат од оштетни побарувања.

Потребна маргина на солвентност

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност кое се пресметува со примена на методот – стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2021 изнесува 131.960.332 денари (31 декември 2020: 107.924.970 денари) и е прикажана во табелата подолу:

		2021	2020
Бруто полисирана премија	1	991.893.337	821.729.921
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.928.600	111.049.200
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	60.099.734	32.766.387
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	171.028.334	143.815.587
Бруто исплатени штети	7	511.927.786	305.935.375
Нето исплатени штети	8	394.986.103	229.587.144
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0,77157	0,75044
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	131.960.332	107.924.969
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.071.501.994	749.637.646
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	464.610.131	329.488.170
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	258.690.569	218.045.916
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	425.807.185	287.026.633
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	110.709.868	74.626.925
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17		
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	110.709.868	74.626.925
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	85.420.413	56.003.029
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	131.960.332	107.924.969

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Капитал на Друштвото

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2021 година, Друштвото прикажува вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ 175.360.326 денари, при што се констатира дека Друштвото работи во согласност со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Со состојба на 31.12.2021 година, односно пресметаниот Капитал во однос на Потребното ниво на маргина на солвентност како и усогласеноста со одредбите на член 75 од Законот за супервизија на осигурување, конвенционално и административно се надминаа со зголемување на основниот капитал на Друштвото од страна на новиот акционер, Халк банка а. д. Скопје.

Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот. Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

	Ознака	2021	2020
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	360.241.326	289.139.749
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	953.546.883	645.350.983
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	-	-
Пренесена нераспределена добивка	I4	-	-
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	11.445.414	9.132.555
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	581.860.143	347.078.679
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неодреден рок на доспевање	II4	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	360.241.326	289.139.749
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	360.241.326	289.139.749
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	131.960.332	107.924.969
Капитал	VI3	360.241.326	289.139.749
Гарантен фонд*	VI4	184.881.000	185.082.000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	175.360.326	104.057.749
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	228.280.994	181.214.780

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието од промената на одредени клучни варијабли врз загубата за годината и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, загубата за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2021 и 2020 година се презентирани подолу:

2021	Загуба за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(256.769.820)	371.686.740	131.960.332	282%	
Принос од вложувања +2%	(256.667.471)	371.789.089	131.960.332	282%	0%
Принос од вложувања -2%	(256.872.169)	371.584.391	131.960.332	282%	0%
5% зголемување на настанати штети	(282.422.301)	346.034.259	131.960.332	262%	-19%
5% намалување на настанати штети	(231.117.339)	397.339.221	131.960.332	301%	19%
2% зголемување на административни трошоци и провизија	(261.683.908)	366.772.652	131.960.332	278%	-4%
2% намалување на административни трошоци и провизија	(251.855.732)	376.600.828	131.960.332	285%	4%

2020	Загуба за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	24.615.323	320.260.661	107.924.969	297%	
Принос од вложувања +2%	24.719.089	320.364.427	107.924.969	297%	0%
Принос од вложувања -2%	24.511.557	320.156.895	107.924.969	297%	0%
5% зголемување на настанати штети	11.860.951	307.506.289	107.924.969	285%	-12%
5% намалување на настанати штети	37.369.695	333.015.033	107.924.969	309%	12%
2% зголемување на административни трошоци и провизија	20.671.883	316.317.221	107.924.969	293%	-4%
2% намалување на административни трошоци и провизија	28.558.763	324.204.101	107.924.969	300%	4%

Претпоставка при анализата е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла.

5. Објективна вредност

5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Прифатената сметководствена рамка бара финансиските средства и обврски да се групираат во три нивоа според значајноста на влезните податоци користени при мерењето на нивната објективна вредност.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2021 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	107.702.766	-	107.702.766
2020 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	117.014.214	-	117.014.214

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2021	2020	2021	2020
Средства				
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	190.805.463	278.595.873	190.805.463
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	330.300.000	532.509.133	330.300.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	18.724.070	18.446.008	18.724.070
Средства од реосигурување	43.450.064	53.519.850	43.450.064	53.519.850
Побарувања	389.122.805	334.337.530	389.122.805	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	13.476.897	10.728.264	13.476.897
Вкупни средства	1.272.852.147	941.163.810	1.272.852.147	941.163.810
Обврски				
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување и останати обврски	248.737.653	181.268.897	248.737.653	181.268.897
Обврски по основ на финансиски вложувања	-	-	-	-
Вкупно обврски	248.737.653	181.268.897	248.737.653	181.268.897

5. Објективна вредност (продолжение)

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжение)

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Депозити, заеми и останати пласмани

Сметководствената вредност на депозити, заеми и останати пласмани соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат депозити со краток рок на достасување.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Побарувања

Побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

6. Нематеријални средства

Софтвер и програми за работа	
Набавна вредност	
На 1 јануари 2020 година	7.191.399
Набавки во текот на годината	8.713.001
На 31 декември 2020 година	15.904.400
Набавки во текот на годината	4.899.158
На 31 декември 2021 година	20.803.558
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2020 година	5.549.849
Амортизација за годината	1.221.996
На 31 декември 2020 година	6.771.845
Амортизација за годината	2.586.299
На 31 декември 2021 година	9.358.144
Нето евидентирана вредност	
На 1 јануари 2020	1.641.550
На 31 декември 2020	9.132.555
На 31 декември 2021	11.445.414

7. Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства

Градежни објекти	
Набавна вредност	
На 1 јануари 2020 година	96.644.581
Набавки во текот на годината	-
Расходувања и отуѓувања	(96.644.581)
На 31 декември 2020 година	-
Набавки во текот на годината	-
На 31 декември 2021 година	-
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2020 година	10.951.105
Амортизација за годината	2.416.116
Расходувања и отуѓувања	(13.367.221)
На 31 декември 2020 година	-
Амортизација за годината	-
На 31 декември 2021 година	-
Нето сметководствена вредност	
На 1 јануари 2020	85.693.476
На 31 декември 2020	-
На 31 декември 2021	-

На 30.12.2020 година Друштвото склучи договор за купопродажба на недвижен имот со Сити Плаза ДОО Скопје (Купувач) со кој се уредуваат правата и обврските на договорните страни во однос на купопродажба на деловните простории на Друштвото со локација на ул. 1737 бр.32 Скопје – Центар.

Вкупната цена на имотот, предмет на купопродажба согласно договорот изнесува 1.600.000,00 (еден милион и шестотини илјади) евра, сметана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на РСМ, на денот на фактурирање. Имотот предмет на овој договор е предаден во владение, по извршената уплата на договорната цена. Трансакцијата е реализирана на 31.12.2020 година.

Поради поголемата продажна вредност во износ од 98.710.240 МКД од нето сметководствената вредност во износ од 83.277.360 МКД, Друштвото оствари приходи по основ на расходување на градежни објекти кои служат за вршење на дејност во износ од 15.432.880 МКД.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 0%, што е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

8. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2021 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 18.446.008 денари (2020: 18.724.070 денари) се однесуваат на депозит во Националното Биро за Осигурување за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија.

Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании.

Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебна сметка во банка.

Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

9. Останати финансиски вложувања

	2021	2020
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	190.805.463
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	117.014.214
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	342.886.513
Вкупно	918.807.772	650.706.190

9.1 Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	2021	2020
Должнички хартии од вредност со рок на достасување од една година-државни записи	169.174.855	111.455.463
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година-државни обврзници	109.421.018	79.350.000
Котирани	109.421.018	79.350.000
Некотирани	169.174.855	111.455.463
Вкупно	278.595.873	190.805.463

Вложувањата кои се чуваат до достасување претставуваат државни записи издадени од Министерство за финансии на Република Северна Македонија, кои доспеваат во период до една година и носат камата од 0.4%-0.7% на годишно ниво (2020: 0.4%-0.9% на годишно ниво) и државни обврзници кои доспеваат од две до петнаесет години и носат камата од 0.8%-2.5% на годишно ниво (2020: 0.8%-0.9%).

9. Останати финансиски вложувања (продолжение)

9.2 Финансиски вложувања за тргување	2021	2020
Удели во инвестициски фондови	107.702.766	117.014.214
Вкупно	107.702.766	117.014.214

9.3 Депозити, заеми и останати пласмани	2021	2020
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат до 1 година	425.000.000	300.300.000
во денари – каматна стапка 0.3% - 1.25% (2020: 0.3% - 1.8%)	425.000.000	300.300.000
во странска валута	-	-
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат над 1 година	92.000.000	30.000.000
во денари – каматна стапка 1% - 1.8% (2020: 1.8%)	92.000.000	30.000.000
во странска валута	-	-
Вкупно	517.000.000	330.300.000
9.4 Останати пласмани	15.509.133	12.586.513
Вкупно	532.509.133	342.886.513

Во позицијата Останати пласмани се вклучени наменски депозити кои претставуваат обезбедување на побарувањата за дадени банкарски гаранции од Халк Банка АД Скопје.

10. Побарувања

	2021	2020
10.1 Побарувања од непосредни работи на осигурување		
Побарувања осигуреници	209.235.911	201.563.266
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници	(81.586.144)	(66.793.546)
Побарувања од осигуреници	127.649.767	134.769.720
Побарувања од застапници и посредници	152.033.540	124.720.993
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од застапници и посредници	(33.741.691)	(10.486.737)
Побарувања од посредници	118.291.849	114.234.256
Вкупно побарувања од непосредни работи на осигурување	245.941.616	249.003.976
10.2 Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	103.782.532	61.854.986
10.3 Останати побарувања		
Останати побарувања од непосредни работи	77.629.917	63.199.723
- побарувања по основ на регрес	36.362.317	37.207.837
- побарувања по основ на провизија од реосигурување	33.194.555	19.405.988
- побарувања по основ на дадени аванси за штети	4.357.951	4.414.900
- останати побарувања	3.715.094	2.171.998
Намалено за: Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	(42.378.853)	(43.218.849)
Вкупно останати побарувања од непосредни работи на осигурување	35.251.064	19.980.874
Побарувања по основ на камати од Национално биро за осигурување	289.687	283.351
Побарувања по основ на камати од останати финансиски вложувања	1.060.151	448.846
Вкупно побарувања по основ на финансиски вложувања	1.349.838	732.197
Побарувања од вработени	77.367	68.609
Побарувања од купувачи	49.200	-
Побарувања за дадени аванси – провизии	-	296.261
Останати побарувања	2.671.393	2.400.627
Останати побарувања	2.797.960	2.765.497
Вкупно останати побарувања	39.398.862	23.478.568
Вкупно побарувања	389.123.010	334.337.530

Во позицијата Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување се вклучени побарувања од друштва за реосигурување по основ на учество во надомест на штети од реосигурување.

Анализата на старосната структура на побарувањата од непосредни работи на осигурување со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи (во денари):

	2021			2020		
Рочност	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена (2020: до 90 дена)	77.783.252	-	77.783.252	50.281.843	-	50.281.843
31-60 дена (2020: 91-120 дена)	21.038.378	(2.103.838)	18.934.540	10.111.938	(1.011.195)	9.100.743
61-120 дена (2020: 121-180 дена)	43.695.226	(13.629.222)	30.336.004	16.165.199	(5.011.213)	11.153.986
121-270 дена (2020: 181-330 дена)	39.130.960	(19.956.787)	19.174.173	21.332.587	(10.879.620)	10.452.967
271-365 дена (2020: 331-425 дена)	17.025.791	(12.088.311)	4.937.480	9.639.274	(6.843.882)	2.795.392
Над 365 дена (2020: над 425 дена)	67.549.677	(67.549.677)	-	53.534.379	(53.534.379)	-
Доспеани побарувања	266.223.284	(115.327.835)	151.165.449	161.065.220	(77.280.289)	83.784.931
Недоспеани побарувања	95.045.961	-	95.045.961	165.219.045	-	165.219.045
Вкупно:	361.269.245	(115.327.835)	245.941.410	326.284.265	(77.280.289)	249.003.976

10. Побарувања (продолжение)

Класификацијата на побарувањата во претходната година е извршена согласно Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој беше дозволено пролонгирање на периодот на доцнење во исплатата на обврски за дополнителни 60 дена. Целта на измената воведена од страна на регулаторот беше заради амортизација на финансискиот резултат на друштвата за осигурување, како резултат на намалената наплата на побарувањата по основ на премија за осигурување.

Имено, со дополнителните 60 дена, Агенцијата за супервизија на осигурување, обезбеди амортизирање на ударот врз билансите на друштвата за осигурување, пред се како олеснителна мерка, а со цел по истекот на вонреднат состојба нормално да функционираат.

Анализата на старосната структура на **побарувањата по основ на регреси** со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи (во денари):

Година	2021			2020		
Рочност	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена (2020: до 90 дена)	-	-	-	-	-	-
31-60 дена (2020: 91-120 дена)	-	-	-	-	-	-
61-120 дена (2020: 121-180 дена)	-	-	-	610	(189)	421
121-270 дена (2020: 181-330 дена)	-	-	-	-	-	-
271-365 дена (2020: 331-425 дена)	-	-	-	-	-	-
Над 365 дена (2020: над 425 дена)	36.362.317	(36.362.317)	-	37.207.227	(37.207.227)	-
Доспеани побарувања	36.362.317	(36.362.317)	-	37.207.837	(37.207.416)	421
Недоспеани побарувања	-	-	-	-	-	-
Вкупно:	36.362.317	(36.362.317)		37.207.837	(37.207.416)	421

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања произлезени од договори за осигурување во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

Категорија	2021	2020
На 1 јануари 2021	120.499.132	104.217.339
Дополнителна исправка за годината на побарувањата по договори за осигурување, нето (Ослободување)/Дополнителна исправка за годината на регресните побарувања и останати побарувања, нето	49.068.052	10.998.401
	(839.996)	5.283.392
Отпис на побарувања по договори за осигурување	(11.020.500)	-
На 31 декември 2021	157.706.688	120.499.132

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања произлезени од договори за осигурување во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

Категорија	2021	2020
На 1 јануари 2021	43.218.849	37.935.457
Дополнителна исправка за годината на побарувањата по договори за осигурување, нето (Белешка 26)	99.105	6.013.802
(Ослобидување)/Дополнителна исправка за годината на регресните побарувања и останати побарувања, нето (Белешка 26)	(927.101)	(730.410)
На 31 декември 2021	42.378.853	43.218.849

11. Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)

Во долунаведениот преглед, групно се прикажува вредноста на опремата, ситниот инвентар (со век на употреба подолг од 12 месеци), останатите материјални средства кои служат за вршење на дејноста на Друштвото, како и исправката на нивната вредност (обезвреднување и амортизација).

Набавна вредност	Мебел и економски инвентар	Компјутерска и телекомуникациска опрема	Опрема за транспорт	Други средства за работа	Вложувања во туѓ имот	Вкупно
На 1 јануари 2020 година	29.776.609	14.424.322	7.706.590	2.159.294	-	54.066.815
Набавки во текот на годината	7.726.754	3.771.418	6.567.507	6.240.330	11.231.737	35.537.746
Расходувања и отуѓувања	(1.498.178)	(988.392)	(1.127.330)	-	-	(3.613.900)
На 31 декември 2020 година	36.005.185	17.207.348	13.146.767	8.399.624	11.231.737	85.990.661
Набавки во текот на годината	2.220.243	1.641.906	1.481.307	411.085	31.118	5.785.659
Расходувања и отуѓувања	(1.149.015)	(756.029)	(2.401.580)	-	-	(4.306.624)
На 31 декември 2021 година	37.076.413	18.093.225	12.226.494	8.810.709	11.262.855	87.469.696
Акумулирана депрецијација						
На 1 јануари 2020 година	15.207.901	10.667.712	3.964.085	541.627	-	30.381.325
Депрецијација за годината	4.294.264	1.724.097	1.427.459	1.005.642	496.150	8.947.612
Расходувања и отуѓувања	(1.498.176)	(998.640)	(1.127.330)	-	-	(3.624.146)
На 31 декември 2020 година	18.003.989	11.393.169	4.264.214	1.547.269	496.150	35.704.791
Депрецијација за годината	5.108.399	2.218.796	2.902.320	1.448.727	1.269.858	12.948.100
Расходувања и отуѓувања	(1.149.015)	(756.029)	(2.401.580)	-	-	(4.306.624)
На 31 декември 2021 година	21.963.373	12.855.936	4.764.954	2.995.996	1.766.008	44.346.267
Нето сметководствена вредност						
На 1 јануари 2020	14.568.708	3.756.610	3.742.505	1.617.667	-	23.685.490
На 31 декември 2020	18.001.196	5.814.179	8.882.553	6.852.355	10.735.587	50.285.870
На 31 декември 2021	15.113.040	5.237.289	7.461.540	5.814.713	9.496.847	43.123.429

Залог врз опрема

На 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото нема дадена под залог опрема и истата во целост се користи за вршење на дејноста на Друштвото.

12. Парични средства и останати парични еквиваленти

	2021	2020
Парични средства во банка	9.859.741	12.474.612
Во денари	9.859.741	12.474.612
Во странска валута	-	-
Парични средства во благајна	868.524	1.002.285
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.265	13.476.897

13. Одложени трошоци на стекнување

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, одложените трошоци за стекнување по класи на осигурување (состојба) се како што следи:

Класи на осигурување	2021	2020	Промена
01 - незгода	2.105.508	7.704.947	(5.599.439)
02 - приватно здравствено осигурување	4.255.838	2.004.582	2.251.256
03 - каско	9.107.924	9.129.420	(21.496)
07 - карго	1.488.881	154.726	1.334.155
89 и 16 - имот	3.462.730	24.326.933	(20.864.203)
10 - автоодговорност	56.791.433	53.214.235	3.577.198
13 - одговорност	255.389	1.734.028	(1.478.639)
14 и 17 - кредити, гаранции и правна помош	1.470	1.516.109	(1.514.639)
18 - туристичка помош	259.155	188.998	70.157
Вкупно одложени трошоци на стекнување	77.728.328	99.973.978	(22.245.650)

Промените во текот на годината на одложените трошоци за стекнување се прикажани во трошоците за стекнување (Белешка 23).

14. Капитал и резерви

На 31 декември 2021 година акционерскиот капитал се состои од 1.550.000 обични акции, целосно платени, со номинална вредност од 10 евра по акција (2020: 1.050.000 обични акции). Во текот на 2021 година акционерскиот капитал на Друштвото беше два пати зголемен преку нова емисија на хартии од вредност, односно 200.000 акции во мај и дополнителни 300.000 акции со номинална вредност од 10 евра по акција во месец октомври. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција.

Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Според евиденцијата од Централен депозитар на хартии од вредност – акционерска книга, како и согласно финансиската трансакција за влез единствен стратешки капитал, правниот субјект е во целосна сопственост на Халк банка а. д. Скопје (100%).

Законски и статутарни резерви

Според законската регулатива Друштвото пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020, Друштвото нема евидентирано резерва за сигурност.

Во текот на 2021 и 2020, Друштвото нема исплатено дивиденда.

15. Бруто технички резерви

	2021			2020		
	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Преносна премија	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383
Бруто резерви за преносни премии	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383
Пријавени штети	234.014.339	(19.428.909)	214.585.430	181.670.166	(21.865.269)	159.804.897
Настанати но непријавени штети	207.061.270	(10.278.327)	196.782.943	128.234.515	(5.825.385)	122.409.130
Резерви за индиректни трошоци	10.581.168	-	10.581.168	8.091.111	-	8.091.111
Резерви за директни трошоци	12.953.354	-	12.953.354	11.492.377	-	11.492.377
Бруто резерви за штети	464.610.131	(29.707.236)	434.902.895	329.488.169	(27.690.654)	301.797.515
Бруто резерви за бонуси и попусти	1.085.553	-	1.085.553	-	-	-
Состојба на 31 декември	891.884.709	(43.450.064)	848.434.645	724.950.748	(53.519.850)	671.430.898

Резерви за преносна премија

Со состојба на 31 декември 2021 година:

Класа на осигурување	Преносна премија	Резерва за неистечени ризици	Вкупно преносна премија	Преносна премија предадена во реосигурување	Нето преносна премија
Незгода	40.489.911	1.512.178	42.002.089	(7.098)	41.994.991
Приватно здравствено осигурување	27.025.684	9.413.782	36.439.466	-	36.439.466
Каско	45.693.862	9.516.508	55.210.370	(548.518)	54.661.852
Карго	1.194.292	-	1.194.292	(955.960)	238.332
Имот од пожар	39.969.864	-	39.969.864	(4.113.099)	35.856.765
Имот други	1.984.571	-	1.984.571	(992.286)	992.285
Автоодговорност	183.606.468	6.208.027	189.814.495	-	189.814.495
Зелен картон	40.219.565	1.359.888	41.579.453	-	41.579.453
Гранично	243.645	-	243.645	-	243.645
ЦМР	5.449.496	-	5.449.496	-	5.449.496
Одговорност од дејност	10.707.801	-	10.707.801	(7.125.867)	3.581.934
Гаранции и Фин.загуби	37.656	-	37.656	-	37.656
Патничко осигурување	1.555.827	-	1.555.827	-	1.555.827
Вкупно:	398.178.642	28.010.383	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197

15. Бруто технички резерви (продолжение)

Со состојба на 31 декември 2020 година:

Класа на осигурување	Преносна премија	Резерва за неистечени ризици	Вкупно преносна премија	Преносна премија предадена во реосигурување	Нето преносна премија
Незгода	37.829.700	-	37.829.700	-	37.829.700
Приватно здравствено осигурување	9.638.584	-	9.638.584	-	9.638.584
Каско	32.842.664	4.194.468	37.037.132	(40.776)	36.996.356
Каско – пловни објекти	28.060	-	28.060	-	28.060
Карго	868.267	-	868.267	(868.267)	-
Имот од пожар	44.813.665	2.461.626	47.275.291	(7.626.287)	39.649.004
Имот други	32.955.957	1.151.210	34.107.167	(15.348.721)	18.758.446
Автоодговорност	178.809.014	-	178.809.014	-	178.809.014
Зелен картон	28.397.950	-	28.397.950	-	28.397.950
Гранично	393.715	-	393.715	-	393.715
ЦМР	5.042.539	-	5.042.539	-	5.042.539
Одговорност - пловни објекти	59.978	-	59.978	-	59.978
Одговорност од дејност	8.720.410	-	8.720.410	(1.945.145)	6.775.265
Кредити	6.352.808	-	6.352.808	-	6.352.808
Гаранции	75.526	-	75.526	-	75.526
Финансиски загуби	38.451	-	38.451	-	38.451
Правна помош	710	-	710	-	710
Патничко осигурување	787.277	--	787.277	--	787.277
Вкупно:	387.655.275	7.807.304	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383

Резерви за штети

Година	2021			2020		
	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Состојба на 1 јануари	329.488.169	(27.690.654)	301.797.515	277.211.350	(3.429.647)	273.781.703
Настанати и пријавени штети	52.344.173	2.436.360	54.780.533	38.990.525	(18.435.622)	20.554.903
Настанати, но непријавени штети	78.826.755	(4.452.942)	74.373.813	10.421.629	(5.825.385)	4.596.244
Резерви за индиректни трошоци	2.490.057	-	2.490.057	1.352.793	-	1.352.793
Резерви за директни трошоци	1.460.977	-	1.460.977	1.511.872	-	1.511.872
Состојба на 31 декември	464.610.131	(29.707.236)	434.902.895	329.488.169	(27.690.654)	301.797.515

15. Бруто технички резерви (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2021 година:

	Незгода	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Гранично	ЦМР	Одговорно ст од дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	4.172.389	18.145.178	326.025	(7.305.427)	(32.122.596)	11.005.481	13.181.503	(150.070)	406.957	1.927.413	768.550	20.371.043	30.726.446
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	(7.098)	(507.742)	(87.693)	3.513.188	14.356.435	-	-	-	-	(5.180.722)	-	-	12.086.368
Нето преносна Премија	4.165.291	17.637.436	238.332	(3.792.239)	(17.766.161)	11.005.481	13.181.503	(150.070)	406.957	(3.253.309)	768.550	20.371.043	42.812.814
Бруто резерви за штети - РБНС	1.689.684	9.306.547	-	(3.454.750)	(9.468.077)	43.305.007	9.789.175	30.000	703.286	573.822	(152.434)	3.472.486	55.794.746
Бруто резерви за штети - ИБНР	19.724.902	3.280.869	-	6.739.901	(1.551.054)	30.352.144	13.285.814	72.605	361.858	1.176.466	164.575	5.719.135	79.327.215
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	(1.167.441)	31.859	(87.986)	(23.853)	-	-	-	(180.928)	(588.233)	-	-	(2.016.582)
Нето резерви за штети	21.414.586	11.419.975	31.859	3.197.165	(11.042.984)	73.657.151	23.074.989	102.605	884.216	1.162.055	12.141	9.191.621	133.105.379
Резултат	25.579.877	29.057.411	270.191	(595.074)	(28.809.145)	84.662.632	36.256.492	(47.465)	1.291.173	(2.091.254)	780.691	29.562.664	175.918.193

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2020 година:

Опис	Незгода	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Гранично	ЦМР	Одговорно ст од дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	25.906.197	11.161.704	760.905	27.588.674	12.922.988	20.029.725	(9.003.320)	(28.814)	3.061.539	4.973.679	(213.772)	16.106.079	113.265.584
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	-	(40.777)	(868.267)	(6.787.712)	(2.638.213)	-	-	-	-	(1.850.861)	-	-	(12.185.830)
Нето преносна премија	25.906.197	11.120.927	(107.362)	20.800.962	10.284.775	20.029.725	(9.003.320)	(28.814)	3.061.539	3.122.818	(213.772)	16.106.079	101.079.754
Бруто резерви за штети - РБНС	4.809.914	4.938.047	(368.968)	17.740.871	12.424.223	(3.955.932)	3.086.488	-	173.000	(52.486)	(1.978.830)	3.686.070	40.502.397
Бруто резерви за штети - ИБНР	4.667.665	3.536.689	230.951	678.959	4.512.691	(7.083.561)	2.160.128	(288.225)	143.757	1.148.089	(88.036)	2.155.314	11.774.421
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	(4.379.793)	(115.476)	(11.506.301)	(6.610.679)	-	-	-	(701.976)	(946.782)	-	-	(24.261.007)
Нето резерви за штети	9.477.579	4.094.943	(253.493)	6.913.529	10.326.235	(11.039.493)	5.246.616	(288.225)	(385.219)	148.821	(2.066.866)	5.841.384	28.015.811
Резултат	35.383.776	15.215.870	(360.855)	27.714.491	20.611.010	8.990.232	(3.756.704)	(317.039)	2.676.320	3.271.639	(2.280.638)	21.947.463	129.095.565

16. Обврски

	2021	2020
Обврски спрема осигуреници	35.529.974	24.531.790
1. Обврски спрема осигуреници	35.529.974	24.531.790
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	170.434.362	114.201.383
2. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	170.434.362	114.201.383
Обврски за провизија по основ на работи на застапување и посредување во осигурувањето	20.496.062	18.476.566
Обврски по основ на противпожарен придонес	864.295	933.720
Обврски по основ придонес - фонд за здравство	2.706.580	2.350.864
Обврски по основ на придонес безбедност на сообраќајот	1.935.957	675.023
Обврски спрема Гарантен фонд по основ на непознати и неосигурени возила	1.207.272	6.628.687
Останати обврски спрема НБО	263.222	409.965
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	27.473.388	29.474.825
Обврски спрема добавувачи	10.031.078	11.168.220
Обврски спрема органи за управување	880.509	739.059
Останати краткорочни обврски	4.388.342	1.153.620
4 Останати обврски	15.299.929	13.060.899
Обврски	248.737.653	181.268.897

17. Заработена премија (нето приходи од премија)

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2021 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во бруто резерви за преносна премија – дел за реосигурување	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	73.837.347	4.172.389	945.177	7.098	68.726.879
Здравствено осигурување	73.732.645	26.800.882	-	-	46.931.763
Каско на моторни возила	87.532.599	17.515.876	30.540.822	(40.777)	39.435.124
Автоодговорност	362.279.274	11.005.481	6.822.522	-	344.451.271
Зелена карта	95.099.510	13.181.503	14.794.902	-	67.123.105
Гранични полиси	2.610.852	(150.070)	-	-	2.760.922
Осигурување на стока во превоз	3.670.970	326.025	3.422.818	87.693	9.820
ЦМР	11.856.179	406.957	5.786.177	-	5.663.045
Осигурување на имот од пожар	188.383.936	(7.305.427)	42.576.596	(3.513.188)	149.599.579
Други осигурувања на имот	58.551.098	(32.122.596)	83.772.644	(14.356.435)	(7.455.385)
Патничко осигурување	8.455.326	768.550	-	-	7.686.776
Општа Одговорност	21.505.090	1.589.777	21.951.029	4.921.198	2.885.482
Кредити	-	(6.352.808)	3.132.530	-	3.220.278
Други осигурувања	4.378.511	889.907	1.904.365	808.043	2.392.282
Вкупно премии	991.893.337	30.726.446	215.649.582	(12.086.368)	733.430.941

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2020 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во бруто резерви за преносна премија – дел за реосигурување	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	65.946.000	25.906.197	295.000	-	39.744.803
Здравствено осигурување	31.489.000	9.638.584	-	-	21.850.416
Каско на моторни возила	58.718.000	11.115.928	20.894.000	40.776	26.703.073
Автоодговорност	334.605.000	20.029.725	13.745.000	-	300.830.275
Зелена карта	61.955.000	(9.003.320)	3.555.000	-	67.403.320
Гранични полиси	1.872.000	(28.814)	238.000	-	1.662.814
Осигурување на стока во превоз	10.174.000	2.193.272	3.699.000	868.267	3.413.461
Осигурување на имот од пожар	44.462.000	27.588.674	22.857.000	6.787.712	804.038
Други осигурувања на имот	183.101.000	12.922.989	89.464.000	2.638.214	83.352.225
Патничко осигурување	4.182.000	(213.772)	-	-	4.395.772
Општа Одговорност	12.138.000	4.913.701	5.276.000	1.850.861	3.799.160
Кредити	9.098.000	6.352.808	1.405.000	-	1.340.192
Други осигурувања	3.989.921	3.264.264	2.995.143	-	927.475
Вкупно премии	821.729.921	113.265.584	164.423.143	12.185.830	556.227.024

18. Приходи од вложувања

	2021	2020
Приходи од камати од ДЗ и ДО	1.151.500	1.098.599
Приходи од камати од орочени депозити во банки	2.121.814	2.861.245
Приходи од камати од Гарантен Фонд	289.687	283.351
Приходи од камати од тековни сметки во банки	119	283
Вкупно приходи од камати	3.563.120	4.243.478
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувањата	1.457.997	-
Приходи од курсни разлики	2.939	89.717
Реализирана добивка од продажба на вложувања за тргување	93.374	855.118
Приходи од вложувања	5.117.430	5.188.313

19. Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување и приходи по основ на провизии од реосигурување

	2021	2020
Приходи од реализирани регресни побарувања	4.679.095	3.341.762
Останати осигурително технички приходи	953.009	933.734
Вкупно	5.632.104	4.275.496
Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка	37.766.533	30.595.493
Останати осигурително технички приходи	43.398.637	34.870.989

20. Останати приходи

	2021	2020
Приходи од расходување и продажба на основни и материјални средства	550.230	16.381.321
Приходи по основ на задршки од плата	14.938	37.765
Приходи од добивка по одлука на собрание - Национално биро за осигурување	256.805	195.932
Останати финансиски и други приходи	1.620.308	4.381.676
Останати приходи	2.442.281	20.996.694

21. Настанати штети (нето трошоци за штети)

	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Бруто исплатени штети	511.927.786	305.935.375	(116.941.683)	(76.348.231)	394.986.103	229.587.144
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети – РБНС	52.344.173	38.990.525	2.436.360	(18.435.622)	54.780.533	20.554.903
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети – ИБНР	78.826.755	10.421.629	(4.452.942)	(5.825.385)	74.373.813	4.596.244
Промени во резервите за индиректни трошоци	2.490.056	1.352.793	-	-	2.490.056	1.352.793
Промени во резервите за директни трошоци	1.460.977	1.511.872	-	-	1.460.977	1.511.872
Приходи од регресни побарувања	(15.041.857)	(2.515.508)	-	-	(15.041.857)	(2.515.508)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	632.007.890	355.696.686	(118.958.265)	(100.609.238)	513.049.625	255.087.448

21. Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжение)

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2021 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети – РБНС	Промени во резервите за штети – ИБНР	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	51.094.015	1.689.684	19.724.902	-	-	72.508.601
Здравствено	44.004.483	(1.128.782)	5.782.852	-	-	48.658.553
Каско на моторни возила	41.726.885	9.306.547	3.280.869	16.254.106	1.167.441	36.892.754
Автоодговорност	158.811.381	43.305.007	30.352.144	-	-	232.468.532
Зелена карта	28.707.340	9.789.175	13.285.814	-	-	51.782.329
Осигурување на стока во превоз	4.893	-	-	-	(31.859)	36.752
Осигурување на имот од пожар	15.580.451	(3.454.750)	6.739.901	23.784.065	87.986	(5.006.449)
Други осигурувања на имот	159.568.919	(9.468.077)	(1.551.054)	72.762.650	23.853	75.763.285
Патничко осигурување	1.467.625	(152.434)	164.575	-	-	1.479.766
Општа одговорност	374.170	573.822	1.176.466	191.175	588.233	1.345.050
Гранични полиси	748.510	30.000	72.605	-	-	851.115
Други осигурувања и трошоци за штети	9.839.114	5.304.554	298.141	3.949.687	180.928	11.311.194
Вкупно	511.927.786	55.794.746	79.327.215	116.941.683	2.016.582	528.091.482

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2020 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети – РБНС	Промени во резервите за штети – ИБНР	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	8.015.000	4.809.914	4.667.665	-	-	17.492.579
Здравствено	11.492.000	2.174.198	1.373.454	-	-	15.039.652
Каско на моторни возила	25.486.000	4.938.047	3.536.689	10.084.000	4.379.793	19.496.942
Автоодговорност	125.741.000	(3.955.932)	(7.083.561)	-	-	114.701.507
Зелена карта	15.661.000	3.086.488	2.160.128	-	-	20.907.616
Осигурување на стока во превоз	2.064.000	173.000	143.757	761.000	701.976	917.782
Осигурување на имот од пожар	3.265.000	17.740.871	678.959	2.320.000	11.506.301	7.858.529
Други осигурувања на имот	111.590.000	12.424.223	4.512.691	63.129.000	6.610.679	58.787.235
Патничко осигурување	2.296.000	(1.978.830)	(88.036)	-	-	229.135
Општа одговорност	325.000	(52.486)	1.148.089	54.000	946.782	419.822
Гранични полиси	-	-	(288.225)	-	-	(288.225)
Други осигурувања и трошоци за штети	375	1.142.904	1.012.812	231	115.476	2.040.384
Вкупно	305.935.375	40.502.397	11.774.422	76.348.231	24.261.007	257.602.956

22. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

	2021	2020
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	78.938	-
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	10.206.944	5.389.655
Вкупно Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	10.285.882	5.389.655

23. Трошоци за стекнување

	2021	2020
Трошоци за промотивни цели	99.084.643	69.332.951
Трошоци за вработени во внатрешна продажна мрежа	41.312.269	37.618.668
Провизија	113.356.926	89.516.767
Промена во одложени трошоци за стекнување (белешка 13)	22.245.650	(33.239.285)
Трошоци за печатење обрасци	2.526.735	1.280.238
Трошоци за стекнување	278.526.223	164.509.339

Провизија

	2021	2020
Осигурително брокерски друштва	105.859.557	85.626.415
Застапници во осигурување	6.827.959	3.378.807
Туристички агенции	527.314	283.651
Останата провизија	142.096	227.894
Провизија	113.356.926	89.516.767

24. Административни трошоци

	2021	2020
Амортизација и депрецијација	15.534.399	12.575.476
Трошоци за вработени	45.330.575	37.139.159
плати администрација	41.879.552	35.408.919
останати трошоци за вработени	3.451.023	1.730.240
Трошоци за услуги од физички лица	215.031	1.580.472
Закупнина	26.373.135	18.968.916
Трошоци за членови на органи на управување	3.003.246	2.039.017
Телефонски трошоци	4.814.987	4.377.942
Потрошена електрична енергија	2.752.276	2.296.081
Трошоци за гориво	1.401.431	1.097.482
Трошоци за судски такси, извршители и останати услуги	13.928.179	6.537.586
Трошоци за одржување	2.952.157	6.583.361
Трошоци за банкарски услуги	1.933.392	1.304.747
Останато	14.108.661	13.154.984
Административни трошоци	132.347.469	107.655.223

24. Административни трошоци (продолжение)

Трошоци за вработените

Трошоците за вработените во Друштвото се евидентираат одделно, односно делот од платите за вработените во сектор продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци (Белешка 23 и 24).

	2021	2020
Нето плати (внатрешна продажна мрежа)	27.611.553	25.205.042
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата (внатрешна продажна мрежа)	2.126.033	1.886.202
Придонеси од задолжително социјално осигурување (внатрешна продажна мрежа)	11.574.683	10.527.424
Нето плати (администрација и останати вработени)	27.633.956	23.381.822
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата (администрација и останати вработени)	2.519.379	2.101.174
Придонеси од задолжително социјално осигурување (администрација и останати вработени)	11.726.217	9.925.923
Останати трошоци за вработени	3.451.023	1.730.240
Трошоци за вработените	86.642.844	74.757.827

25. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување

	2021	2020
Трошоци за исплата на штети по основ на неосигурани и непознати моторни возила	17.048.956	15.718.194
Трошоци по основ на противпожарен придонес	9.042.669	7.390.422
Трошоци по основ на придонес за безбедност	5.680.508	4.464.914
Трошоци по основ на придонес за Фонд за здравство	4.761.646	4.093.292
Трошоци за финансирање на супервизорски орган	4.174.388	2.753.602
Останати надомести и придонеси	15.318.866	6.177.916
<i>трошоци за финансирање на НБО</i>	3.487.824	3.394.134
<i>останати трошоци – странски услужни фирми</i>	8.377.581	2.247.510
<i>останати осигурително технички трошоци</i>	3.453.461	536.272
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	56.027.033	40.598.340

26. Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2021	2020
Дополнителна исправка на вредност на регресни и останати побарувања (белешка 10)	99.105	6.013.802
Ослободување на загуба поради обезвреднување на останати побарувања (белешка 10)	(927.101)	(730.410)
Дополнително утврдени расходи од минати години	214.086	68.924
Платени казни и надоместоци	209.746	1.690.197
Останати трошоци	432.909	156.605
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	28.745	7.199.118

27. Данок на добивка

	2021	2020
Добивка пред оданочување	-	24.615.323
Загуба пред оданочување	(256.769.820)	-
Пресметан данок по даночна стапка од 10%	(25.676.982)	2.461.532
Непризнаени расходи и помалку искажани приходи за даночни цели	3.092.575	1.654.340
Даночна основа	(253.677.245)	26.269.663
Данок на добивка (загуба)	-	2.626.966

28. Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

	2021	2020
Заработка/(загуба) која припаѓа на акционерите	(256.769.820)	21.988.357
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка/(загуба) која припаѓа на имателите на обични акции	(256.769.820)	21.988.357
Пондериран просечен број на обични акции	1.275.753	1.050.000
Основна заработка/(загуба) по акција (денари по акција)	(201,27)	20,94

29. Потенцијални и превземени обврски

Судски спорови

Друштвото со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е вклучено во активни судски спорови како тужена страна кои не се однесуваат на основната дејност, односно не се поврзани со надомест на штети. Сите спорови се покренати од страна на еден тужител, адвокатско друштво кое е поранешен застапник на Друштвото и истите се по еден ист основ. Друштвото очекува дека дел од споровите ќе завршат во негова корист во текот на 2022 година, додека за оние спорови за кои се очекува негативен исход, Друштвото има евидентирано резервација во износ од 1.555.692 денари (2020: 1.226.843 денари)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ. Последен пат во Друштвото е извршена даночна контрола во 2010 година.

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019), Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2021 и 2020 година најдоцна до 30 септември 2022 и 2021 година соодветно. Извештајот за трансферни цени за 2020 година е изготвен во септември 2021 година. До датумот на овој извештај, Друштвото нема изготвено извештај за трансферни цени за 2021 година. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

29. Потенцијални и превземени обврски (продолжение)

Пензиски планови

Друштвото нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2021 и 2021 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година.

30. Усогласеност со законска регулатива

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото има вишок на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 175.360.326 денари (31 декември 2020 година: 104.057.749 денари). Според истиот образец, Друштвото констатира вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ од 131.960.332 денари. Врз основа на образецот (ВТР) Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви, евидентиран е вишок на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 65.592.258 денари. Оваа финансиска состојба, претставува усогласено почитување на одредбите кои произлегуваат и се регулирани со Законот за супервизија на осигурување.

Друштвото континуирано добива финансиска поддршка од единствениот акционер Халк банка а.д. Скопје, односно зголемување на основната главнина со цел да се постигне континуирана и целосна усогласеност на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување.

На датумот на известување, не постојат вложувања на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот, што подразбира дека е во согласност со законскиот лимит како што е пропишан во член 73, став (1), точка 1 од Законот за супервизија на осигурување.

31. Трансакции со поврзани лица

Друштвото е во целосна сопственост на Халк Банка АД Скопје.

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните субјекти во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2021 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно
Вкупно средства	198.424.169	28.275	198.452.444
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	5.353.768	-	5.353.768
Останати побарувања	561.268	28.275	589.543
Вложувања	192.509.133	-	192.509.133
Вкупно обврски	3.630.035	899.273	4.529.308
Останати обврски	3.630.035	899.273	4.529.308
Вкупно приходи	46.138.026	73.196	46.211.222
Приходи по основ на премија за осигурување	42.982.193	73.196	43.055.389
Останати приходи	3.155.833	-	3.155.833
Вкупно расходи	25.705.688	7.345.392	33.051.080
Трошоци за услуги (расходи)	1.622.491	-	1.622.491
Трошоци за провизија	6.827.959	-	6.827.959
Трошоци за кирија	17.255.238	-	17.255.238
Клучен раководен кадар	-	7.345.392	7.345.392

31. Трансакции со поврзани лица (продолжение)

31 декември 2020 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно:
Вкупно средства	157.615.908	30.750	157.646.658
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	8.260.084	-	8.260.084
Останати побарувања	9.036.541	30.750	9.067.291
Вложувања	140.319.283	-	140.319.283
Вкупно обврски	97.110	751.673	848.783
Останати обврски	97.110	751.673	848.783
Вкупно приходи	51.388.401	642.520	52.030.921
Приходи			
Приходи по основ на премија за осигурување	48.232.568	61.681	48.294.249
Останати приходи	3.155.833	580.839	3.736.672
Вкупно расходи	1.341.731	8.501.000	9.842.731
Трошоци за услуги (расходи)	1.341.731	-	1.341.731
Клучен раководен кадар	-	8.501.000	8.501.000

Трансакции со Националното Биро за Осигурување на Република Северна Македонија

Трансакции со Националното биро за осигурување (Гарантен фонд)	2021	2020
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	18.724.070
Побарувања од Националното Биро за Осигурување	2.095.100	1.854.210
Обврски кон Националното Биро за Осигурување	1.470.494	7.042.652
Приходи од вложувања	289.687	283.351
Приходи од обработка на штети	464.325	353.625
Приходи од реализирани регресни побарувања	4.214.770	2.988.137
Трошоци за исплата на штети по основ на непознати и неосигурени возила	16.374.789	15.437.946

Годишен коефициент на штети

Годишен коефициент на штети	Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување	Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
	2021		2020	
Незгода	106,8%	105,4%	44,50%	44,17%
Приватно здравствено осигурување	104,5%	104,5%	67,95%	67,95%
Каско	88,6%	79,8%	68,96%	69,13%
Имот пожар	33,5%	28,4%	20,88%	34,43%
Имот останато	56,4%	65,2%	92,04%	92,6%
Осигурување на имот	52,9%	58,3%	76,55%	79,07%
Одговорност од моторни возила	68,3%	64,4%	36,8%	35,19%
Општа одговорност	38,8%	10,3%	13,65%	21,2%
Туристичка помош	19,1%	19,1%	3,71%	3,71%
Вкупно	63,8%	66,8%	45,78%	50,12%

Високи коефициенти на штетност посебно се бележат кај класа незгода, приватно здравствено осигурување и каско. При ова големиот коефициент на штети во класата незгода се должи пред сè, на штетноста на осигуреникот Министерство за внатрешни работи. Полисата за овој договорувач завршува во август 2022 година но со оглед на карактеристиките на овој вид на осигурување настанати штети (пријавени и непријавени) се очекува да има и во следните периоди.

Ако дополнително се земе предвид коефициентот на трошоци, комбинираните коефициенти за претходно наведените класи на осигурување се значително високи и изнесуваат над 100 % и согласно тоа истите се непрофитабилни.

Имајќи го ова предвид започната е анализа за приватното здравствено осигурување и каско осигурување за кои согласно резултатите е планирано во најскоро време да се направи соодветна промена во тарифите на премии.

32. Настани после периодот на известување

На ден 07.04.2022 година, Одборот на директори на Друштвото, донесе Одлука за разрешување на Извршниот член на Одборот на директори, г.дин Суат Инан, при што со упис на промена во Трговскиот регистар што се води при Централниот регистар на Република Северна Македонија, именуваниот член, кој истовремено ја вршеше функцијата Главен извршен директор во Друштвото е избришан од Трговскиот регистар односно истиот веќе не е овластено лице за застапување на Друштвото при Централниот регистар.

На ден 18.04.2022 година, Друштвото одржа вонредна седница на Собрание на акционери на која што се изврши промена на системот на управување од едностепен во двостепен систем на управување, сметајќи дека со двостепениот систем на управување ќе се допринесе до посоодветна поделба на надлежности помеѓу органите на друштвото, ќе се подобри системот на контрола и известување помеѓу органите на друштвото, како и ќе се допринесе во целокупниот развој на Друштвото во идниот период.

Поради измена на системот на управување, на Вонредното Собрание на акционери, согласно член 342 став 2 од Законот за трговските друштва, се донесе Стаутарна Одлука за измена на Статутот на Друштвото.

Исто така, на седницата на Собранието на акционери одржано на ден 18.04.2022 година, се донесе Одлука за утврдување престанок на мандат на сите членови на Одборот на директори. Согласно утврденото во Одлуката за престанок на мандатот на членовите на Одборот на директори, мандатот на членот Суат Инан, престана со донесување на Одлуката додека пак престанувањето на мандатот на останатите членови на Одборот на директори, поради обезбедување на континуирано управување на Друштвото, во законски предвидени рокови, е директно поврзано со добивање на согласност од страна на Агенција за супервизија на осигурување, за именување на членови на Управен одбор и по уписот на истите во Трговскиот регистар што се води при Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Имено, како резултат на промена на системот на управување во двостепен систем на управување, Собранието на акционери на истата седница донесе Одлука за избор на членови на Надзорниот одбор на Друштвото, која што исто така, ќе влезе во сила по добивање на согласност за именување на членови на орган на управување на Друштвото за осигурување од Агенцијата за супервизија на осигурување согласно член 66 од Законот за супервизија на осигурување.

Дополнително, во месец фебруари започна воен конфликт помеѓу Русија и Украина кој резултира во економски последици на светско, па и на локално ниво. Воените дејствија кои имаат влијание на движењето на цената на нафтата резултираат во дестабилизација на економијата, пораст на малопродажните цени и слабеење на економската моќ на населението. Друштвото не очекува значително влијание врз работењето, иако редовно ја следи ситуацијата со цел соодветно да одговори на потенцијалниот негативен импакт врз своите активности.

По датумот на известување, освен погоре обелоденетото не се настанати други настани од материјално значење кои се случиле по денот на составување на билансот.

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ДЕКЕМВРИ 31, 2021

ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ХАЛК
ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021 ГОДИНА

УЛ. МАЈКА ТЕРЕЗА БР.1/2, 1000 СКОПЈЕ

СОДРЖИНА

- 1. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО**
- 2. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕР НА ДРУШТВОТО**
- 3. ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ**
- 4. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО**
- 5. ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**
- 6. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**
- 7. КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ**
- 8. МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**
- 9. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВА И КАПИТАЛ**
- 10. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО**
- 11. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ**
- 12. ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА**
- 13. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ**
- 14. РАЗВОЈ НА ИТ СИСТЕМ**
- 15. РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО**
- 16. НЕРЕВИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**
- 17. ПОТВРДА НА АКТУАРОТ**

❖ ПРОФИЛ И ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ на Друштвото

Полн назив на Друштвото	Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Скратен назив на Друштвото	ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Седиште	Ул. Мајка Тереза бр. 1/2, Скопје, Центар
Правен статус	АД
Датум на упис во ЦРМ	26.04.2007
Матичен број	6224695
Даночен број	4030007634049
Основен капитал	15.500.000 Евра
Приоритетна дејност	65.12 – Неживотно осигурување
Веб страна	www.halkinsurance.com.mk
Овластен ревизор	Друштво за ревизија “Грант Торнтон” ДОО Скопје, Адреса: Ул. Св. Кирил и Методиј бр. 526-1/20, 1000 Скопје. Одлука на Собрание на акционери бр. 0203-04/05 од 27.12.2021 година.

2021 година беше значајна година за Друштвото затоа што со исцрпна работа, стратегија и јасна визија за развој Халк Осигурување АД Скопје успеа и понатаму да го зголеми својот удел на македонскиот осигурителен пазар и при високо конкурентски услови значително да го подобри своето позиционирање помеѓу друштвата за неживотно осигурување во Р. Северна Македонија. Во текот на целата година значително се работеше на создавање на конкурентски производи особено во доменот на доброволните осигурувања преку кои на клиентите се нудеа најдобрите можности за обезбедување на нивната сигурност и подобрување на квалитетот на услуга. Во текот на годината помеѓу многуте продукти и услуги значајно е да се истакне развојот на развојот на здравственото осигурување која како класа друштвото ја започна со работа во текот на Јануари, 2020 година а во текот на 2020 и 2021 година се докажа како исклучително успешен производ преку кој успеавме да придонесеме на олесување на еден од најважните потреби на нашите клиенти и унапредување на нивниот пристап до здравствени услуги а особено во исклучително тешка година што се однесува до јавното здравје во нашата држава но и на глобално ниво а со тоа и разни кампањи успеавме да се стекнеме со нови осигурувања и во останатите доброволни класи на осигурување кои ни се посебно значајни за стратескиот развој во иден период.

Како исклучително важен процес од стратегијата на друштвото за дигитализација и развој на напредни технологии, во текот на 2021 година, Друштвото презема бројни активности што се однесува до дигитализацијата, почнувајќи од пренос на голем број на производите на друштвото на web платформа, започнување на процесот на изработка на мобилна апликација, развој на внатрешен ИТ Портал, кој ги опфаќа сите делови од работењето на друштвото како и развој на интегрираниот систем на друштвото во различни делови од работењето со крајна цел обезбедување на

најдобра услуга на нашите клиенти. Што се однесува до развојот на дигитализација и развој на напредните технологии, друштвото и во текот на 2022 има амбициозни планови за развој и дигитализацијата и развојот на ИТ системот претставува една од главните цели на Друштвото во иден период.

2021 година Друштвото ја заврши со пораст во Бруто полисирана премија во споредба со минатата 2020 година а кој претставува историски чин во македонскиот осигурителен пазар а за нас уште еден мотив за постигнување на нашата визија да станеме една од водечките компании во осигурителниот пазар во Р. Северна Македонија.

Мисија и визија

Мисија

- Да се олесни и збогати животот на физичките лица и корпорациите преку индивидуални и корпоративни решенија за осигурување и да се одржи нивната вредност.
- Да бидеме свесни за нашата корпоративна општествена одговорност.
- Да се обезбеди одржливост и квалитетна услуга.
- Да се обезбеди задоволство на клиентите, акционерите и вработените.

Визија

- ❖ Нашата визија е да станеме една од водечките компании во секторот за неживотно осигурување во Р. Северна Македонија, со одржлив раст и профитабилност, притоа афирмирајќи силно присуство кај индивидуални клиенти, придружено со фокус на иновации и нови производи.

❖ АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје сметано од 2019 година е во 100% сопственост на Халк Банка АД Скопје и бренд во рамки на Халк Групацијата која претставува финансиска институција под покровителство на Халк Банка Турција (Türkiye Halk Bankası A.Ş.). Халк Банка Турција со својата повеќе од 80-годишна традиција, денес претставува една од најголемите банки во турскиот финансиски сектор додека пак нашиот непосреден акционер ХАЛКБАНК АД Скопје претставува една од поголемите и најбрзо растечки банки на македонскиот банкарски сектор.

Основната главнина на Друштвото изнесува 15.500.000 Евра и истата е поделена на 1.550.000 обични акции. Единствен акционер на Друштвото е ХАЛКБАНК АД Скопје.

Друштвото во рамките на својата дејност со состојба на 31.12.2021 година активностите ги обавува преку 44 Подружници распределени на целата територија на Република Северна Македонија како директна продажба, со вкупно 151 вработени лица, како и преку брокерски друштва и други дистрибутивни канали како индиректна продажба.

❖ ОДНОСИ СО АКЦИОНЕРОТ

Во текот на 2021 година, Друштвото одржуваше односи со акционерите преку одржување на почести средби со истите и доставување на редовни финансиски извештаи на Друштвото.

Во текот на 2019 година, со преминување на 100% од акциите со право на глас на ХАЛКБАНКА АД Скопје, Друштвото стана дел од групацијата на ХАЛКБАНКА која покрај сигурноста која ја дава на клиентот исто така е значајна и во многугодишното искуство во финансиската дејност во Република Турција како во банкарскиот така и во осигурителниот пазар во кој Друштвото гледа голема перспектива за развој на дејноста и новитети во начинот начин на работа, новитети во однос на развој на продажба и соодветно управување со ризици.

Во текот на 2021 година, Друштвото го продлабочи односот со својот акционер и преку понатамошен развој на соработката во делот на банкоосигурувањето која започна во 2019 година но во 2020 и 2021 година достигна поголемо учество преку заеднички пристап до клиенти, развој на заеднички продукти и услуги кои придонесуваат на постојан развој на меѓусебниот однос но и нудење на конкурентни понуди за клиентите.

❖ ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Врз основа на одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурување, Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје има воспоставено едностепен систем на управување составен од Одбор на директори, како и Собрание на Акционери како највисок орган на Друштвото.

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку **Собранието на акционери**. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото. Во текот на 2021 година одржани се 4 седници на Собранието на акционери на Друштвото и тоа:

- ***Седница на Годишно Собрание на акционери, одржана на ден 17.06.2021 година.ж:***

На седницата на Годишно Собрание на акционери се разгледаа и усвоија Извештаите на органите на Друштвото, Годишен извештај на Внатрешна ревизија, Годишниот извештај и финасиските извештаи, како и избор на Друштво за ревизија за ревизија на финансиските извештаи за деловна 2021 година.

- ***Седница на Собрание на Акционери, одржана на 16.04.2021 година.***

На оваа седница на Собрание на акционери, Друштвото изврши промена на составот на Одборот на директори односно проширување на составот на Одборот на директори од 5 на 7 членови така што се донесе Одлука за избор на 2 нови членови на Одборот на директори, како и се пристапи кон донесување на Одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото во износ од дополнителни 2 милиони Евра а со тоа подобрување на целокупното работење на Друштвото и усогласување на работењето со Законот за супервизија на осигурување.

- ***Седница на Собрание на акционери, одржана на ден 20.09.2021 година.***

На оваа седница на Собрание на акционери, се донесе Одлука за повторно зголемување на основната главнина на Друштвото, овој пат за дополнителни 3 милиони Евра, преку издавање на нови акции од седма емисија по пат на приватна понуда, така што основната главнина на Друштвото во 2021 година со две поединечни постапки се зголеми за дополнителни 5 милиони Евра а со тоа

се овозможи и усогласување со барањата на Законот за супервизија на осигурување.

▪ **Седница на Собрание на акционери, одржана на ден 27.12.2021 година**

На оваа седница на Собрание на акционери се донесе Одлука за избор на друштво за ревизија кое ќе врши ревизија на финансиските извештаи и годишната сметка на Друштвото, со состојба на 31.12.2021 година а со тоа се изврши и промена на првично назначеното друштво за ревизија, на седница на Собрание на акционери одржано на ден 17.06.2021 година.

❖ **ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ**

Одборот на директори на Друштвото со состојба на 31.12.2021 година се состои од 7 членови од кои 2 извршни и 5 неизвршни членови од кои четири независни членови.

Одборот на директори управува со друштвото во рамки на овластувања определени со Законот за супервизија на осигурување и Законот за трговски друштва. На 31.12.2021 година, Одборот на директори на Друштвото е составен од следните членови:

Г-ѓа Филиз Авукат – Претседател на Одбор на директори

Г-дин Беркан Имери – Член на Одбор на директори

Г-дин Ибрахим Окан Чаглар – Нз. Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Џунејт Ејин – Нз. Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Али Џебеџи – Нз. Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Суат Инан – Извршен член на Одборот на директори

Г-дин Славчо Таушанов – Извршен член на Одборот на директори

Во текот на 2021 година, **Одборот на директори на Друштвото** одржа 10 седници на кои беа разгледани значајни прашања од работењето на Друштвото, односно беше разгледувана деловната политика како и резултатите од работењето на друштвото на месечно ниво.

Согласно овластувањата, одговорностите и ангажираноста на членовите на Одборот на директори на Друштвото во текот на 2021 година, беа исплатени месечни надоместоци, плати, надоместоци на плата, персонален данок од доход и други издатоци во бруто износ **9.949** милиони денари.

во илјади МКД	Функција	Период извршување функцијата	на на Плата	Надомес- тоци за членство	Други видови на надомес- тоци*	Вкупно
Филиз Авукат	Претседател на Одбор на директори	23.06.2021	-	430	-	430
Беркан Имери	Член на Одбор на директори	23.01.2019	-	256	-	256
Ибрахим Окан Чаглар	Независен неизвршен член на Одбор на директори	23.01.2019	-	533	-	533
Џунејт Ејин	Независен неизвршен член на Одбор на	02.09.2020	-	533	-	533

директори						
Али Џебеџи	Независен неизвршен член на Одбор на директори	23.06.2021	-	430	-	430
Суат Инан	Извршен член на Одбор на директори	09.04.2019	4.584	410	224	5.218
Славчо Таушанов	Извршен член на Одбор на директори	04.03.2019	2.086	410	53	2.549
Вкупно			6.670	3.002	277	9.949

* Други видови на надомести се однесуваат на надомест на патни и останати трошоци поврзани со извршување на тековните работни и деловни потреби на друштвото.

Износите се прикажани во илјади денари и на бруто основа.

❖ ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО

Во Република Северна Македонија Друштвото ја обавува својата дејност преку својата централа, односно генералната дирекција која се наоѓа на ул. Мајка Тереза бр.1 влез 2, 1000 Скопје – Центар, Република Македонија. Во рамките на Друштвото постојат три главни сектори и тоа:

- Сектор за прием во осигурување и маркетинг;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии, правни работи и ИТ

Во склоп на Секторите Друштвото има формирано дирекции кои претставуваат организациони единици кои работат во состав и контрола на горенаведените Сектори. Имено, во состав на Сектор за прием во осигурување и маркетинг, Друштвото има формирано одделни Дирекции и тоа Дирекција за прием во осигурување и развој на продукти, Дирекција за маркетинг на директни канали, Дирекција за маркетинг на индиректни канали и Дирекција за банкоосигурување.

Во состав на Сектор за штети се формирани две посебни Дирекции и тоа: Дирекција за штети, Дирекција за регреси и контрола на штети.

Во состав на Сектор за финансии, правни работи и ИТ, формирани се четири посебни Дирекции и тоа Дирекција за финансиско управување и известување, Дирекција за правни работи и усогласеност со прописи, Дирекција за управување со човечки ресурси и Дирекција за ИТ.

Друштвото со состојба на 31.12.2021 година има 44 Подружница, распространети низ целата територија на Република Северна Македонија.

❖ ОПШТО ЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во текот на 2021 како и во секоја дејност и пазарот на осигурување се развивше во исклучително тешки услови резултат на појавта и развојот на пандемијата. Иако не во размерот кое го имаше во останатите дејности, пандемијата не влијаеше во брутополисирана премија за деловна 2021 година при што пазарот на осигурување имаше раст од околу 15% во споредба со минатата 2020 година. Исто така значителен пораст во споредба со 2020 година имаше и во износот на исплатени штети, така што од страна на граѓани, фирми, здруженија и државни институции се наплатија над 4 милијарди денари од страна на осигурителните компании за неживотно осигурување, така што вкупниот износ на исплатени штети во 2021 година е за 14% повисок во споредба со 2020 година. Како најбрзо растечка класа и во 2021 година е класа 2,

приватно здравствено осигурување каде што исплатата штети го следи растот на продажба на ова осигурување, така што во 2021 година, 9 од компаниите кои работат во оваа класа на осигурување исплатиле вкупно 211 милиони денари што е двојно од износот исплатен во 2020 година. Популарноста на оваа класа на пазарот на осигурување може да се заклучи дека е значително расте како резултат на појавата и развојот на пандемијата во изминатите 2 години.

Имено, како и во претходните години, невработеноста како и ниската куповна моќ на населението, имаат свое влијание и врз работењето на Друштвата за осигурување. Водејќи го Друштвото во насока на реален приказ на состојбите и постепена елиминација на недостатоците од минатото, Раководството на Друштвото во 2021 година вложи огромни напори при сите негативни услови да го задржи и следи трендот на развој на БПП во Република Северна Македонија низ остварената продукција за 2021 година, водејќи сметка да го стабилизира нивото на оперативните трошоци што ќе биде основна задача и во 2022 година.

Што се однесува до карактеристиките на пазарот на осигурување може да се заклучи дека во текот на 2021 година немаше некои значителни промени било во сопственичката структура или членови на органите на управување и надзор, кои промени беа значително по застапени во 2019 година. И понатаму во пазарот на осигурување делуваат 16 осигурителни друштва, 11 од кои работат неживотно осигурување додека пак 5 друштва работат неживотно осигурување. Како една од поважните промени на осигурителниот пазар во текот на 2020 година а со примена од Јануари, 2021 година е исклучувањето на ризикот смрт од болест кој до овој период беше дел од портфелот и на друштвата за неживотно осигурување. Во текот на 2021 година немаше значителни промени ниту во бројот на брокерски друштва како и банки кои вршат работи на застапување во осигурување.

Очекуваме донесувањето на Закон за осигурување, дополнителни законски и подзаконски измени кои би требало да се спроведат кај дел од регулативите кои директно го тангираат секторот, да доведат до забрзан развој на осигурувањето и можност за поголем профит на компаниите, што како крајна цел ќе резултира со зголемен квалитет на услуга за осигурениците.

❖ ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Основна, долгорочна цел на Друштвото е остварување на позитивни резултати и остварување на нето добивка преку вршење на дејноста осигурување со максимална присутност и зацврстување на позицијата на Осигурителниот пазар во Р. Северна Македонија, постојано подобрување и зголемување на деловниот резултат од основната дејност.

За нивно остварување како и за подобрување на целокупното работење на Друштвото, во 2021 година се направија промени во организационата шема на Друштвото, се вработија нови лица во Раководството на Друштвото но и на други вработени на пониски позиции согласно хиерархиска поставеност, поделба на надлежности и одговорности помеѓу разните работни позиции во Друштвото. Овие промени резултираа со подобрување на работењето на Друштвото и тоа: видливи се резултатите кај порастот на полисирана премија, подобро учество на класите на незадолжително осигурување што крајно сметаме дека ќе доведе до зголемување на квалитетот на услугите на осигурување и зголемување на квалитетот на Портфолиото на осигурување на Друштвото покрај неговото проширување. Друштвото во наредниот

период има планови за проширување на својот тим со искусни вработени и во други сегменти од работењето на Друштвото, вклучително и вработени дел од интерните контроли, правни работи, управување со човечки ресурси, финансии како и вработени во Дирекциите на Друштвото директно поврзани со сервисирање на услугите на осигурување.

Во последната година, Друштвото успеа да направи дополнително зголемување во пазарното учество и сега е присутно со над 10%. Во 2021 година, ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје има реализирано продажба, односно бруто полисирана премија на износ од 16,128.676 Евра, од истата околу 53,63% го опфаќаат доброволните осигурувања. За остварување на стратешката цел потребно е да се постигне меѓу другото и континуиран раст на премијата во согласност со порастот на индексот на пазарот на осигурување, подобрување на индексот на наплатена премија, раст, градење и зајакнување на продажната мрежа, зголемување на продуктивноста и трошковната ефикасност на продажните места, намалување и рационализација на трошоците при работењето, изградба на адекватна организациска структура преку квалитетно управување со човечки ресурси и сл.

Имајќи ја во предвид нашата визија развивме стратегија која ќе ни овозможи во следниот период да ги постигнеме зацртаните цели. Стратегијата на Друштвото бараше неопходност од целосна промена на организациската поставеност со цел поефикасно работење пропратено со строго определени внатрешни контроли и одговорности на вработените, со која промена се овозможи планирање на проектиран раст на Друштвото и развој на сервисите кои ги нуди во обете насоки квалитет и квантитет. Проектираниот раст на Друштвото воглавно е поставен на четири постулати и тоа: Навремена исплата на оштетни побарувања; развој на соработка со ХалкБанка, развој на нови продукти и ширење на продажната мрежа и зголемено ниво на соработка со останатите канали на продажба (брокери, застапници, туристички агенции). Покрај наведените четири постулати за развој на Друштвото, основата ќе биде поставена на развој на сопствената продажна мрежа и континуирана едукација на вработените. Бројот на продажни места се планира постепено да се зголемува и во идниот период, особено во Скопје и делови од РСМ каде досега не сме биле застапени со сопствена Подружница. Во продажбата ќе бидат вклучени сите вработени без оглед на нивното работно место што ќе влијае на постигнување на зголемено ниво на синергија и меѓусебна поддршка. Исто така ќе се вложи во едукација на вработените така што со нивна професионализација и унапредување на продажни вештини, вештините за грижа на корисници и комуникациски вештини со ќе се зајакнат способностите за зголемување на портфолиото во доброволните класи на осигурување кое што крајно ќе влијае позитивно на угледот на компанијата кај осигурениците. Истата ќе се спроведува континуирано во текот на целиот период преку различни пристапи и облици, користејќи ресурси од Друштвото и надворешни експерти во соодветни области.

❖ КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во согласност со член 5 од Законот за супервизија на осигурување, врши работи на осигурување во рамките на сите 18 класи на неживотно осигурување.

Преку континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните, Друштвото постојано прави напори за проширување на

дејноста и продуктите за осигурување со намалување на зависноста од задолжителните осигурувања и зголемување на продажбата на доброволни продукти како приоритет број еден во идното работење на Друштвото. Во текот на 2021 преземавме значителни чекорви во оваа насока што јасно може да се утврди и од соодносот на задолжителните наспроти доброволни класи на осигурување со состојба на 31.12.2021.

Друштвото во 2021 година со развој на нови и иновативни продукти во разни класи на осигурување успешно го реализираше својот план и визијата за развој во доменот на неживотно осигурување, како и потребата од дополнување на својата палета на услуги во класи на осигурување за кои реално постои пазарен интерес и за кое Друштвото располага со соодветен потенцијал за спроведување на осигурувањето. Очекувањата се во 2022 година и понатаму да се развие палетата на услуги и продукти и да се постигне значајно учество на доброволните осигурувања во своето портфолио.

❖ МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Друштвото континуирано ги идентификува, ги проценува и ги мери ризиците на кои е изложено во текот на својата работа и управува со тие ризици на тој начин кој обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност кој нема да го загрози имотот и целокупното работење на Друштвото, начин кој обезбедува заштита на интересите на акционерите, осигурениците, оштетените трети лица и други доверители на Друштвото во согласност со Законските прописи.

За управување со ризици, Друштвото има изготвена посебни Правила за управување со ризици каде што се идентификувани повеќе ризици и цели за нивна контрола и истовремено, детално се изложени и активности и постапки за контрола и управување со ризиците.

Во 2021 година, Друштвото склучи Договори за реосигурување за оние класи на осигурување и ризици за кои се предвидуваше дека не може со сопствени средства целосно да покрие евентуален поединечен штетен настан.

Со помош на склучените Договори за реосигурување а во согласност со Програмата за реосигурување за 2021 година, Друштвото ги постигна следните цели:

- заштита на Капиталот на Друштвото, и
- зголемување на капацитетот на Друштвото за прием во осигурување на ризици кои се над сопствениот самопридржај.

Во процесот на идентификација на ризиците, разграничени се следните ризици кои влијаат на работењето на Друштвото:

- Ризикот на осигурување: Преземање во осигурување, обработка на оштетни побарувања и Актуарски пресметки,
- Оперативниот ризик: Вработените, Развојот, Технологијата, Корпоративното управување, Услугата на ИТ, Останати ризици, Регулаторен ризик.

Други позначајни ризици за Друштвото се:

- Финансиските (Пазарни) ризици: Ликвидност и паричен тек, Каматна стапка, Кредитен ризик и Валутен (девизен) ризик.

Органот на управување и Раководството на Друштвото постојано преземаат мерки за отстранување на наведените ризици.

❖ ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Друштвото континуирано го следи одржувањето на потребното ниво на обемот на Капиталот, маргината на солвентност, Техничките резерви и вложувањата на расположливите средства кои ги покриваат Техничките резерви.

Со состојба на **31 декември 2021** година, Друштвото е **во согласност** со овие законски барања. И покрај остварување на негативен финансиски резултат, односно **загуба** во износ од **256.769.820** Денари, вкупниот **капитал** на Друштвото изнесува **360.241.326** Денари. Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото има **вишок** на капитал во однос на Гарантниот Фонд во износ од **175.360.326** Денари и е **во согласност** со Членот 77 Став 3 Точка 2 од Законот за супервизија на осигурување.

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот – стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на **31 декември 2021** изнесува **131.960.332** денари.

Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2021 година, Друштвото прикажува **вишок** на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ **228.280.994** Денари, при што се констатира дека друштвото работи во согласност со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласувањето на средствата со обврските:

Усогласување на средствата со обврските	2021
Средства	
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	10.728.264
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	517.000.000
Хартии од вредност издадени од НБРМ	278.595.873
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	107.702.766
Вкупно:	914.026.903
Вкупно нето технички резерви	
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	412.446.197
Резерви за бонуси и попусти	1.085.553
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	434.902.895
Вкупно:	848.434.645
Усогласеност на средствата и обврските	65.592.258

Техничките резерви на 31.12.2021 година изнесуваат 848.434.645 денари и се состојат од:

- Резерви за преносни премии: 412.446.197 денари;
- Резерви за бонуси и попусти: 1.085.553 денарич; и
- Резерви за штети: 434.902.895 денари.

Друштвото со сотојба 31.12.2021 година е усогласено во поглед на вложување на средствата во однос на Нето Технички резерви.

Согласно образецот Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР), евидентирана е поголема покриеност на дозволените вложувања на средства во однос на техничките резерви во износ од **65.592.258** денари. Позитивната разлика е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2021 (%)
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	1,2
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60	56,6
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80	30,5
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	20	11,8

Во табелата се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви.

❖ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Северна Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018 и 239/2018), Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016), „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011 и 170/2019, и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината

на годишната сметка ("Службен весник" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Друштвото го води своето сметководство и поднесува Годишна сметка на начин определен со Законот за трговски друштва а врз основа на Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото, Одборот на директори во текот на 2021 година изврши измена на Сметководствените политики на Друштвото и нивно усогласување со измените во регулативата на АСО од областа на супервизијата и финансиското известување на друштвата за осигурување како и врз основа на Меѓународните сметководствени стандарди, Меѓународните стандарди за финансиско известување и останатите Законски прописи што се во сила, како и врз основа на донесениот Правилник за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото и врз основа на современите сознанија за работењето на Друштвото.

Основно начело на искажувањето на податоците во Финансиските извештаи и Деловните книги на Друштвото е точното и фер презентирање на средствата, обврските, основната главнина, приходите, расходите и резултатите од работењето на Друштвото.

Сметководствените политики и Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото се применуваат конзистентно и доследно и во 2021 година.

❖ АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Како и претходните две години, 2021 година беше успешна година за Друштвото во однос на бруто полисирана премија, заклучно со четвртиот квартал 2021 година, продажбата забележува пораст од 120.7%, во споредба со истиот период од минатата година. Во продолжение следи сумарен табеларен приказ за состојбите од продажбата според продукти на осигурување, како и според задолжителни/доброволни осигурувања:

ANALYSIS OF INSURANCE PORTFOLIO BY INSURANCE PRODUCTS - 2021 (01.01.-31.12.2021)							
Tip of Insurance/Sigorta türleri	2020			2021			Index Policy %
	Number of policy	GWP (Eur)	mandatory/ voluntary	Number of policy	GWP (Eur)	mandatory/ voluntary	Index GWP %
Trafik sigortası /MTPL	56,602	5,654,493	6,732,219	59,118	5,890,456	7,521,155	104.4%
Yesil Kart /Green Card	11,622	1,007,623		18,183	1,545,691		156.5%
Yolcu Tasima Sigorta / Passengers in public traffic	697	39,683		683	42,569		98.0%
Gumruk Sigortası / Border insurance (BI)	379	30,420		508	42,439		134.0%
Kasko / Casco Insurance	2,841	938,596	6,629,244	4,264	1,423,236	8,607,186	150.1%
Gayrimenkul Sigortası / Property	7,155	2,002,549		9,255	1,609,772		129.4%
Ferdi Kazasi / Accident Insurance	3,160	907,528		19,368	1,158,016		612.9%
Seyat Sigortası / Travel insurance	6,715	67,490		11,888	137,496		177.0%
CMR / CMR	525	163,456		651	192,472		124.0%
Kargo Sigorta / Cargo-Transport	23	50,128		59	59,691		256.5%
Mesleki Sorumluluk Sigortası / Liability Insurance	328	198,020		424	374,179		129.3%
Tarım Sigorta / CROPS/ Livestock	652	1,627,329		900	2,406,439		138.0%
Sağlık sigortası / Helath Insurance	598	519,952		1,494	1,198,407		249.8%
Gemi sigortası/ Vessel insurance	21	1,607		56	4,341		266.7%
Garanti sigortası/ Suretyship insurance (TIR)	71	2,078		60	1,756		84.5%
Mali zarar sigortası / Financial loss insurance	5	1,717		2	2,797		40.0%
Havayolu Taşıma / Casco Aircraft	0	0		1	35,772		#DIV/0!
Insurance of vessels (casco)	2	859		6	3,919		300.0%
Credit insurance	10,334	147,885		0	-1,106		0.0%
Legal expenses insurance	1	49		0	0		0.0%
Total by Channel	101,731	13,361,463	49.6%	126,920	16,128,341	53.4%	124.8%
Participation of Voluntry in GWP		49.6%			53.4%		

Во зголемиот раст на продажба можеме да издвоиме одредени параметри кои подетално ја даваат сликата на растот, односно:

- Зголемен раст на продажба е само продолжен тренд на раст на компанијата од минатаа година во целина. Растот се должи на повеќе параметри, меѓу кои битно за напомена се името и реимето на брендот, реорганизација и поставеност на процесите на работа, односот и грижа кон клиентите, воведување на нови класи и продукти на осигурување како и завземање на активно учество на социјални настани за промоција и актуелизација на продуктите кои ги нуди компанијата.
- Забележаниот големен раст на продажба се должи на раст на сите класи и продукти на осигурување, посебно на доброволните видови на осигурување. Вредно е за напомена дека учеството на доброволен вид на осигурување во овој период изнесува **53.4%**, што воедно претставува продолжување на тенденцијата и став на компанијата, износот на доброволни осигурувања да бидат поголеми од задолжителните, воедно и поголем од износот од минатиот период од **49.6%**.
- Зголемен раст на број на полиси во износ од **124.8%** во однос на истиот период од мината година, најмногу се должи на неколку постоечки класи на осигурување: незгода, каско. Зголемен број на продадени полиси се должи и на бројот на полиси по продукт од Класата – Приватно здравствено осигурување, како и број на продадени полиси по продукти кои заради пандемијата мината година беа во мал број.
- И покрај сеуште постоечката ситуација на пандемија и Ковид 19, забележлив е раст на полисирана премија и број на полиси на оние продукти, кои се врзани со патување надвор и во земјата, односно на Зелена карта, Гранично осигурување и Патничко осигурување. Кај сите овие продукти имаме зголемен процентот на реализација во однос на претходна 2020 година.
- Растот на продажба е забележан кај сите канали на продажба, што претставува балансиран прилив на премија, каде може да се забележи скоро идентичен % на учество од страна на каналите на продажба односно:

GWP HALK INSURANCE BY CHANNELS 2021			Share %
CHANNELS	GWP (mkd)	GWP (Eur)	
SALES Network /Acenteler	410,643,695	6,677,133	41.4%
HALKBANK Channel	85,997,122	1,398,327	8.7%
MERKEZ / Head Office	94,229,833	1,532,192	9.5%
BROKERS	377,911,226	6,144,898	38.1%
Kurumsal (Direkt Satış)	23,111,106	375,790	2.3%
TOTAL	991,892,983	16,128,341	100.0%

Од особена важност за Друштвото во 2021, како и минати години, беше и развојот на банкоосигурувањето како стратегиски канал на продажба на Друштвото, особена важност во развојот се осигурувањата како обезбедување на издадени кредити на правни и физички лица од страна на Друштвото што секако влијааше и на подобрување на портфелот на клиенти на Друштвото во текот на 2021 година.

Податоците за соработката со банката и остварените резултати по квартал за 2021 година, како и за 2019 и 2020 се прикажани во табелите подолу:

HALK BANK 2021	TOTAL GWP	EUR
Q1	22.418.720	364.532
Q2	17.018.880	276.730
Q3	15.021.222	244.248
Q4	31.538.300	512.818
TOTAL	85.997.123	1.398.327

HALK BANK 2020	Compulsory Insurance	Voluntary Insurance	TOTAL GWP	EUR
Q1	2.170.580	20.701.209	22.871.789	371.899
Q2	975.331	9.074.876	10.050.207	163.418
Q3	1.127.212	12.931.258	14.058.470	228.593
Q4	1.170.156	23.254.139	24.424.295	397.143
TOTAL	5.443.279	65.961.481	71.404.760	1.161.053

HALK BANK 2019	Compulsory Insurance	Voluntary Insurance	TOTAL GWP	EUR
Q1	247.594	2.890.907	3.138.501	51.033
Q2	785.111	4.773.985	5.559.096	90.392
Q3	844.934	5.822.626	6.667.560	108.416
Q4	836.456	11.840.278	12.676.734	206.126
TOTAL	2.714.095	25.327.794	28.041.889	455.966

Анализа на реализирана продажба и продажна мрежа во 2021 година

Друштвото 2021 година ја заврши со вкупно 44 Подружница, распространети низ најголем дел од територијата на Република Северна Македонија, што не доближи дополнително до целта да бидеме присутни во секој град и да имаме целосна покриеност.

- Број на вработени во дирекција за продажба и маркетинг вкупно 86 заклучно со 31.12.2020 (74 по подружници)
- Број на вработени во дирекција за продажба и маркетинг вкупно 85 заклучно со 31.12.2021 (80 по подружници)

Во 2021 година е завршен процесот трансформација на сите подружници на Друштвото во Бруто профитни центри со цел постигнување намалување на трошоците за стекнување со кои работи друштвото, воспоставување на механизми за периодично следење на Подружниците, изготвување на правилници, процедури и протоколи за активностите на дирекцијата за продажба и продажна мрежа, меѓу другото.

Во текот на 2021 година по детални анализи на профитабилноста и квалитетот дополнително, отворени се вкупно 3 нови подружници на територија на Република Северна Македонија. Секоја од новоотворените подружниците е показател за правецот по кој се движи нашиот бренд. Ново отворените Подружници на Друштвото се со нов и стандарзиран изглед како и позиционираност во централно подрачје со цел овозможување на препознатливост на компанијата како иден лидер на пазарот и олеснување на пристапот до нашите услуги на секој клиент.

Освен одржувањето и наградувањето на постоечките подружници, друштвото има цел и планови за понатамошен развој и проширување на својата дејност и во останатите градови во кои што досега не е застапено од причина што нудењето на квалитетна услуга на клиентите за Друштвото значи и лесен пристап до услугите кои ги нуди истото поради тоа од особена важност за идниот развој е доближување на услугите до секој клиент, во најголем дел од територијата на државата.

ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје - Подружници		
Подброј тековна	Подружница	Адреса
6224695/1	Битола	Генерал Васко Карангеловски 29 2/2
6224695/4	Кичево	Ул.Булевар Ослободување Бр.56-2
6224695/6	Кавадарци	7- ми Септември бр.41, приземје (локал 3
6224695/15	Валандово	Ул.Маршал Тито Бр.ББ
6224695/16	Гевгелија	Ул.7-ми Ноември Бр.ББ
6224695/91	Куманово 1	Ул.11-ти Октомври Бр.1/зграда 1-приземје
6224695/143	Куманово	Ул.11-ти Октомври Бр.1
6224695/41	Куманово 4-Техничка станица	Ул 1000 ББ Куманово
6224695/61	Охрид 1	Ул.Булевар Туристичка Бр.50/4-2
6224695/130	Охрид	ул. Димитар Влахов бр.1/1-1 / -приземје
6224695/127	Охрид 2	ул. Лазо Трповски ББ, Охрид
6224695/163	Охрид 3	ул. Населено место без ул. Систем бр.3/1- МК1
6224695/124	Тетово- Голема Речица	Ул.101 Бр.1 Голема Речица
6224695/87	Тетово	Ул.Маршал Тито бр.1/1- приземје
6224695/149	Тетово 4	ул. Населено место без ул. Систем бр. ББ, Порој
6224695/34	Тетово 2	Ул.29-ти Ноември бр.70
6224695/161	Гостивар 4	ул. Гоце Делчев бр.58
6224695/138	Струга	ул. ЈНА бр.1/1-1
6224695/127	Прилеп- Технички преглед	Ул. Орде Чопела бр.183
6224695/110	Неготино	Ул.Маршал Тито Бр.152
6224695/126	Крива Паланка	Ул.Индустриска Бр.1
6224695/109	Велес	Ул.АСНОМ Бр.1-1
6224695/165	Велес 2	ул. Оливер Китановски бр.2
6224695/166	Велес 3	ул. Гоце Делчев бр.1/1- Приземје
6224695/82	Делчево	Ул.Булевар Македонија Бр.ББ/К-1
6224695/17	Ресен 1	Ул.Јосиф Јосифовски Бр.1

6224695/46	Дебар 1	Ул.Братство Единство Бр.ББ
6224695/75	Кочани 1	Ул.Маршал Тито Бр.81
6224695/140	Кочани	ул. Маршал Тито бр.1/2-1
6224695/158	Кратово- техничка станица	Ул.Населено место без уличен систем бр.0000 Шлегово
6224695/99	Скопје Чаир 3	Ул.Втора Македонска Бригада Бр.16/6
6224695/141	Драчево	Ул.Гандиева Бр.2А-3/1-1
6224695/161	Чаир 4	ул. Џон Кенеди бр.3 бр.7
6224695/118	Чаир 1	ул. Сава Ковачевиќ бр.16-7/1 приземје
6224695/160	Капитол	бул. Јане Сандански бр.71А
6224695/152	Трубарево	Ул.1, б.70 Трубарево
6224695/168	Скопје 4	ул. Никола Равановски бр.2

- **Промотивни акции:**

Во текот на 2021 година, и покрај намалениот број и интензитет на промотивни, Халк Осигурување АД Скопје, во согласност со мерките за претпазливост и заштита од ширење на вирусот Covid - 19, активно учествуваше во одредени сегменти од истите. Учеството од страна на компанијата беше пред сè поддршка на организациите и компаниите, и презентирање на своите поволности и понуди креирани согласно потребите на клиентите.

Халк Осигурување АД Скопје, за исполнување на потребите на своите клиенти во 2021 година креираше посебни промотивни акции за своите осигурителни покритија. Промотивните акции вклучија креирање на поволност во патничкото осигурување, во кое без франшиза, ги вклучивме и неопходните трошоци за лекување од Covid – 19. Безбедноста и сигурноста на бизнис патувањата со автомобил на своите клиенти, резултираше со креирање на поволност за Каско осигурување на возило, поволност со која при купување на Каско полиса со или без франшиза, клиентот без доплата добива покритие за *rent a car* услуга. Каско осигурувањето доби уште една поволност, продолжување на годишната премија за 2 месеци дополнително покритие.

Како значителен дел од активностите на Халк Осигурување АД Скопје претставува и соработката со Халкбанк АД Скопје и поволностите за нашите клиенти. Поволностите вклучуваат 10% попуст на полисите за доброволно осигурување при исплата со траен налог.

Покрај постоечките активности дополнително понудивме за секој корисник на дебит или кредитна картичка од АД Халк банк поволност од дополнителен попуст при плаќање на полисата за доброволни осигурувања.

Дополнително, за секој клиент кој ќе активира нов потрошувачки кредит во Халкбанк, обезбедивме пакет полиса за осигурување без надомест на обработка.

Исто така како промотивна активност за позиционирање на компанијата бевме застапени преку најраспространетата платформа за on line продажба – GRUPER со цел таргетирање на помлада популација.

Како активност за 2021 година исто така бее промовиран и 8-ми Март ваучер, кој го позиционираше нашиот производ ДПЗО како еден од најбараните производи на пазарот.

Анализа за обработка на штети и трошоци за штети за 2021 година

Со зголемувањето на динамиката на продажбата согласно поставените квартални и годишни планови на друштвото пропорционално се придонесе и за зголемување на портфолиото на пријавени штети кој заклучно со 31.12.2021 година има 13.554 вкупно пријавени оштетни побарувања на износ од 506.137.199 денари (8.229.873 евра) при што во споредба со 2020 година истиот период има 6.904 повеќе пријавени штети или друштвото бележи раст од 103 % на пријавените штети споредбено со ист период мината година.

CLAIMS / ШТЕТИ				2020			2021			Index %	2021		2021	
01.01-31.12				REPORTED-пријавени			REPORTED-пријавени				settled from reported/решени од пријавени		rejected from reported/одбиени од пријавени	
Тип на полиса / POLICY TYPE				број	MKD	EUR	Number	MKD	EUR		Number	EUR	Number	EUR
Задолжително осс / Compulsory Traffic				2,556	130,081,197	2,115,141	3,294	182,540,376	2,968,136	40.3%	2,324	1,601,071	373	466,764
Автоодговорност/MTPL				2,454	111,266,261	1,809,207	3125	156,164,058	2,539,253	40.4%	2258	1,434,010	348	392,472
Зелена Карта/Green Card				81	17,154,866	278,941	143	24,274,360	394,705	41.5%	62	163,392	18	50,927
Гранично Осс/ Border insurance (BI)				1		0			0	0.0%		0		0
CMR				20	1,660,070	26,993	26	2,101,958	34,178	26.6%	4	3,669	7	23,366
Имот останати/ Property Other				1,162	122,640,512	1,994,155	1,877	174,473,425	1,906,813	-4.4%	1,063	2,284,715	655	553,756
машини од кршење/machine brake down				92	2,316,219	37,662	316	11,704,152	190,311	405.3%	208	112,775	52	24,276
провална кражба/theft and robbery				124	2,459,400	39,990	260	8,932,650	145,246	263.2%	140	116,818	63	30,407
кршење на стакло/glass braking				26	295,080	4,798	29	505,067	8,212	71.2%	23	5,521	2	390
домаќинско/household				42	804,674	13,084	48	529,162	8,604	-34.2%	26	6,430	15	5,691
информатика опрема/informatic				2	4,150	67	14	319,116	5,189	7589.5%	3	4,955	5	894
објекти во градба/property construction				4		0	3	95,000	1,545	0.0%		0	3	1,545
посеви и плодови/crops				315	83,888,212	1,364,036	485	115,489,278	1,877,874	37.7%	447	1,811,963	24	80,764
животни/Livestock insurance				557	32,872,777	534,517	722	36,899,000	599,984	12.2%	216	226,253	491	409,789
Каско/ Casco				476	27,478,383	446,803	800	49,163,806	799,411	78.9%	531	555,564	71	49,220
Потполно каско/Motor Vehicles				389	25,740,383	418,543	701	46,883,148	762,328	82.1%	452	523,744	62	45,642
Делумно/Casco glass braking				87	1,738,000	28,260	99	2,280,658	37,084	31.2%	79	31,820	9	3,577
Незгода/ Peronal Accident				362	12,706,725	206,613	798	47,214,135	767,710	271.6%	462	676,723	218	147,333
Автонезгода/passenger accident				14	62,000	1,008	8	260,000	4,228	319.4%	1	163	6	3,171
Имот Пожарни Осс/ Property Fire				61	16,330,734	265,540	43	2,214,216	36,004	-86.4%	14	14,840	19	41,577
Пожар цивил/fire-civil				53	15,954,734	259,427	17	815,023	13,252	-94.9%	6	11,368	9	16,667
Пожар индустрија/ fire-industry				8	376,000	6,114	26	1,399,193	22,751	0.0%	8	3,472	10	24,911
Патничко осигрување / Travel insurance				49	553,213	9,069	122	1,810,125	29,433	224.5%	47	20,958	58	12,260
Одговорност од дејност/ Liability				12	189,984	3,089	18	243,144	3,954	28.0%	6	94,708	7	6,033
Карго Осигрување / Goods in Transport						0	9	12,375	201	0.0%	7	201	2	2,439
Доброволно ПЗО / Health insurance DP2				1,958	13,622,382	221,502	6,565	42,801,762	695,964	214.2%	5,716	677,749	689	84,024
Кредитно Осигурување/ Credit Insurance						0	15	4,903,835	79,737	0.0%	6	61,027	8	10,439
Гаранции / Guarantee Insurance						0			0	0.0%		13		65
Финаниски загуби./Financial Losses						0	5	500,000	8,130	0.0%		0	5	8,130
Правна заштита./Legal Protection						0			0	0.0%		16		98
ВКУПНО/TOTAL				6,650	323,665,130	5,262,848	13,554	506,137,199	8,229,873	56.4%	10,177	5,987,747	2,111	1,385,309

Најголем раст на пријавените штети во споредба со минатата година истиот период бележи класата Доброволно Здравствено Приватно Осигурување од 235%, понатаму класата Незгода бележи раст од 120%, Каско осигурување раст од 80%, посевите и плодовите и класата животни по 50% раст.

Секторот за штети и понатака го одржува позитивниот раст на постапување по предмети со 91% обработени штети од вкупно пријавените (ликвидирани+одбиени штети).

CLAIMS / ШТЕТИ 01.01-31.12	2020			2021			Index %
	ликвидирани/Liquidated			ликвидирани/Liquidated			
Тип на полиса/POLICY TYPE	Број	MKD	EUR	Број	MKD	EUR	
задолжителни осигурувања/compulsory traffic	2,082	138,257,180	2,248,084	2,942	186,991,262	3,040,508	35.2%
Автоодговорност/MTPL	1,997	122,091,711	1,985,231	2,815	152,776,515	2,484,171	25.1%
зелена карта/green card	77	15,612,434	253,861	118	33,054,546	537,472	111.7%
гранично осигурување/border insurance			0	1	28,820	469	#DIV/0!
ЦМР/CMR	8	553,035	8,992	8	1,131,381	18,396	104.6%
Имот останати/Property other	901	112,379,610	1,827,311	1,233	158,545,796	1,732,741	-5.2%
крш машини/machine brake down	62	1,952,778	31,752	222	7,862,540	127,846	302.6%
провална кражба и разбојништво/theft and robbery	36	1,278,054	20,781	207	9,703,982	157,788	659.3%
кршење на стакло/glass braking	14	162,706	2,646	31	531,346	8,640	226.6%
домакинско/houshold	29	500,999	8,146	31	592,142	9,628	18.2%
информатичка опрема/informatic equipment	1	3,500	57	3	304,716	4,955	8606.2%
објекти во градба/property construction			0			0	0.0%
посеви и плодови/crops	259	79,499,096	1,292,668	468	121,632,482	1,977,764	53.0%
осигурување на животни/Livestok insurance	500	28,982,477	471,260	271	17,918,588	291,359	-38.2%
Каско/casko	358	18,704,905	304,145	657	43,155,474	701,715	130.7%
потполно каско/Motor Vehicles	285	16,532,108	268,815	560	40,855,593	664,319	147.1%
делумно каско/Casko glass braking	73	2,172,797	35,330	97	2,299,881	37,396	5.8%
незгода/Personal accident	215	8,001,778	130,110	551	50,777,293	825,647	534.6%
автонезгода/passenger accident	1	4,000	65	3	20,400	332	410.0%
Имот-пожарни/Property fire	34	2,286,099	37,172	22	16,967,619	275,896	642.2%
Пожар цивил и др.опасности/fire-civil	31	1,174,180	19,092	13	16,749,128	272,344	1326.5%
Пожар индустрија/fire-industry	3	1,111,919	18,080	9	218,491	3,553	0.0%
патничко осигурување/travel insurance	45	2,291,610	37,567	51	1,453,381	23,632	-37.1%
Одговорност од дејност/Liability			0			0	#DIV/0!
Карго Осигурување/Goods in transport	1	1,511,054	24,570	7	12,375	201	0.0%
ДПЗО/Helat insurance DPZO	1,528	11,492,352	186,868	5,904	43,791,902	712,063	281.1%
осигурување на кредити/credit insurance			0	6	3,753,170	61,027	0.0%
осигурување на гаранции/Guarantee insurance			0	0	0	0	0.0%
финасиски загуби/Fiancial Losses			0	0	0	0	0.0%
правна заштита /Legal Protction			0	0	0	0	0.0%
ВКУПНО/TOTAL	5,165	294,928,588	4,795,587	11,376	505,468,672	8,219,003	71.4%

Споредбено со истиот период од минатата година Секторот за штети има обработено повеќе предмети за 6.211 или бележи раст од 120% поголем број на решени предмети или 71% поголем износ на исплата на штети во споредба со 31.12.2020 година. Вкупниот ликвидиран износ од 01.01.2021 до 31.12.2021 година изнесува 505.468.672 денари или 8.219.003 евра, споредбено со минатата година за истиот период има раст од 71%.

Најголема застапеност на ликвидирани штети во износи има по Класа 10 – Автоодговорност, Зелена карта и ЦМР на вкупен износ од 186.991.262 денари или 3.040.508 Евра што е за 32.2% повисока во однос на истиот период во 2020 година, втора по обем на ликвидација е осигурување на останати имоти со 1233 ликвидирани штети на износ од 158.545.796 денари или 1.732.741 евра (која се должи на ликвидација од посеви и плодови, класа животни и најголем пораст на резервирана ликвидација по класата осигурување на провална кражба и разбојништво во која еден осигуреник генерира најголем процент на пораст). Класа 02 - Доброволно приватно здравствено осигурување е забележува пораст од 281% од споредбено со истиот период во 2020 година со решени 5.904 штети наспроти 1.528 штети решени во 2020 година.

Класа 1 - Колективно осигурување незгода со ликвидиран износ од 50.777.293 денари или 824.647 евра е за 534% повисока во однос на 2020 година, и има најголемото процентуално зголемување од сите класи во однос на 2020 година.

Со зголемениот процент на пријавени штети расте и бројот на ликвидацијата на предмети кои заклучно со 31.12.2021 бележи 11.376 решени предмети на износ од 505.468.472 денари или 8.219.003 евра.

COURT CLAIMS 01.01-31.12		СУДСКИ ПРЕДМЕТИ	
тип на полиси	број	MKD	EUR
Автоодговорност/mtpl	256	89,813,713	1,460,386
зелена карта/green card	3	2,300,000	37,398
гранично осигурување/border insurance			0
ЦМР/CMR			0
Крш Машини/machine brake down			0
провална кражба /property theft and robbery	1	300,000	4,878
Кршење стакло/ glass braking			0
Домакинско/ property household			0
информатичка опрема/ informatici equipment			0
објекти во градба/ property consruction			0
посеви и плодови/Crops	2	335,399	5,454
осигурување на животни/animal insurance			0
Каско/ casco	3	1,420,000	23,089
Каско/ casco			0
ДелумноКаско/ casco glass braking			0
Незгода/accident	4	382,159	6,214
Автонеизгода/passenger accident			0
Осигурување на имот-пожарни	0	0	0
Пожар цивил и др.опасности/property fire civil			0
Пожар индустрија/fire industry			0
Патничко Осигурување/travel insurance			0
Одговорност од дејност/liability	4	630,000	10,244
Карго Осигурување/			0
ДПЗО/health insurance			0
Осигурување на кредити/credit insurance			0
Осигурување на гаранции/guarantee insurance			0
Осигурување на финансиски загуби			0
Правна заштита/legal protection			0
TOTAL	273	95,181,271	1,547,663

Најголема застапеност има кај предметите во судска постапка е утврдена во класа 10 - Автоодговорност кои генерираат најмногу тужбени барања од 256 предмети на износ од **89.813.713 денари** останатите се опфатени во помал процент во однос на претходно наведената класа

Нашата цел е држење на нивото на стабилна и реална резервација како во вонсудски предмети така и во судските предмети. Подетално за потребата за адекватно резервирање ќе бидат прикажани податоците во актуарскиот извештај. Она што императив за Друштвото и во иднина е правилно резервирање на сите новопријавени штети во согласност со расположливата документација во предметот и постепена корекција на сите затекнати нереални износи на резервација на штети, се со цел да исплатениот износ кореспондира со резервирањот, односно постепено намалување на разликите искажани во run – off анализите од минатите години.

Дополнителна примарна цел е задржување на динамиката на решавање на оштетени побарувања кои како што е напоменато погоре влијаат на маркетингот т.е кон задржување на постојните и привлекување на нови клиенти во доменот на продажбата како и на рангирањето на осигурителната компанија на корпоративно ниво како и заштита на правата на осигурениците.

Финансиски извештаи (Биланс на состојба, Биланс на успех, Извештај за парични текови и Извештај за промени во капиталот)

❖ Финансиски извештаи (Биланс на состојба, Биланс на успех, Извештај за парични текови и Извештај за промени во капиталот)

Податоците од Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) на 31.12.2021 година укажуваат дека:

- **Вкупните средства**, односно активата на Друштвото, во износ од 1.516.926.893 денари во 2021 година се зголемени за 23,03% во однос на 2020 година;

- Вкупните тековни **обврски** се зголемени за 37,22%;
- **Бруто техничките резерви** се зголемени за 23,03%; и
- Вкупниот **капитал**, и покрај остварената загуба е зголемен за 16,06% во однос на 2020 година што е резултат на докапитализацијата од страна на единствениот акционер во текот на 2021 година

Подетално, категориите на средствата (активата) и обврските, бруто техничките резерви и капиталот (пасивата) се следните:

Во вкупните средства (активата) на Друштвото, заклучно со 31.12.2021 година, најголемо е учеството на вложувањата со 61,79%, потоа побарувањата со процентуално учество од 25,65%, останатите средства со 3,61%, одложените трошоци за стекнување (ABP) со 5,12%, и нематеријалните средства со незначителни 0,75%.

Табела на **средства** од Билансот на состојба на Друштвото на 31.12.2021 и 31.12.2020:

Актива	2021	2020
Нематеријални средства	11.445.414	9.132.555
Вложувања	937.253.780	669.430.260
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	-	-
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.446.008	18.724.070
Останати финансиски вложувања:	918.807.772	650.706.190
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	190.805.463
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	117.014.214
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	342.886.513
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	43.450.064	53.519.850
Одложени даночни средства	3.201.893	1.255.474
Побарувања	389.123.010	334.337.530
Побарувања од непосредни работи во осигурување	245.941.616	249.003.976
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	103.782.532	61.854.986
Останати побарувања	39.398.862	23.478.568
Останати средства	54.724.404	65.323.516
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	43.123.429	50.285.872
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.265	13.476.897
Залихи и ситен инвентар	872.710	1.560.748
Активни временски разграничувања	77.728.328	99.973.978
Одложени трошоци за стекнување	77.728.328	99.973.978
Вкупна актива	1.516.926.893	1.232.973.163

Од вкупните **вложувања** во износ од 937.253.780 денари во 2021 година, финансиските вложувања во заеднички контролирани ентитети учествуваат со 1,97%, финансиските

вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасување со 29,72%, финансиските вложувања за тргување со 11,49%, додека депозити, заеми и останати пласмани со 56,82%.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 0%, што е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Карактеристично за овие средства е тоа што во најголем дел, освен вложувањата во градежните објекти и во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување и останати пласмани, претставуваат вложувања на средствата кои ги покриваат **техничките резерви** на Друштвото и што постојано се внимава на нивниот период на орочување, односно се орочуваат на пократки рокови со цел да можат да се употребат во секое време за измирување на обврските за надоместување на штети, како и на другите доспеани обврски.

Посебна категорија на средства се **побарувањата** на Друштвото кои на 31.12.2021 година изнесуваа 389.123.010 денари и во најголем дел произлегуваат од побарувања од ненаплатени премии 63,20%, побарувања од работи на соосигурување и реосигурување 26,67%, додека останатите побарувања се 10,13%.

Во текот на 2021 година Друштвото изврши отпис на стари побарувања по основ на премија од правни лица за кои се утврди дека се избришани од Централен Регистар на РСМ во износ од 11.020.496 денари и истите ги евидентираше вонбилансно.

Старосната структура на побарувањата од премија од договорите за осигурување со состојба на 31.12.2021 и на 31.12.2020 година е како што следи во Табелата:

Година	2021			2020		
Рочност	Бруто побарувања	Исправка на вредност	Нето побарувања	Бруто побарувања	Исправка на вредност	Нето побарувања
до 30 дена	77.783.252	-	77.783.252	50.281.843	-	50.281.843
31-60 дена	21.038.378	(2.103.838)	18.934.540	10.111.938	(1.011.195)	9.100.743
61-120 дена	43.965.226	(13.629.222)	30.336.004	16.165.199	(5.011.213)	11.153.986
121-270 дена	39.130.960	(19.956.787)	19.174.173	21.332.587	(10.879.620)	10.452.967
271-365 дена	17.025.791	(12.088.311)	4.937.480	9.639.274	(6.843.882)	2.795.392
над 365 дена	67.549.677	(67.549.677)	-	53.534.379	(53.534.379)	-
Доспеани побарувања	266.223.284	(115.327.835)	151.165.449	161.065.220	(77.280.289)	83.784.931
Недоспеани побарувања	95.045.961	-	95.045.961	165.219.045	-	165.219.045
Вкупно:	361.269.245	(115.327.835)	245.941.410	326.284.265	(77.280.289)	249.003.976

▪ Капитал и резерви

Капиталот и резервите, бруто техничките резерви и обврските ја сочинуваат **пасивата** на Друштвото. На 31.12.2021 година капиталот на Друштвото претставува 24,50% од вкупната пасива, бруто техничките резерви претставуваат 58,80%, обврските претставуваат 16,40% и пасивните временски разграничувања претставуваат 0,17%.

Табела на **пасивата** на Билансот на состојба на Друштвото на 31.12.2021 и 31.12.2020:

Пасива	2021	2020
Капитал и резерви	371.686.741	320.260.661
Запишан капитал	953.546.883	645.350.983
Ревалоризациона резерва	-	-
Нераспределена нето добивка	-	-
Пренесена загуба	325.090.322	347.078.679
Добивка за тековниот пресметковен период	-	21.988.357
Загуба за тековниот пресметковен период	(256.769.820)	-
Бруто технички резерви	891.884.709	724.950.748
Останати резерви	1.555.692	1.226.843
Одложени и тековни даночни обврски	502.286	2.525.610
Обврски	248.737.653	181.268.897
Пасивни временски разграничувања	2.559.812	2.740.405
Вкупна пасива	1.516.926.893	1.232.973.163

Капиталот и резервите, бруто техничките резерви и обврските ја сочинуваат **пасивата** на друштвото. На 31.12.2020 година: капиталот на друштвото претставува 25,97%, бруто техничките резерви претставуваат 58,80%, обврските претставуваат 14,70% и пасивните временски разграничувања претставуваат 0,22% од пасивата на друштвото.

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

Биланс на успех	2021	2020
Бруто полисирана премија за осигурување	991.893.337	821.729.921
БПП предадена во реосигурување/ретроцесија	(215.649.582)	(164.423.143)
Нето премија	776.243.755	657.306.778
Промена во техничките резерви за преносна премија	(42.812.814)	(101.079.754)
Заработена премија	733.430.941	556.227.024
Настанати штети/нето трошоци за штети	(513.049.625)	(255.087.449)
Промена во останати технички резерви	(1.085.553)	-
Бруто добивка од премија	219.295.763	301.139.575
Други (останати) приходи	45.840.917	55.867.683
Трошоци за стекнување	(278.526.223)	(164.509.339)
Административни трошоци	(132.347.469)	(107.655.223)
Вредносно усогласување на побарувањата (исправка)	(49.068.053)	(10.998.401)
Останати осигурително технички трошоци	(56.027.033)	(40.598.340)
Останати (други) трошоци	(10.314.626)	(12.588.773)
Оперативна добивка/загуба	(261.146.724)	26.375.904
Приходи од вложувања	5.117.430	5.188.313
Расходи од вложувања	(740.526)	(1.230.173)
Нето финансиски приходи/расходи	3.376.904	3.958.140
Добивка/загуба пред оданочување	(256.769.820)	24.615.322
Данок	-	(2.626.966)
Нето добивка/загуба	(256.769.820)	21.988.356

❖ Финансиски резултат

Друштвото ја заврши 2021 година со **негативен финансиски резултат** од **256.770.026** денари.

❖ Приходи

Подетално, категориите на приходи и расходи се следните:

Остварените Вкупни приходи на износ од 784.389.082 денари во 2021 година во однос со остварените приходи во 2020 година, се зголемени за 27,07%.

Заработената премија во 2021 година е зголемена за 31,86% во однос на 2020 година.

Категорија	2021	2020	Промена
Приходи од работењето	784.389.288	617.283.020	27,07%
Заработена премија	733.430.941	556.227.024	31,86%

Учеството на Заработена премија во вкупно остварените приходи во 2021 година изнесува 93,50%, додека во 2020 година изнесува 90,11%.

Категорија	2021	2020
Приходи од работењето	784.389.288	617.283.020
Заработена премија	733.430.941	556.227.024
Учество	93,50%	90,11%

Категорија	2021	2020
Заработена премија	733.430.941	556.227.024
Бруто полисирана премија за осигурување и соосигурување	991.893.337	821.729.921
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	(215.649.582)	(164.423.143)
Промена во бруто резервата за преносна премија	(30.726.446)	(113.265.584)
Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	(12.086.368)	12.185.830

Приходите од вложувања во износ од 5.117.430 денари во 2021 година во однос на 2020 година се помали за 1,37%.

Категорија	2021	2020	Промена
Приходи од вложувања	5.117.430	5.188.313	(1,37%)

Останатите осигурително технички приходи, намалени за реосигурување во 2021 година во износ од **5.632.104** денари се за 31,73% поголеми во однос на 2020 година, а **Останатите приходи** на износ од 2.442.280 денари во 2021 година се помали за 88,37%, споредбено со 2020 година кога поради продажба на деловната зграда Друштвото прикажа добивка од реализираната трансакција.

Категорија	2021	2020	Промена
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	5.632.104	4.275.496	31,73%
Останати приходи	2.442.280	20.996.694	(88,37%)

❖ Расходи

Во 2021 година, остварени се Вкупни расходи во износ од 1.041.159.108 денари и во однос со остварените во 2020 година, истите се поголеми за 75,67%.

Категорија	2021	2020	Промена
Расходи од работењето	1.041.159.108	592.667.697	75,67%

Настанати штети (нето трошоци за штети) во износ 513.049.625 денари во 2021 година во однос со 2020 година се зголемени за 101,13%.

	Бруто		Реосигурување		Нето	
Опис	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Бруто исплатени штети	511.927.786	305.935.375	(116.941.683)	(76.348.231)	394.986.103	229.587.144
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - РБНС	52.344.173	38.990.525	(2.436.360)	(18.435.622)	54.780.533	20.554.903
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети - ИБНР	78.826.755	10.421.629	4.452.942	(5.825.385)	74.373.813	4.596.244
Промени во резервите за индиректни трошоци	2.490.056	1.352.793	-	-	2.490.056	1.352.793
Промени во резервите за директни трошоци	1.460.977	1.511.872	-	-	1.460.977	1.511.872
Приходи од регресни побарувања	(15.041.857)	(2.515.508)	-	-	(15.041.857)	(2.515.508)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	632.007.890	355.696.686	(118.958.265)	(100.609.238)	513.049.625	255.087.448

Трошоците за бонуси и попусти во износ од 10.285.881 денари во 2021 година се зголемени за 90,84% во однос на претходната година.

Категорија	2021	2020
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	10.285.881	5.389.655
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	78.938	-
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	10.206.943	5.389.655

Нето трошоците за спроведување на осигурување во износ од 410.873.692 денари во 2021 година во однос со претходната година се поголеми за 50,97%.

Категорија	2021	2020	Промена
Нето трошоците за спроведување на осигурување	410.873.692	272.164.562	34,61%

Останатите осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување во износ од 56.027.033 денари во 2021 година во однос со 2020 година се зголемени за 38,00%.

Категорија	2021	2020	Промена
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	56.027.033	40.598.340	38,00%

Вредносното усогласување на побарувањата по основ на премија во износ од 49.068.053 денари е негативно во 2020 година како резултат на ненавремената наплата на доспеаните побарувања.

Категорија	2021	2020	Промена
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	49.068.053	10.998.401	346,14%

Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања во износ од 28.745 денари во 2021 година во однос со претходната година се помали за 99,60%.

Категорија	2021	2020	Промена
Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања	28.745	7.199.118	(99,60%)

Извештај за паричните текови

Година	2021	2020
А. Парични текови од деловни активности		
Парични приливи од деловни активности	1.117.749.572	792.758.246
Парични одливи од деловни активности	1.146.643.902	762.084.635
Нето парични приливи од деловни активности	-	30.673.611
Нето парични одливи од деловни активности	28.894.330	-
Б. Парични текови од вложувања		
Парични приливи од вложувања	614.558.428	857.709.755
Парични одливи од вложувања	896.608.631	862.857.919
Нето парични приливи од вложувања	-	-
Нето парични одливи од вложувања	282.050.203	5.148.164
В. Парични текови од финансиски активности		
Парични приливи од финансиски активности	308.195.900	-
Парични одливи од финансиски активности	-	20.417.988
Нето парични приливи од финансиски активности	308.195.900	-
Нето парични одливи од финансиски активности	-	20.417.988
Г. Вкупно парични приливи	2.040.503.900	1.650.468.001
Д. Вкупно парични одливи	2.043.252.533	1.645.360.542
Ѓ. Нето парични приливи	-	5.107.459
Е. Нето парични одливи	2.748.633	-
Ж. Пари и парични еквиваленти на почетокот на пресметковниот период	13.476.897	8.369.438
З. Ефект од промена на курсот на странски валути врз пари и парични еквиваленти	-	-
С. Пари и парични еквиваленти на крајот на пресметковниот период	10.728.264	13.476.897

Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.356	320.260.660
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.356	320.260.660
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за претходната деловна година	III 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	III 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III 2, 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	III 2, 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

расположливи за продажба													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III 2, 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III 2, 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување.нама лување на акционерскиот капитал	IV 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.356	320.260.660
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.356	320.260.660
Промена во сметководствените политики	VI 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Добивка или загуба за тековната деловна година	VII I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)

Добивка или загуба за тековната деловна година	VII I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)
Несопственички промени во капиталот	VII I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VII I2, 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VII I2, 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VII I2, 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VII I2, 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX 1	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Останати уплати од страна на сопствениците	IX 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.988.357	(21.988.357)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.322)	(256.769.820)	371.686.741

❖ ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

- Организациона структура и број на вработени

Во ХАЛК ОСИГУРУРУВАЊЕ АД Скопје во областа на управување со човечки ресурси се следат различни стратешки насоки кои придонесуваат кон развој на човечките ресурси со кои располага Друштвото односно постојано се преземаат активности за развој на организациската култура, развој и обука на вработените со цел поттикнување на нивниот личен развој како и подобрување на нивните стручни знаења, се води грижа за безбедноста и здравјето на вработените како и доследно се почитуваат правата на вработените согласно Законот за работни односи, Општиот колективен договор како и внатрешните акти на Друштвото.

Друштвото во текот на 2021 година и покрај фактот дека беше година на голема финансиска криза поради развојот на пандемијата, ги презема сите можни мерки за заштита на своите вработени, најпрво во насока на заштита на нивното здравје а потоа и на обезбедување на нивен кариерен напредок, обуки, едукација, евалуација како и унапредување и зголемување на плати на вработените кои ги исполниле критериумите и покажале високо ниво на професионален развој во текот на годината.

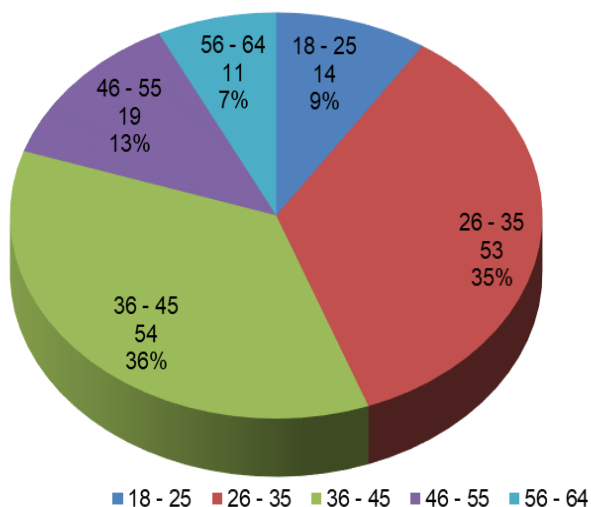
По извршени анализи на работењето на Друштвото во текот на првата половина од 2021 година, Друштвото покренува иницијатива и изврши промена на организационата шема, со тоа и со усвојувањето на нов Правилник за организација, систематизација и опис на работни места сметаме дека во идниот период ќе се придонесе на квалитетно организирање на процесите, соодветна поделба на одговорностите и подобрување на работењето на Друштвото во целина. Во текот на 2021 година исто така Друштвото работеше на развој на својот тим, така што се извршија неколку вработувања. Генерално, имајќи ја во предвид стратегијата за пораст на премија за осигурување, поголемиот број на вработувања се извршени во Сектор за прием во осигурување и маркетинг како во Генерална дирекција така и во развој на продажната мрежа во Подружници низ државата, во Секторот за штети но и во други организациони единици каде што имало потреба. Ваквите активности сметаме дека во наредниот период ќе се рефлектираат позитивно на нашите услуги и односот со трети страни во целина. Стратегијата за вработување на нови лица е дел од планираните активности и во текот на 2022 година и тоа во сите организациони единици согласно организационата шема на Друштвото.

Друштвото верува во ставот дека вработените се највредниот капитал кој го поседува една компанија поради тоа придаваме голема важност на нивното задоволство и мотивација, како едни од главните алки за зголемување на продуктивноста и квалитетот на работа на секој вработен во нашето Друштво.

На 31.12.2021 година од вкупно 151 вработени лица во Друштвото, во Генерална дирекција се 71 вработен, додека во Подружниците низ Република Северна Македонија, останатите 80 вработени.

Структурата на вработените согласно возраста е како што следи:

Структура на вработени според возраст

Врз основа на претходната табела, може да се утврди дека во Друштвото генерално преобладаат вработени во граници од 26 до 45 години, при што може да се заклучи дека Друштвото има можност за комбинирање на искуство на вработени со искуство во осигурување како и млади вработени кои ја започнуваат својата кариера во пазарот на осигурување и за кои друштвото очекува кариерно да се развијат и да придонесат во развојот на друштвото во иден период.

Имено, врз основа на степенот на образование и полот, структурата на вработените во Друштвото е како што следи:

Структура на вработени според степен на образование

Врз основа на горенаведената табела, може да се заклучи дека најголем процент на вработените на Друштвото се вработени со високо образование, соодветно на работните позиции и работните обврски кои ги извршуваат во Друштвото. Со овој степен на образование како и обуките и едукациите кои ги обезбедува Друштвото за своите вработени, во иден период очекуваме да се рефлектираат во подобрување на целокупните перформансии на вработените во Друштвото.

Врз основа на горенаведената табела може да се заклучи дека во Халк Осигурување, преовладуваат вработени од женскиот пол односно 59% од вкупниот број на вработени во Друштвото се жени.

❖ РАЗВОЈ НА ИНФОРМАЦКИ СИСТЕМИ

Основна функција на Дирекција за ИТ во Халк Осигурување АД Скопје е сервис на бизнисот во ефикасно и успешно реализирање на поставените планови и стратегии на друштвото.

Дирекцијата за ИТ во Халк Осигурување АД Скопје е поставена според потребите на деловните процеси во друштвото и има за цел навремено, точно и комплетно процесирање на информации и документи релевантни во работењето на Друштвото. Тимот на ИТ во текот на 2021 година се состои од 3 вработени, кои се во тек со најновите современи технологии и кои ги имплементираат истите во бизнисот со соодветните алатки.

Дирекција за ИТ на Друштвото делува во правец на:

Целосна достапност на ИТ сервисите; - Техничка и апликативна подршка на корисниците на информациските системи; - Унапредување и имплементација на апликативен софтвер; - Анализа и моделирање на деловни процеси по поединечни подрачја на работењето, учество во унапредување и развој на поединечни модули на ИС, подршка и учество во изработка на функционални спецификации за нови функционалности, проектни имплементации на ИС, учество во тестирање и обука на корисници, управување со инциденти и доработки; - Одржување на инфраструктура (сервери, виртуализација, складирање на податоци, логичко

умрежување, управување со ресурси), системски сервиси (WSUS/DNS/File/Print,AV), база на податоци(MSSQL), безбедност (пристап на корисници, back up, disaster recovery), фиксна и мобилна телефонија; - Усогласеност на ИТ работењето според локалната законска регулатива и усогласеност на ниво на компанијата; -Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирање.

Поважни проекти на Дирекција за ИТ во 2021 беа следниве :

Software:

Интегрирани модули во ВЕБ апликација во 2021 година:

- Развој на веб базиран модул за продажба Комбиниран Продукт;
- Развој на веб базиран модул за продажба на Осигурување на животни
- Модификација на модулот за задолжување на полиси од Зелена Карта во СИМТ - Поврзување со веб сервиси од СИМТ за рефлексива на задолжувањето
- Креирање на нов модул за Барање на дозвола за износ на ликвидација
- Креирање на нов модул за Дозвола за износ на ликвидација според оператор
- Промена во модул за Ликвидација со имплементација на логика за Дозволи за внос
- Модул за евиденција на директни трошоци
- Креирање на модул за одобрување на внесени трошоци
- Креирање на модул за книжење на трошоци
- Модул за конфигурација на типови на трошоци со Конта од Финансово
- Креирање на модул за внос на Трошоци по филијали
- Автоматско книжење на трошоци во Финансово
- Проширување на модули за продажба на полиси со додавање на поле за Обврска На Клиент кој што ќе видлив само доколку е тип на ОЕ е Брокер
- Додавање на дополнителен филтер во модул за групна фактура да не се зимаат во предвид овие полиси доколку се фактурира кон ОЕ
- Промена во модули за администрација на продукт Автоодговорност и Зелена Карта во полето за регистрација;
- Промена во апликација за автоматски импорт DataSync за продуктите Автоодговорност и Зелена Карта;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за осигурување на стакло од кршење;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за осигурување на машини од кршење -овозможување на два начини на продажба на полиси;
- Проширување на постоечкиот модул за продажба на Незгода со винкулација
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за Осигурување на имот – Мали и средни претпријатија;
- Развој на модул за продажба на полиси за осигурување од пожар и други опности (Пожар Цивил);
- Развој на модул за продажба на полиси (вклучува нормален, тендерски и интервентен мода на продажба) за осигурување од професионална одговорност;
- Пуштено во употреба проект протал.

❖ РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Со промената на доминантниот сопственик на Друштвото, се променија и сновните развојни цели на Друштвото. Согласно визија на Друштвото, по постигнување на целта да сме дел од водечките од водечките компании во секторот за неживотно осигурување во Р. Свесна

Македонија што се однесува на Бруто полисирана премија, во нареден период стратегијата на Друштвото е насочена кон развој на внатрешните процеси, интерните контроли, развој на контролни функции и механизми како и продолжување со најважниот постулат на друштвото поврзан со обезбедување на квалитетна услуга на клиенти во секој домен од нашето работење. Императив во иден период е профитабилност, притоа афирмирајќи силно присуство кај индивидуални клиенти, придружено со фокус на иновации и нови производи.

Заради остварување на овие цели, Друштвото ќе продолжи со интензивно вложување во зголемување на човечките ресурси со професионалци од областа на неживотно осигурување, како и во набавка на нова опрема и технологија во насока на обезбедување на сигурност и тајност на податоците, непрекината функција на системот а со тоа и на бизнисот во било какви услови, воспоставување на процедури за превентивно делување и почитување на техничките аспекти на опремата.

Во текот на 2021 година, реализирани се дел од неопходните активности и проекти за развој и надградба на апликативните системи во насока на реализација на регулаторните барања, задолжителните стандарди за усогласување на работењето на Друштвото со прописите, како и надграба на ИТ инфраструктурата (системска, комуникациска, бази на податоци и сигурност на информации). Истите планираме со далеку поголем интензитет да продолжат и во 2022, а голем дел од нив и да добијат целосна имплементација во 2022 година.

Во 2022 година ќе продолжи да се вложува во развој на продажната мрежа, продлабочен развој на новите класи на осигурување и подобрување на квалитетот на постоечките продукти за осигурување, зголемување на квалитетот на обработка и исплата на оштетните побарувања, а со цел нашите производи/услуги да се што подостапни до самите осигуреници.

Ќе се вложува во знаењето на вработените со постојани обуки согласно современите европски и светски трендови за осигурување.

Организациската структура на Друштвото во целост ќе претрпи измени и ќе продолжи да се обликува динамично според потребите и развојот на Друштвото. Ќе се работи и на подигнување на меѓусекторската соработка и подигнување на тимскиот дух како најважна основа за успешно работење на Друштвото во целина.

❖ **НЕРЕВИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2021 ГОДИНА се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото во 2021 година**

Неревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31.12.2021 година се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото.

❖ **ПОТВРДА НА АКТУАРОТ СО СОСТОЈБА НА 31.12.2021 ГОДИНА е составен дел на овој Годишен извештај за работење на Друштвото во 2021 година.**

Главен извршен директор, Суат Инан

Извршен директор, Славчо Таушанов

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 06224695

Целосно име: Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	9.132.554,00			11.445.414,00
2	-- Гудвил	0,00			0,00
3	-- Останати нематеријални средства	9.132.554,00			11.445.414,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	50.285.872,00			43.123.429,00
5	-- Недвижности (006+007)	0,00			0,00

6	-- Земјиште	0,00		0,00
7	-- Градежни објекти	0,00		0,00
8	-- Постројки и опрема	30.667.731,00		26.020.431,00
9	-- Транспортни средства	8.882.553,00		7.461.540,00
10	-- Аванси за набавка на материјални средства	0,00		0,00
11	-- Материјални средства во подготовка	0,00		0,00
12	-- Останати материјални средства	10.735.588,00		9.641.458,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	669.430.260,00		937.253.780,00
14	-- I.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	0,00		0,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	18.724.070,00		18.446.008,00
16	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	0,00		0,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00		0,00
18	-- Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00		0,00
19	-- Побарувања по дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00		0,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	18.724.070,00		18.446.008,00

21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	650.706.190,00			918.807.772,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	307.819.677,00			386.298.639,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	190.805.463,00			278.595.873,00
24	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	111.455.463,00			169.174.855,00
25	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	79.350.000,00			109.421.018,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	0,00			0,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			0,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	0,00			0,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	117.014.214,00			107.702.766,00
31	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
32	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			0,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	117.014.214,00			107.702.766,00
34	-- Деривативни финансиски инструменти	0,00			0,00

35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	342.886.513,00			532.509.133,00
36	-- Депозити	330.300.000,00			517.000.000,00
37	-- Дадени заеми обезбедени со хипотека	0,00			0,00
38	-- Останати дадени заеми	0,00			0,00
39	-- Останати пласмани	12.586.513,00			15.509.133,00
40	-- IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	0,00			0,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	53.519.850,00			43.450.064,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	25.829.196,00			13.742.828,00
44	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	0,00			0,00
45	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	0,00			0,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	27.690.654,00			29.707.236,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	0,00			0,00
48	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквипизационата резерва (законски пропишана	0,00			0,00

	резерва за несигурно утврдена штета)				
49	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
50	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.255.474,00			3.201.893,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	334.337.530,00			389.123.010,00
52	-- И.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	249.003.976,00			245.941.616,00
53	-- Побарувања од осигуреници	134.769.720,00			127.649.767,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	114.234.256,00			118.291.849,00
55	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	61.854.986,00			103.782.532,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	23.478.568,00			39.398.862,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	19.980.874,00			35.251.064,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	732.197,00			1.349.838,00
60	-- Тековни даночни средства	0,00			0,00
61	-- Останати побарувања	2.765.497,00			2.797.960,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	13.476.897,00			10.728.265,00
63	-- 3. ЗАЛИХИ	1.560.748,00			872.710,00
64	-- S.СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	0,00			0,00

65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	99.973.978,00			77.728.328,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.232.973.163,00			1.516.926.893,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	46.901.198,00			64.214.019,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	320.260.660,00			371.686.740,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	645.350.983,00			953.546.883,00
70	-- II.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	0,00			0,00
71	-- III.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	0,00			0,00
72	-- IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	0,00			0,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	0,00			0,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	0,00			0,00
75	-- Законски резерви	0,00			0,00
76	-- Резерви за сопствени акции	0,00			0,00
77	-- Статутарни резерви	0,00			0,00
78	-- Останати резерви	0,00			0,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	0,00			0,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	347.078.679,00			325.090.323,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	21.988.356,00			0,00
82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	0,00			256.769.820,00

83	-- XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	0,00			0,00
84	-- XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	0,00			0,00
85	-- Б.СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	724.950.749,00			891.884.709,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	395.462.579,00			426.189.025,00
88	-- Бруто математичка резерва	0,00			0,00
89	-- Бруто резерви за штети	329.488.170,00			464.610.131,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	0,00			1.085.553,00
91	-- Бруто еквилизациона резерва	0,00			0,00
92	-- Бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
93	-- Г.БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	0,00			0,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	1.226.843,00			1.555.692,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	0,00			0,00
96	-- Останати резервирања за ризици и неизвесности	1.226.843,00			1.555.692,00
97	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
98	-- Е.ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00

99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	183.794.507,00			249.239.939,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	24.531.790,00			35.529.974,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	24.531.790,00			35.529.974,00
102	-- Обврски спрема застапници и посредници	0,00			0,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	114.201.383,00			170.434.362,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	45.061.334,00			43.275.603,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	0,00			0,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	29.474.825,00			27.473.388,00
108	-- Обврски кон вработените	160.087,00			150.387,00
109	-- Тековни даночни обврски	2.525.610,00			502.286,00
110	-- Останати обврски	12.900.812,00			15.149.542,00
111	-- 3. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	0,00			0,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	2.740.404,00			2.559.813,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.232.973.163,00			1.516.926.893,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	46.901.198,00			64.214.019,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	617.283.020,00			784.389.288,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	556.227.024,00			733.430.941,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	821.729.921,00			991.893.337,00
204	-- Бруто полисирана премија за соосигурување	0,00			0,00
205	-- Бруто полисирана премија за реосигурување /ретроцесија	0,00			0,00
206	-- Бруто полисирана премија пренесена во соосигурување	0,00			0,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	164.423.143,00			215.649.582,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	113.265.584,00			30.726.446,00
209	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за соосигурување	0,00			0,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна	12.185.830,00			-12.086.368,00

	премија-дел за реосигурување				
211	- - II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	5.188.313,00			5.117.430,00
212	- - Приходи од вложувања во друштва во група (213+214+215+216+217+218)	0,00			0,00
213	- - Приходи од камати од друштва во група	0,00			0,00
214	- - Приходи од курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
215	- - Приходи од дивиденди од друштва во група	0,00			0,00
216	- - Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
217	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
218	- - Останати приходи од вложувања во друштва во група	0,00			0,00
219	- - Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	5.188.313,00			5.117.430,00
220	- - Приходи од камати	4.243.478,00			3.563.120,00
221	- - Приходи по основ на курсни разлики	89.717,00			2.939,00
222	- - Приходи од дивиденди	0,00			0,00
223	- - Нереализирани добивки од вложувања	0,00			1.457.997,00
224	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	855.118,00			93.374,00

225	- - Финансиски вложувања расположливи за продажба	0,00			0,00
226	- - Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	855.118,00			93.374,00
227	- - Останати финансиски средства и вложувања	0,00			0,00
228	- - Останати приходи од вложувања (229+233)	0,00			0,00
229	- - Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)	0,00			0,00
230	- - Зголемување на вредноста на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
231	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
232	- - Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
233	- - Останати приходи од вложувања	0,00			0,00
234	- - III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	34.870.989,00			43.398.637,00
235	- - IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	20.996.694,00			2.442.280,00
236	- - Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	592.667.698,00			1.041.159.108,00

237	- - I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	255.087.449,00			513.049.625,00
238	- - Бруто исплатени штети	305.935.375,00			511.927.786,00
239	- - Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	2.515.508,00			15.041.857,00
240	- - Бруто исплатени штети-дел за соосигурување	0,00			0,00
241	- - Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	76.348.231,00			116.941.683,00
242	- - Промени во бруто резервите за штети	52.276.820,00			135.121.961,00
243	- - Промени во бруто резервите за штети-дел за соосигурување	0,00			0,00
244	- - Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	24.261.007,00			2.016.582,00
245	- - II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	0,00			1.085.553,00
246	- - Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	0,00			0,00
247	- - Промени во бруто математичка резерва	0,00			0,00
248	- - Промени во бруто математичка резерва-дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
249	- - Промени во еквилизациона резерва, нето од реосигурување (250-251)	0,00			0,00
250	- - Промени во еквилизациона резерва, нето од реосигурување	0,00			0,00
251	- - Промени во бруто еквилизациона	0,00			0,00

	резерва-дел за соосигурување и реосигурување				
252	- - Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	0,00			1.085.553,00
253	- - Промени во останати бруто технички резерви	0,00			1.085.553,00
254	- - Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
255	- - III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)	0,00			0,00
256	- - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	0,00			0,00
257	- - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот- дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
258	- - IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	5.389.655,00			10.285.881,00
259	- - Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	0,00			78.938,00
260	- - Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	5.389.655,00			10.206.943,00
261	- - V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	272.164.562,00			410.873.692,00

262	- - Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	164.509.339,00			278.526.223,00
263	- - Провизија	89.516.767,00			113.356.926,00
264	- - Останати трошоци	70.613.189,00			101.611.378,00
265	- - Промена во одложените трошоци за стекнување	-33.239.285,00			22.245.650,00
266	- - Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	37.618.668,00			41.312.269,00
267	- - Административни трошоци (268+269+275+276)	107.655.223,00			132.347.469,00
268	- - Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	12.575.476,00			15.535.181,00
269	- - Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	37.139.159,00			45.330.575,00
270	- - Плати и надоместоци	23.381.822,00			27.633.956,00
271	- - Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.101.174,00			2.519.379,00
272	- - Придонеси од задолжително социјално осигурување	9.925.923,00			11.726.217,00
273	- - Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	0,00			0,00
274	- - Останати трошоци за вработените	1.730.240,00			3.451.023,00
275	- - Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.580.472,00			215.031,00
276	- - Останати административни трошоци	56.360.116,00			71.266.682,00

	(277+278+279)				
277	-- Трошоци за услуги	44.749.288,00			58.722.224,00
278	-- Материјални трошоци	4.893.542,00			7.181.026,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	6.717.286,00			5.363.432,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	1.230.173,00			740.526,00
281	-- Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	0,00			0,00
282	-- Расходи за камати од друштва во група	0,00			0,00
283	-- Расходи за курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
284	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
285	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања друштва во група	0,00			0,00
286	-- Останати финансиски расходи од друштва во група	0,00			0,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	1.230.173,00			740.526,00
288	-- Расходи за камати	973.670,00			2.136,00
289	-- Расходи за курсни разлики	256.503,00			375.571,00
290	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	0,00			114.126,00

291	- - Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања (292+293)	0,00			97.560,00
292	- - Финансиски вложувања расположиви за продажба	0,00			0,00
293	- - Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	0,00			97.560,00
294	- - Реализирани загуби од продажба на останати вложувања	0,00			0,00
295	- - Останати расходи од вложувања (296+297)	0,00			151.133,00
296	- - Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
297	- - Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	0,00			151.133,00
298	- - VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	40.598.340,00			56.027.033,00
299	- - Трошоци за превентива	0,00			0,00
300	- - Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	40.598.340,00			56.027.033,00
301	- - VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	18.197.519,00			49.096.798,00
302	- - Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	10.998.401,00			49.068.053,00
303	- - Останати финансиски и други расходи	7.199.118,00			28.745,00
304	- - Удел во добивката на придружените	0,00			0,00

	друштва				
305	-- Удел во загубата на придружените друштва	0,00			0,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	24.615.322,00			0,00
307	-- Загуба за деловната година (236+305) – (201+304)	0,00			256.769.820,00
308	-- Нето добивка од прекинати работења	0,00			0,00
309	-- Нето загуба од прекинати работења	0,00			0,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	24.615.322,00			0,00
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)	0,00			256.769.820,00
312	-- Данок на добивка	2.626.966,00			0,00
313	-- Одложени даночни приходи	0,00			0,00
314	-- Одложени даночни расходи	0,00			0,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	21.988.356,00			0,00
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)	0,00			256.769.820,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	135,00			151,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
319	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	21.988.356,00			-256.769.820,00

320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
321	-- Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	0,00			0,00
322	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
323	-- Загуба која се однесува на неконтролираното учество	0,00			0,00
324	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	21,00			0,00
325	-- Вкупна основна заработувачка по акција	21,00			0,00
326	-- Вкупна разводната заработувачка по акција	0,00			0,00
327	-- Основна заработувачка по акција од прекинато работење	0,00			0,00
328	-- Разводната заработувачка по акција од прекинато работење	0,00			0,00
329	-- Добивка за годината	21.988.356,00			0,00
330	-- Загуба за годината	0,00			256.769.820,00
331	-- Останата сеопфатна добивка (333+335+337+339+341+343) - (334+336+338+340+342+344)	0,00			0,00
332	-- Останата сеопфатна загуба (334+336+338+340+342+344) - (333+335+337+339+341+343)	0,00			0,00
333	-- Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	0,00			0,00
	-- Загуби кои произлегуваат од				

334	преведување на странско работење	0,00			0,00
335	- - Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	0,00			0,00
336	- - Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	0,00			0,00
337	- - Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00			0,00
338	- - Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00			0,00
339	- - Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства(+)	0,00			0,00
340	- - Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства(-)	0,00			0,00
341	- - Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	0,00			0,00
342	- - Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	0,00			0,00
343	- - Удел во останата сеопфатна добивка на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	0,00			0,00
344	- - Удел во останата сеопфатна загуба на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	0,00			0,00
345	- - Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	0,00			0,00

346	- - Нето останата сеопфатна добивка (331-345)	0,00			0,00
347	- - Нето останата сеопфатна загуба (345-331) или (332+345)	0,00			0,00
348	- - Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	21.988.356,00			0,00
349	- - Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
350	- - Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	0,00			0,00
351	- - Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)	0,00			256.769.820,00
352	- - Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
353	- - Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	0,00			0,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
601	- - Набавна вредност на трошоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	0,00			0,00
602	- - Плата и надоместоци на плата на вработените кои директно работат на развојот на интерен проект	0,00			0,00

603	- - Трошоци за материјали и услуги користени или потрошени при развојот на интерен проект	0,00			0,00
604	- - Амортизација на недвижности, постројки и опрема користени при развојот на интерен проект	0,00			0,00
605	- - Амортизација на патенти и лиценци користени при развојот на интерен проект	0,00			0,00
606	- - Обезвреднување на трошоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	0,00			0,00
607	- - Акумулирана амортизација на трошоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	0,00			0,00
608	- - Сегашна вредност на трошоци за развој за сопствени цели (интерен проект) (< или = АОП 003 од БС)	0,00			0,00
609	- - Набавна вредност на софтвер со лиценца	0,00			0,00
610	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на софтвер со лиценца	0,00			0,00
611	- - Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	0,00			0,00
612	- - Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 003 од БС)	0,00			0,00
613	- - Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	15.904.401,00			20.803.558,00
614	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	0,00			0,00
615	- - Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за	6.771.847,00			9.358.144,00

	сопствена употреба				
616	- - Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	9.132.554,00			11.445.414,00
617	- - Набавна вредност на набавени бази на податоци	0,00			0,00
618	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на набавени бази на податоци	0,00			0,00
619	- - Акумулирана амортизација на набавени бази на податоци	0,00			0,00
620	- - Сегашна вредност на набавени бази на податоци (< или = АОП 003 од БС)	0,00			0,00
621	- - Набавна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба	0,00			0,00
622	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на бази на податоци развиени за сопствена употреба	0,00			0,00
623	- - Акумулирана амортизација на бази на податоци развиени за сопствена употреба	0,00			0,00
624	- - Сегашна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	0,00			0,00
625	- - Набавна вредност на градежни објекти	0,00			0,00
626	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на градежни објекти	0,00			0,00
627	- - Акумулирана амортизација на градежни објекти	0,00			0,00

628	- - Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	0,00			0,00
629	- - Набавна вредност на постројки и опрема	44.404.808,00			47.036.133,00
630	- - Акумулирана амортизација на постројки и опрема	19.551.255,00			25.087.626,00
631	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на постројки и опрема	0,00			0,00
632	- - Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	24.853.554,00			21.948.507,00
633	- - Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	0,00			0,00
634	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на информациска и телекомуникациска опрема	0,00			0,00
635	- - Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	0,00			0,00
636	- - Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)	0,00			0,00
637	- - Набавна вредност на компјутерска опрема	17.207.348,00			16.944.210,00
638	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на компјутерска опрема	0,00			0,00
639	- - Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	11.393.169,00			12.872.286,00
640	- - Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	5.814.179,00			4.071.924,00
641	- - Набавна вредност на транспортни средства	13.146.767,00			12.226.494,00

642	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на транспортни средства	0,00			0,00
643	- - Акумулирана амортизација на транспортни средства	4.264.214,00			4.764.954,00
644	- - Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	8.882.553,00			7.461.540,00
645	- - Оригинални уметнички и литературни дела	0,00			0,00
646	- - Драгоцени метали и камења	0,00			0,00
647	- - Антиквитети и други уметнички дела	0,00			0,00
648	- - Други скапоцености	0,00			0,00
649	- - Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва (со рок на достасување до една година) (< или = АОП 018 од БС)	0,00			0,00
650	- - Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва (со рок на достасување над една година) (< или = АОП 018 од БС)	0,00			0,00
651	- - Дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва (со рок на достасување до една година)(< или = АОП 019 од БС)	0,00			0,00
652	- - Дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва (со рок на достасување над една година)(< или = АОП 019 од БС)	0,00			0,00
653	- - Депозити во подружени банки и во	18.724.070,00			18.446.008,00

	заеднички контролирани банки (краткорочни) (< или = АОП 020 од БС)				
654	- - Депозити во подружени банки и во заеднички контролирани банки (долгорочни, со рок на достасување над една година)(< или = АОП 020 од БС)	0,00			0,00
655	- - Останати вложувања(< или = АОП 020 од БС)	18.724.070,00			18.446.008,00
656	- - Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	330.300.000,00			517.000.000,00
657	- - Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	0,00			0,00
658	- - Дадени заеми обезбедени со хипотека (до една година)(< или = АОП 037 од БС)	0,00			0,00
659	- - Дадени заеми обезбедени со хипотека (над една година)(< или = АОП 037 од БС)	0,00			0,00
660	- - Останати дадени заеми (до една година)(< или = АОП 038 од БС)	0,00			0,00
661	- - Останати дадени заеми (над една година) (< или = АОП 038 од БС)	0,00			0,00
662	- - Хартии од вредност кои не котираат на активен пазар(< или = АОП 039 од БС)	0,00			0,00
663	- - Останати пласмани депозити и заеми(< или = АОП 039 од БС)	12.586.513,00			15.509.133,00
664	- - Должнички инструменти (АОП 660+661)(< или = АОП 041 од БС)	0,00			0,00
665	- - Должнички инструменти со рок на достасување до една година	0,00			0,00

666	- - Должнички инструменти со рок на достасување над една година	0,00			0,00
667	- - Сопственички инструменти(< или = АОП 041 од БС)	0,00			0,00
668	- - Вложувања во заеднички инвестициски фондови (< или = АОП 041 од БС)	0,00			0,00
669	- - Останати финансиски инструменти(< или = АОП 041 од БС)	0,00			0,00
670	- - Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)	0,00			0,00
671	- - Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	13.476.897,00			10.728.265,00
672	- - Парични еквиваленти(< или = АОП 062 од БС)	0,00			0,00
673	- - Обврски по однос на земени заеми и кредити од банки (АОП 674+675)(< или = АОП 106 од БС)	0,00			0,00
674	- - краткорочни	0,00			0,00
675	- - долгорочни	0,00			0,00
676	- - Обврски по однос на останати земени заеми и кредити (АОП 677+678)(< или = АОП 106 од БС)	0,00			0,00
677	- - краткорочни	0,00			0,00
678	- - долгорочни	0,00			0,00
679	- - Обврски по основ на финансиски лизинг(АОП 680+681)	0,00			0,00
680	- - краткорочни	0,00			0,00

681	- - долгорочни	0,00			0,00
682	- - Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	11.168.220,00			15.149.542,00
683	- - Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	30.595.493,00			37.766.533,00
684	- - Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.580.472,00			215.031,00
685	- - Трошоци за наемнини(< или = АОП 277од БУ)	18.968.916,00			26.373.135,00
686	- - Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	1.304.747,00			1.933.392,00
687	- - Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277од БУ)	177.742,00			461.379,00
688	- - Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	4.377.942,00			4.814.987,00
689	- - Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	6.583.361,00			2.952.157,00
690	- - Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	6.798.994,00			8.258.994,00
691	- - Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	6.537.586,00			13.928.180,00
692	- - Трошоци за резервни делови и материјали за поправка и одржување(< или = АОП 278 од БУ)	0,00			0,00
693	- - Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	928.991,00			1.162.443,00

694	- - Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	2.296.081,00			3.054.587,00
695	- - Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	1.280.238,00			2.526.735,00
696	- - Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 278 од БУ)	0,00			0,00
697	- - Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	0,00			0,00
698	- - Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	29.372,00			838.319,00
699	- - Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	1.097.482,00			1.401.431,00
700	- - Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	520.846,00			596.776,00
701	- - Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	2.226.053,00			328.849,00
702	- - Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	502.858,00			500.548,00
703	- - Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	355.989,00			602.121,00
704	- - Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	2.039.017,00			3.003.246,00
705	- - Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	0,00			0,00
706	- - Трошоци за управување со заеднички пензиски фонд(< или = АОП 279 од БУ)	0,00			0,00

707	- - Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.483.537,00			808.780,00
708	- - Трошоци за стипендии и награди на ученици и студенти(< или = АОП 279 од БУ)	0,00			0,00
709	- - Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)	0,00			0,00
710	- - Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	0,00			0,00
711	- - Исплатени дивиденди	0,00			0,00
712	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	135,00			151,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2001	- 01.11 - Одгледување на жита (освен ориз), мешункасти растенија и маслодајно семе	0,00			
2002	- 01.12 - Одгледување на ориз	0,00			
2003	- 01.13 - Одгледување на зеленчук, дињи и лубеници, коренест и трупкаст зеленчук	0,00			
2004	- 01.14 - Одгледување на шеќерна трска	0,00			
2005	- 01.15 - Одгледување на тутун	0,00			
	- 01.16 - Одгледување на растенија за				

2006	предиво	0,00			
2007	- 01.19 - Одгледување на останати едногодишни насади и посеви	0,00			
2008	- 01.21 - Одгледување на грозје	0,00			
2009	- 01.22 - Одгледување на тропско и суптропско овошје	0,00			
2010	- 01.23 - Одгледување на агруми	0,00			
2011	- 01.24 - Одгледување на јаболчесто и коскесто овошје	0,00			
2012	- 01.25 - Одгледување на јагодесто, јаткасто и друго овошје	0,00			
2013	- 01.26 - Одгледување на маслодајни плодови	0,00			
2014	- 01.27 - Одгледување на растенија за производство на пијалаци	0,00			
2015	- 01.28 - Одгледување на зачински, ароматични и лековити растенија и на растенија за употреба во фармацијата	0,00			
2016	- 01.29 - Одгледување на останати повеќегодишни посеви	0,00			
2017	- 01.30 - Одгледување на саден материјал	0,00			
2018	- 01.41 - Одгледување на молзни крави	0,00			
2019	- 01.42 - Одгледување на други говеда и биволи	0,00			
2020	- 01.43 - Одгледување на коњи и останати сродни животни	0,00			
2021	- 01.44 - Одгледување на камили и лами	0,00			

2022	- 01.45 - Одгледување на овци и кози	0,00			
2023	- 01.46 - Одгледување на свињи	0,00			
2024	- 01.47 - Одгледување на живина	0,00			
2025	- 01.49 - Одгледување на други животни	0,00			
2026	- 01.50 - Мешовито фармерство	0,00			
2027	- 01.61 - Помошни дејности за одгледување на посеви	0,00			
2028	- 01.62 - Помошни дејности за одгледување на животни	0,00			
2029	- 01.63 - Дејности кои се извршуваат после собраните посеви	0,00			
2030	- 01.64 - Доработка на семе	0,00			
2031	- 01.70 - Лов, траперство и соодветни услужни дејности	0,00			
2032	- 02.10 - Одгледување на шуми и останати дејности поврзани со шумарството	0,00			
2033	- 02.20 - Искористување на шумите	0,00			
2034	- 02.30 - Собирање на шумски плодови и производи, освен дрва	0,00			
2035	- 02.40 - Помошни услуги во шумарството	0,00			
2036	- 03.11 - Морски риболов	0,00			
2037	- 03.12 - Риболов во слатководни води	0,00			
2038	- 03.21 - Морска аквакултура	0,00			

2039	- 03.22 - Слатководна аквакултура	0,00			
2040	- 05.10 - Вадење на камен јаглен	0,00			
2041	- 05.20 - Вадење на лигнит	0,00			
2042	- 06.10 - Вадење на сурова нафта	0,00			
2043	- 06.20 - Вадење на природен гас	0,00			
2044	- 07.10 - Вадење на руди на железо	0,00			
2045	- 07.21 - Вадење на руди на уран и ториум	0,00			
2046	- 07.29 - Вадење на други руди на обоени метали	0,00			
2047	- 08.11 - Вадење на декоративен камен и камен за градежништвото, варовник, суров гипс, креда и шкрилци	0,00			
2048	- 08.12 - Вадење на чакал и песок; глина и каолин	0,00			
2049	- 08.91 - Вадење на хемиски минерали и минерални ѓубрива	0,00			
2050	- 08.92 - Вадење на тресет	0,00			
2051	- 08.93 - Вадење на сол	0,00			
2052	- 08.99 - Останато рударство и вадење на камен, неспомнато на друго место	0,00			
2053	- 09.10 - Помошни дејности за вадење на сурова нафта и природен гас	0,00			
2054	- 09.90 - Помошни дејности за останатото вадење на руда	0,00			
2055	- 10.11 - Преработка и конзервирање на месо	0,00			

2056	- 10.12 - Преработка и конзервирање на живинско месо	0,00			
2057	- 10.13 - Производство на животинско и живинско месо	0,00			
2058	- 10.20 - Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари	0,00			
2059	- 10.31 - Преработка и конзервирање на компири	0,00			
2060	- 10.32 - Производство на сокови од овошје и зеленчук	0,00			
2061	- 10.39 - Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук	0,00			
2062	- 10.41 - Производство на масла и масти	0,00			
2063	- 10.42 - Производство на маргарин и слични масти за јадење	0,00			
2064	- 10.51 - Преработка на млеко и производство на сирења	0,00			
2065	- 10.52 - Производство на сладолед	0,00			
2066	- 10.61 - Производство на мелнички производи	0,00			
2067	- 10.62 - Производство на скроб и производи од скроб	0,00			
2068	- 10.71 - Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси)	0,00			
2069	- 10.72 - Производство на двопек и бисквити; производство на конзервирани слатки и	0,00			

	печива				
2070	- 10.73 - Производство на макарони, њоки, кускус и слични тестенини	0,00			
2071	- 10.81 - Производство на шеќер	0,00			
2072	- 10.82 - Производство на какао, чоколади и кондиторски производи	0,00			
2073	- 10.83 - Преработка на чај и кафе	0,00			
2074	- 10.84 - Производство на зачини и други додатоци	0,00			
2075	- 10.85 - Производство на готови јадења и оброци	0,00			
2076	- 10.86 - Производство на хомогенизирани прехранбени препарати и диететска храна	0,00			
2077	- 10.89 - Производство на останати прехранбени производи, неспоменати на друго место	0,00			
2078	- 10.91 - Производство на готова храна за животни на фарма (домашни животни)	0,00			
2079	- 10.92 - Производство на готова храна за домашни миленици	0,00			
2080	- 11.01 - Дестилирање, прочистување и мешање на алкохолни пијалаци	0,00			
2081	- 11.02 - Производство на вино од грозје	0,00			
2082	- 11.03 - Производство на јаболковина и вина од друго овошје	0,00			
2083	- 11.04 - Производство на други недестилирани ферментирани пијалаци	0,00			

2084	- 11.05 - Производство на пиво	0,00			
2085	- 11.06 - Производство на слад	0,00			
2086	- 11.07 - Производство на освежителни пијалаци; производство на минерална вода и друга флаширана вода	0,00			
2087	- 12.00 - Производство на тутунски производи	0,00			
2088	- 13.10 - Подготовка и предење на текстилни влакна	0,00			
2089	- 13.20 - Ткаење на текстил	0,00			
2090	- 13.30 - Довршување на текстил	0,00			
2091	- 13.91 - Производство на плетени и хеклани ткаенини	0,00			
2092	- 13.92 - Производство на готови текстилни производи, освен облека	0,00			
2093	- 13.93 - Производство на теписи и ќилими (подни прекривки)	0,00			
2094	- 13.94 - Производство на јажиња, конопи, плетенки и мрежи	0,00			
2095	- 13.95 - Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека	0,00			
2096	- 13.96 - Производство на друг технички и индустриски текстил	0,00			
2097	- 13.99 - Производство на останати текстили, неспомнато на друго место	0,00			
2098	- 14.11 - Производство на кожна облека	0,00			
2099	- 14.12 - Производство на работна облека	0,00			

2100	- 14.13 - Производство на друга горна облека	0,00			
2101	- 14.14 - Производство на долна облека	0,00			
2102	- 14.19 - Производство на други предмети и прибори за облека	0,00			
2103	- 14.20 - Производство на предмети од крзно	0,00			
2104	- 14.31 - Производство на плетени и хеклани чорапи	0,00			
2105	- 14.39 - Производство на друга плетена и хеклана облека	0,00			
2106	- 15.11 - Штавење и доработка на кожа; доработка и боење на крзно	0,00			
2107	- 15.12 - Производство на куфери, рачни торби и слични предмети, седла и сарачки производи	0,00			
2108	- 15.20 - Производство на обувки	0,00			
2109	- 16.10 - Пилење и стружење на дрво	0,00			
2110	- 16.21 - Производство на фурнир и други плочи од дрво	0,00			
2111	- 16.22 - Производство на паркет	0,00			
2112	- 16.23 - Производство на друга градежна столарија и подови	0,00			
2113	- 16.24 - Производство на дрвена амбалажа	0,00			
2114	- 16.29 - Производство на останати производи од дрво; производство на предмети од плута, слама и плетарски материјал	0,00			

2115	- 17.11 - Производство на целулоза (пулпа)	0,00			
2116	- 17.12 - Производство на хартија и картон	0,00			
2117	- 17.21 - Производство на брановидна хартија и картон и на амбалажа од хартија и картон	0,00			
2118	- 17.22 - Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата	0,00			
2119	- 17.23 - Производство на канцелариски материјал од хартија	0,00			
2120	- 17.24 - Производство на сидни тапети	0,00			
2121	- 17.29 - Производство на други предмети од хартија и картон	0,00			
2122	- 18.11 - Печатење на весници	0,00			
2123	- 18.12 - Друго печатење	0,00			
2124	- 18.13 - Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето	0,00			
2125	- 18.14 - Книговезни и сродни услуги	0,00			
2126	- 18.20 - Репродукција на снимени медиуми	0,00			
2127	- 19.10 - Производство на производи од печка за коксирање	0,00			
2128	- 19.20 - Производство на рафинирани нафтени производи	0,00			
2129	- 20.11 - Производство на индустриски гас	0,00			
2130	- 20.12 - Производство на бои и пигменти	0,00			
2131	- 20.13 - Производство на други основни	0,00			

	неорганички хемикалии				
2132	- 20.14 - Производство на други основни органички хемикалии	0,00			
2133	- 20.15 - Производство на вештачки ѓубрива и азотни соединенија	0,00			
2134	- 20.16 - Производство на пластични маси во примарни облици	0,00			
2135	- 20.17 - Производство на синтетички каучук во примарни облици	0,00			
2136	- 20.20 - Производство на пестициди и други агрохемишки производи	0,00			
2137	- 20.30 - Производство на бои, лакови и слични премази, печатарско мастило и китови	0,00			
2138	- 20.41 - Производство на сапуни и детергенти, препарати за чистење и полирање	0,00			
2139	- 20.42 - Производство на парфери и тоалетни препарати	0,00			
2140	- 20.51 - Производство на експлозиви	0,00			
2141	- 20.52 - Производство на лепаци	0,00			
2142	- 20.53 - Производство на етерични масла	0,00			
2143	- 20.59 - Производство на други хемиски производи, неспомнати на друго место	0,00			
2144	- 20.60 - Производство на вештачки влакна	0,00			
2145	- 21.10 - Производство на основни фармацевтски производи	0,00			

2146	- 21.20 - Производство на фармацевтски препарати	0,00			
2147	- 22.11 - Производство на надворешни и внатрешни гуми за возила; протектирање на гуми за возила (надворешни гуми)	0,00			
2148	- 22.19 - Производство на други производи од гума	0,00			
2149	- 22.21 - Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси	0,00			
2150	- 22.22 - Производство на амбалажа од пластични маси за пакување	0,00			
2151	- 22.23 - Производство на предмети за вградување (градежна стока) од пластични маси	0,00			
2152	- 22.29 - Производство на други производи од пластични маси	0,00			
2153	- 23.11 - Производство на рамно стакло	0,00			
2154	- 23.12 - Обликување и обработка на рамно стакло	0,00			
2155	- 23.13 - Производство на шупливо стакло	0,00			
2156	- 23.14 - Производство на стаклени влакна	0,00			
2157	- 23.19 - Производство и обработка на друго стакло, вклучувајќи и техничка стаклена стока	0,00			
2158	- 23.20 - Производство на огноотпорни производи	0,00			
2159	- 23.31 - Производство на керамички плочки и подни плочи	0,00			

2160	- 23.32 - Производство на цигли, ќерамиди и производи од печена глина за градежништвото	0,00			
2161	- 23.41 - Производство на керамички предмети за домаќинствата и керамички украсни предмети	0,00			
2162	- 23.42 - Производство на керамички санитарни уреди	0,00			
2163	- 23.43 - Производство на керамички изолатери и изолационен прибор	0,00			
2164	- 23.44 - Производство на други технички производи од керамика	0,00			
2165	- 23.49 - Производство на други керамички производи	0,00			
2166	- 23.51 - Производство на цемент	0,00			
2167	- 23.52 - Производство на вар и гипс	0,00			
2168	- 23.61 - Производство на производи од бетон за градежни цели	0,00			
2169	- 23.62 - Производство на производи од гипс за градежни цели	0,00			
2170	- 23.63 - Производство на готова бетонска смеса	0,00			
2171	- 23.64 - Производство на малтер	0,00			
2172	- 23.65 - Производство на влакнест цемент	0,00			
2173	- 23.69 - Производство на други производи од бетон, гипс и цемент	0,00			
2174	- 23.70 - Сечење, обликување и доработка на	0,00			

	камен				
2175	- 23.91 - Производство на абразивни (брусни) производи	0,00			
2176	- 23.99 - Производство на други неметални минерални производи, неспомнато на друго место	0,00			
2177	- 24.10 - Производство на сурово железо, челик и феролегури	0,00			
2178	- 24.20 - Производство на цевки, шупливи (издлабени) профили и слични производи од челик	0,00			
2179	- 24.31 - Ладно влечење на прачки	0,00			
2180	- 24.32 - Ладно валање на тесни ленти	0,00			
2181	- 24.33 - Ладно обликување и свиткување	0,00			
2182	- 24.34 - Ладно извлекување на жица	0,00			
2183	- 24.41 - Производство на благородни метали	0,00			
2184	- 24.42 - Производство на алуминиум	0,00			
2185	- 24.43 - Производство на олово, цинк и калај	0,00			
2186	- 24.44 - Производство на бакар	0,00			
2187	- 24.45 - Производство на други обоени метали	0,00			
2188	- 24.46 - Преработка на нуклеарно гориво	0,00			
2189	- 24.51 - Леење на железо	0,00			
2190	- 24.52 - Леење на челик	0,00			

2191	- 24.53 - Леење на лесни метали	0,00			
2192	- 24.54 - Леење на други обоени метали	0,00			
2193	- 25.11 - Производство на метални конструкции и делови на конструкции	0,00			
2194	- 25.12 - Производство на метални врати и прозорци	0,00			
2195	- 25.21 - Производство на радијатори и котли за централно греење	0,00			
2196	- 25.29 - Производство на други цистерни, резервоари и садови од метал	0,00			
2197	- 25.30 - Производство на парни котли, освен котли за централно греење со топла вода	0,00			
2198	- 25.40 - Производство на оружје и муниција	0,00			
2199	- 25.50 - Ковање, пресување, штанцување и валање на метали; металургија на прав	0,00			
2200	- 25.61 - Обработка и пресвлекување на метали	0,00			
2201	- 25.62 - Општи машински работи	0,00			
2202	- 25.71 - Производство на сечила	0,00			
2203	- 25.72 - Производство на брави и шарки	0,00			
2204	- 25.73 - Производство на алати	0,00			
2205	- 25.91 - Производство на сандаци и слична амбалажа од челик	0,00			
2206	- 25.92 - Производство на амбалажа за пакување од лесни метали	0,00			

2207	- 25.93 - Производство на жичани производи, синџири и пружини	0,00			
2208	- 25.94 - Производство на сврзувачки елементи и завртни машински производи	0,00			
2209	- 25.99 - Производство на други фабрикувани метални производи, неспомнати на друго место	0,00			
2210	- 26.11 - Производство на електронски составни делови (компоненти)	0,00			
2211	- 26.12 - Производство на полни електронски плочи	0,00			
2212	- 26.20 - Производство на компјутери (сметачки машини) и периферна (дополнителна) опрема	0,00			
2213	- 26.30 - Производство на опрема за комуникација	0,00			
2214	- 26.40 - Производство на електроника за широка потрошувачка	0,00			
2215	- 26.51 - Производство на инструменти и апарати за мерење, испитување и навигација	0,00			
2216	- 26.52 - Производство на саати и часовници	0,00			
2217	- 26.60 - Производство на опрема за зрачење, електромедицинска и електротерапевтска опрема	0,00			
2218	- 26.70 - Производство на оптички инструменти и фотографска опрема	0,00			
2219	- 26.80 - Производство на магнетски и оптички медиуми	0,00			

2220	- 27.11 - Производство на електромотори, генератори и трансформатори	0,00			
2221	- 27.12 - Производство на апарати за дистрибуција и контрола на електричната енергија	0,00			
2222	- 27.20 - Производство на батерии и акумулатори	0,00			
2223	- 27.31 - Производство на кабли од оптички влакна	0,00			
2224	- 27.32 - Производство на други електронски и електрични жици и кабли	0,00			
2225	- 27.33 - Производство на електроинсталациски материјал	0,00			
2226	- 27.40 - Производство на електрична опрема за осветлување	0,00			
2227	- 27.51 - Производство на електрични апарати за домаќинството	0,00			
2228	- 27.52 - Производство на неелектрични апарати за домаќинството	0,00			
2229	- 27.90 - Производство на друга електрична опрема	0,00			
2230	- 28.11 - Производство на мотори и турбини, освен мотори за авиони и моторни возила	0,00			
2231	- 28.12 - Производство на хидраулични погонски уреди (хидраулична опрема)	0,00			
2232	- 28.13 - Производство на други пумпи и компресори	0,00			
2233	- 28.14 - Производство на други славини и	0,00			

	вентили				
2234	- 28.15 - Производство на лежишта, преносници, како и преносни и погонски елементи	0,00			
2235	- 28.21 - Производство на печки и горилници	0,00			
2236	- 28.22 - Производство на уреди за кревање и пренесување	0,00			
2237	- 28.23 - Производство на канцелариски машини и опрема (освен производство на компјутери и периферна опрема)	0,00			
2238	- 28.24 - Производство на механизирани рачни алати	0,00			
2239	- 28.25 - Производство на разладна и вентилациска опрема која не е за примена во домаќинството	0,00			
2240	- 28.29 - Производство на други машини за општа намена, неспомнати на друго место	0,00			
2241	- 28.30 - Производство на машини за земјоделството и шумарството	0,00			
2242	- 28.41 - Производство на алатни машини за обработка на метал	0,00			
2243	- 28.49 - Производство на други алатни машини	0,00			
2244	- 28.91 - Производство на машини за металургијата	0,00			
2245	- 28.92 - Производство на машини за рударство, каменоломи и градежништво	0,00			
2246	- 28.93 - Производство на машини за	0,00			

	индустријата за храна, пијалаци и тутун				
2247	- 28.94 - Производство на машини за индустријата за текстил, облека и кожа	0,00			
2248	- 28.95 - Производство на машини за индустријата за хартија и картон	0,00			
2249	- 28.96 - Производство на машини за обработка на пластика и гума	0,00			
2250	- 28.99 - Производство на други специјализирани машини, неспомнати на друго место	0,00			
2251	- 29.10 - Производство на моторни возила	0,00			
2252	- 29.20 - Производство на каросерии за моторни возила, приколки и полуприколки	0,00			
2253	- 29.31 - Производство на електрична и електронска опрема за моторни возила	0,00			
2254	- 29.32 - Производство на други делови и дополнителен прибор за моторни возила	0,00			
2255	- 30.11 - Изградба на бродови и пловечки објекти	0,00			
2256	- 30.12 - Изградба на чамци за рекреација и спортски чамци	0,00			
2257	- 30.20 - Производство на железнички локомотиви и шински возила	0,00			
2258	- 30.30 - Производство на воздухопловни и вселенски летала како и сродна машинерија	0,00			
2259	- 30.40 - Производство на воени борбени возила	0,00			

2260	- 30.91 - Производство на мотоцикли	0,00			
2261	- 30.92 - Производство на велосипеди и инвалидски колички	0,00			
2262	- 30.99 - Производство на други превозни средства, неспомнати на друго место	0,00			
2263	- 31.01 - Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници	0,00			
2264	- 31.02 - Производство на кујнски мебел	0,00			
2265	- 31.03 - Производство на душеци	0,00			
2266	- 31.09 - Производство на друг мебел	0,00			
2267	- 32.11 - Производство на пари (монети)	0,00			
2268	- 32.12 - Производство на накит и слични производи	0,00			
2269	- 32.13 - Производство на бижутерија и слични производи	0,00			
2270	- 32.20 - Производство на музички инструменти	0,00			
2271	- 32.30 - Производство на спортска опрема	0,00			
2272	- 32.40 - Производство на игри и играчки	0,00			
2273	- 32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти	0,00			
2274	- 32.91 - Производство на метли и четки	0,00			
2275	- 32.99 - Останато производство, неспомнато на друго место	0,00			
2276	- 33.11 - Поправка на фабрикувани производи	0,00			

	од метал				
2277	- 33.12 - Поправка на машини	0,00			
2278	- 33.13 - Поправка на електронска и оптичка опрема	0,00			
2279	- 33.14 - Поправка на електрична опрема	0,00			
2280	- 33.15 - Поправка и одржување на чамци и бродови	0,00			
2281	- 33.16 - Поправка и одржување на воздухопловни и вселенски летала	0,00			
2282	- 33.17 - Поправка и одржување на други превозни средства	0,00			
2283	- 33.19 - Поправка на останата опрема	0,00			
2284	- 33.20 - Инсталирање на индустриски машини и опрема	0,00			
2285	- 35.11 - Производство на електрична енергија	0,00			
2286	- 35.12 - Пренос на електрична енергија	0,00			
2287	- 35.13 - Дистрибуција на електрична енергија	0,00			
2288	- 35.14 - Трговија на електрична енергија	0,00			
2289	- 35.21 - Производство на гас	0,00			
2290	- 35.22 - Дистрибуција на гасовити горива преку дистрибутивните системи	0,00			
2291	- 35.23 - Трговија на гас преку дистрибутивните системи	0,00			
2292	- 35.30 - Снабдување со пареа и климатизација	0,00			

2293	- 36.00 - Собирање, обработка и снабдување со вода	0,00			
2294	- 37.00 - Отстранување на отпадни води	0,00			
2295	- 38.11 - Собирање на безопасен отпад	0,00			
2296	- 38.12 - Собирање на опасен отпад	0,00			
2297	- 38.21 - Обработка и отстранување на безопасен отпад	0,00			
2298	- 38.22 - Обработка и отстранување на опасен отпад	0,00			
2299	- 38.31 - Демонтирање на крш	0,00			
2300	- 38.32 - Обновување на посебно издвоени материјали	0,00			
2301	- 39.00 - Дејности за санација и останати услуги за управување со отпад	0,00			
2302	- 41.10 - Развој на градежни проекти	0,00			
2303	- 41.20 - Изградба на станбени и нестанбени згради	0,00			
2304	- 42.11 - Изградба на патишта и автопати	0,00			
2305	- 42.12 - Изградба на железници и подземни железници	0,00			
2306	- 42.13 - Изградба на мостови и тунели	0,00			
2307	- 42.21 - Изградба на комунални објекти за течности	0,00			
2308	- 42.22 - Изградба на електрични водови и телекомуникациски линии	0,00			

2309	- 42.91 - Изградба на хидроградежни објекти	0,00			
2310	- 42.99 - Изградба на други објекти од нискоградба, неспомнати на друго место	0,00			
2311	- 43.11 - Уривање	0,00			
2312	- 43.12 - Подготвителни работи на градилиште	0,00			
2313	- 43.13 - Пробно дупчење и сондирање	0,00			
2314	- 43.21 - Електроинсталатерски работи	0,00			
2315	- 43.22 - Поставување на инсталации за водовод, канализација и плин и инсталации за греење и клима-уреди	0,00			
2316	- 43.29 - Други градежно-инсталатерски работи	0,00			
2317	- 43.31 - Малтерисување	0,00			
2318	- 43.32 - Поставување на столарија	0,00			
2319	- 43.33 - Поставување на подни и ѕидни облоги	0,00			
2320	- 43.34 - Бојадисување и застаклување	0,00			
2321	- 43.39 - Останати завршни градежни работи	0,00			
2322	- 43.91 - Дејности на покривни конструкции	0,00			
2323	- 43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место	0,00			
2324	- 45.11 - Трговија со автомобили и моторни возила од лесна категорија	0,00			

2325	- 45.19 - Трговија со останати моторни возила	0,00			
2326	- 45.20 - Одржување и поправка на моторни возила	0,00			
2327	- 45.31 - Трговија на големо со делови и прибор за моторни возила	0,00			
2328	- 45.32 - Трговија на мало со делови и прибор за моторни возила	0,00			
2329	- 45.40 - Трговија со мотоцикли и делови и прибор за мотоцикли, одржување и поправка на мотоцикли	0,00			
2330	- 46.11 - Посредување во трговијата со земјоделски сировини, живи животни, текстилни сировини и полупроизводи	0,00			
2331	- 46.12 - Посредување во трговијата со горива, руди, метали и индустриски хемикалии	0,00			
2332	- 46.13 - Посредување во трговијата со дрво, дрвена граѓа и градежен материјал	0,00			
2333	- 46.14 - Посредување во трговијата со машини, индустриска опрема, бродови и воздухопловни средства	0,00			
2334	- 46.15 - Посредување во трговијата со мебел, предмети за домаќинствата, метална и железна стока	0,00			
2335	- 46.16 - Посредување во трговијата со текстил, облека, крзно, обувки и предмети од кожа	0,00			
2336	- 46.17 - Посредување во трговијата со храна, пијалаци и тутун	0,00			

2337	- 46.18 - Посредување специјализирано за трговија со останати посебни производи или групи на производи	0,00			
2338	- 46.19 - Посредување во трговијата со разновидни производи	0,00			
2339	- 46.21 - Трговија на големо со жита, суров тутун, семе и добиточна храна	0,00			
2340	- 46.22 - Трговија на големо со цвеќе и садници	0,00			
2341	- 46.23 - Трговија на големо со живи животни	0,00			
2342	- 46.24 - Трговија на големо со сурова, недовршена и довршена кожа	0,00			
2343	- 46.31 - Трговија на големо со овошје и зеленчук	0,00			
2344	- 46.32 - Трговија на големо со месо и производи од месо	0,00			
2345	- 46.33 - Трговија на големо со млечни производи, јајца и масла и масти за јадење	0,00			
2346	- 46.34 - Трговија на големо со пијалаци	0,00			
2347	- 46.35 - Трговија на големо со производи од тутун	0,00			
2348	- 46.36 - Трговија на големо со шеќер, чоколада и слатки од шеќер	0,00			
2349	- 46.37 - Трговија на големо со кафе, чај, какао и зачини	0,00			
2350	- 46.38 - Трговија на големо со друга храна, вклучувајќи и риба, лушпари и мекотели	0,00			

2351	- 46.39 - Неспецијализирана трговија на големо со храна, пијалаци и тутун	0,00			
2352	- 46.41 - Трговија на големо со текстил	0,00			
2353	- 46.42 - Трговија на големо со облека и обувки	0,00			
2354	- 46.43 - Трговија на големо со електрични апарати за домаќинствата	0,00			
2355	- 46.44 - Трговија на големо со порцелан, стакларија и средства за чистење	0,00			
2356	- 46.45 - Трговија на големо со парфимериски и козметички препарати	0,00			
2357	- 46.46 - Трговија на големо со фармацевтски производи	0,00			
2358	- 46.47 - Трговија на големо со мебел, подни прекривки и опрема за осветлување	0,00			
2359	- 46.48 - Трговија на големо со часовници и накит	0,00			
2360	- 46.49 - Трговија на големо со друга стока за домаќинствата	0,00			
2361	- 46.51 - Трговија на големо со компјутери, компјутерска периферна опрема и софтвер	0,00			
2362	- 46.52 - Трговија на големо со електронска и телекомуникациска опрема и делови	0,00			
2363	- 46.61 - Трговија на големо со земјоделски машини, прибор и опрема	0,00			
2364	- 46.62 - Трговија на големо со алатни машини	0,00			

2365	- 46.63 - Трговија на големо со машини за рударството и градежништвото	0,00			
2366	- 46.64 - Трговија на големо со машини за текстилната индустрија, машини за шиене и плетење	0,00			
2367	- 46.65 - Трговија на големо со канцелариски мебел	0,00			
2368	- 46.66 - Трговија на големо со останати канцелариски машини и опрема	0,00			
2369	- 46.69 - Трговија на големо со други машини и опрема	0,00			
2370	- 46.71 - Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива и слични производи	0,00			
2371	- 46.72 - Трговија на големо со метали и метални руди	0,00			
2372	- 46.73 - Трговија на големо со дрва, градежен материјал и санитарна опрема	0,00			
2373	- 46.74 - Трговија на големо со метална стока, цевки, уреди и опрема за водовод и централно греење	0,00			
2374	- 46.75 - Трговија на големо со хемиски производи	0,00			
2375	- 46.76 - Трговија на големо со останати полупроизводи	0,00			
2376	- 46.77 - Трговија на големо со отпадоци и остатоци	0,00			
2377	- 46.90 - Неспецијализирана трговија на големо	0,00			

2378	- 47.11 - Трговија на мало во неспецијализирани продавници, претежно со храна, пијалаци и тутун	0,00			
2379	- 47.19 - Друга трговија на мало во неспецијализирани продавници	0,00			
2380	- 47.21 - Трговија на мало со овошје и зеленчук во специјализирани продавници	0,00			
2381	- 47.22 - Трговија на мало со месо и производи од месо во специјализирани продавници	0,00			
2382	- 47.23 - Трговија на мало со риби, лушпари и мекотели во специјализирани продавници	0,00			
2383	- 47.24 - Трговија на мало со леб, печива, колачи и слатки во специјализирани продавници	0,00			
2384	- 47.25 - Трговија на мало со пијалаци во специјализирани продавници	0,00			
2385	- 47.26 - Трговија на мало со производи од тутун во специјализирани продавници	0,00			
2386	- 47.29 - Друга трговија на мало со храна во специјализирани продавници	0,00			
2387	- 47.30 - Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници	0,00			
2388	- 47.41 - Трговија на мало со компјутери, периферни единици и софтвер во специјализирани продавници	0,00			
2389	- 47.42 - Трговија на мало со телекомуникациска опрема во специјализирани продавници	0,00			
	- 47.43 - Трговија на мало со аудио и				

2390	видеоопрема во специјализирани продавници	0,00			
2391	- 47.51 - Трговија на мало со текстил во специјализирани продавници	0,00			
2392	- 47.52 - Трговија на мало со метална стока, бои и стакло во специјализирани продавници	0,00			
2393	- 47.53 - Трговија на мало со килими, теписи, сидни и подни облоги во специјализирани продавници	0,00			
2394	- 47.54 - Трговија на мало со електрични апарати за домаќинствата во специјализирани продавници	0,00			
2395	- 47.59 - Трговија на мало со мебел, опрема за осветлување и други предмети за домаќинствата, во специјализирани продавници	0,00			
2396	- 47.61 - Трговија на мало со книги во специјализирани продавници	0,00			
2397	- 47.62 - Трговија на мало со весници и канцелариски прибор во специјализирани продавници	0,00			
2398	- 47.63 - Трговија на мало со музички и видео записи во специјализирани продавници	0,00			
2399	- 47.64 - Трговија на мало со спортска опрема во специјализирани продавници	0,00			
2400	- 47.65 - Трговија на мало со игри и играчки во специјализирани продавници	0,00			
2401	- 47.71 - Трговија на мало со облека во специјализирани продавници	0,00			
2402	- 47.72 - Трговија на мало со обувки и	0,00			

	предмети од кожа во специјализирани продавници				
2403	- 47.73 - Аптеки	0,00			
2404	- 47.74 - Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала во специјализирани продавници	0,00			
2405	- 47.75 - Трговија на мало со козметички и тоалетни препарати во специјализирани продавници	0,00			
2406	- 47.76 - Трговија на мало со цвеќе, садници, семе, ѓубриво, домашни миленици и храна за нив во специјализирани продавници	0,00			
2407	- 47.77 - Трговија на мало со часовници и накит во специјализирани продавници	0,00			
2408	- 47.78 - Друга трговија на мало со нови производи во специјализирани продавници	0,00			
2409	- 47.79 - Трговија на мало со половни стоки во специјализирани продавници	0,00			
2410	- 47.81 - Трговија на мало со храна, пијалаци и тутунски производи на тезги и пазари	0,00			
2411	- 47.82 - Трговија на мало на тезги и пазари со текстил, облека и обувки	0,00			
2412	- 47.89 - Трговија на мало со други стоки на тезги и пазари	0,00			
2413	- 47.91 - Трговија на мало преку пошта и интернет	0,00			
2414	- 47.99 - Друга трговија на мало вон продавници, тезги и пазари	0,00			

2415	- 49.10 - Патнички железнички транспорт, меѓуградски	0,00			
2416	- 49.20 - Товарен железнички транспорт	0,00			
2417	- 49.31 - Градски и приградски патнички копнен транспорт	0,00			
2418	- 49.32 - Такси служба	0,00			
2419	- 49.39 - Друг патнички копнен транспорт, неспомнат на друго место	0,00			
2420	- 49.41 - Товарен патен транспорт	0,00			
2421	- 49.42 - Услуги за преселување	0,00			
2422	- 49.50 - Цевоводен транспорт	0,00			
2423	- 50.10 - Поморски и крајбрежен патнички воден транспорт	0,00			
2424	- 50.20 - Поморски и крајбрежен товарен воден транспорт	0,00			
2425	- 50.30 - Внатрешен патнички воден транспорт	0,00			
2426	- 50.40 - Внатрешен товарен воден транспорт	0,00			
2427	- 51.10 - Патнички воздухопловен транспорт	0,00			
2428	- 51.21 - Товарен воздухопловен транспорт	0,00			
2429	- 51.22 - Вселенски транспорт	0,00			
2430	- 52.10 - Складирање на стока	0,00			
2431	- 52.21 - Услужни дејности поврзани со копнениот превоз	0,00			

2432	- 52.22 - Услужни дејности поврзани со водниот превоз	0,00			
2433	- 52.23 - Услужни дејности поврзани со воздухопловниот превоз	0,00			
2434	- 52.24 - Претовар на товар	0,00			
2435	- 52.29 - Останати придружни дејности во превозот	0,00			
2436	- 53.10 - Дејности за давање на универзални поштенски услуги	0,00			
2437	- 53.20 - Дејности за давање на останати поштенски и курирски услуги	0,00			
2438	- 55.10 - Хотели и слични објекти за сместување	0,00			
2439	- 55.20 - Одморалишта и останати објекти за пократок престој	0,00			
2440	- 55.30 - Кампови, автокампови и простори за кампирање	0,00			
2441	- 55.90 - Друг вид на сместување	0,00			
2442	- 56.10 - Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна	0,00			
2443	- 56.21 - Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг)	0,00			
2444	- 56.29 - Останати услуги за подготвување и служење на храна	0,00			
2445	- 56.30 - Подготовка и послужување на пијалаци	0,00			
2446	- 58.11 - Издавање на книги	0,00			

2447	- 58.12 - Издавање на имици и списоци на адреси	0,00			
2448	- 58.13 - Издавање на весници	0,00			
2449	- 58.14 - Издавање на списанија и периодични публикации	0,00			
2450	- 58.19 - Други издавачки дејности	0,00			
2451	- 58.21 - Издавање на компјутерски игри	0,00			
2452	- 58.29 - Издавање на останата програмска опрема	0,00			
2453	- 59.11 - Дејности на производство на филмови, видеофилмови и телевизиска програма	0,00			
2454	- 59.12 - Дејности кои следат после производството на филмови и видео филмови и телевизиска програма	0,00			
2455	- 59.13 - Дејности за дистрибуција на филмска, видео и телевизиска програма	0,00			
2456	- 59.14 - Прикажување на филмови	0,00			
2457	- 59.20 - Снимање на звучни записи и издавање на музички записи	0,00			
2458	- 60.10 - Емитирање на радиопрограма	0,00			
2459	- 60.20 - Дејности на телевизиската програма и емитирање	0,00			
2460	- 61.10 - Дејности на жичани телекомуникации	0,00			
2461	- 61.20 - Дејности на безжични телекомуникации	0,00			

2462	- 61.30 - Дејности на сателитска телекомуникација	0,00			
2463	- 61.90 - Други телекомуникациски дејности	0,00			
2464	- 62.01 - Компјутерско програмирање	0,00			
2465	- 62.02 - Компјутерски консултантски дејности	0,00			
2466	- 62.03 - Дејности на управување со компјутерска опрема	0,00			
2467	- 62.09 - Останати услуги во врска со информатичката технологија и компјутерите	0,00			
2468	- 63.11 - Обработка на податоци, хостирање и слични дејности	0,00			
2469	- 63.12 - Интернет портали	0,00			
2470	- 63.91 - Дејности на новинските агенции	0,00			
2471	- 63.99 - Останати информативни услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2472	- 64.11 - Централна банка	0,00			
2473	- 64.19 - Друго монетарно посредување	0,00			
2474	- 64.20 - Дејности на холдинг-друштвата	0,00			
2475	- 64.30 - Трустови, останати фондови и слични финансиски субјекти	0,00			
2476	- 64.91 - Финансиски лизинг	0,00			
2477	- 64.92 - Друго кредитно посредување	0,00			
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	0,00			

2479	- 65.11 - Осигурување на живот	0,00			
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	784.389.288,00			
2481	- 65.20 - Реосигурување	0,00			
2482	- 65.30 - Пензиски фондови	0,00			
2483	- 66.11 - Управување со финансиски пазари	0,00			
2484	- 66.12 - Дејности на посредување во работењето со хартии од вредност и стокови договори	0,00			
2485	- 66.19 - Останати помошни дејности кај финансиските услуги, освен осигурување и пензиски фондови	0,00			
2486	- 66.21 - Процена на ризици и штети	0,00			
2487	- 66.22 - Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници	0,00			
2488	- 66.29 - Помошни дејности во осигурувањето и пензиските фондови	0,00			
2489	- 66.30 - Дејности на управување со фондови	0,00			
2490	- 68.10 - Купување и продажба на сопствен недвижен имот	0,00			
2491	- 68.20 - Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	0,00			
2492	- 68.31 - Агенции за недвижен имот	0,00			
2493	- 68.32 - Управување со недвижен имот со хонорар или врз база на договор	0,00			

2495	- 69.20 - Сметководствени, книговодствени и ревизорски работи; даночно советување	0,00			
2496	- 70.10 - Управувачки дејности	0,00			
2497	- 70.21 - Односи со јавноста и дејности на информирање	0,00			
2498	- 70.22 - Дејности на советување во врска со работењето и останато управување	0,00			
2499	- 71.11 - Архитектонски дејности	0,00			
2500	- 71.12 - Инженерство и со него поврзано техничко советување	0,00			
2501	- 71.20 - Техничко испитување и анализа	0,00			
2502	- 72.11 - Истражување и експериментален развој во биотехнологијата	0,00			
2503	- 72.19 - Други истражувања и експериментален развој во природните, техничките и технолошките науки	0,00			
2504	- 72.20 - Истражувања и експериментален развој во општествените и хуманитарните науки	0,00			
2505	- 73.11 - Агенција за маркетинг	0,00			
2506	- 73.12 - Огласување преку медиуми	0,00			
2507	- 73.20 - Истражување на пазарот и испитување на јавното мислење	0,00			
2508	- 74.10 - Специјализирани дизајнерски дејности	0,00			
2509	- 74.20 - Фотографски дејности	0,00			

2510	- 74.30 - Преведувачки дејности и услуги на преведувачите	0,00			
2511	- 74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2512	- 75.00 - Ветеринарни дејности	0,00			
2513	- 77.11 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на автомобили и моторни возила од лесна категорија	0,00			
2514	- 77.12 - Изнајмување и давање под закуп на камиони	0,00			
2515	- 77.21 - Изнајмување и давање под закуп на опрема за рекреација и спорт	0,00			
2516	- 77.22 - Изнајмување на видеоленти и дискови	0,00			
2517	- 77.29 - Изнајмување и давање под закуп на останати предмети за лична и семејна употреба	0,00			
2518	- 77.31 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на земјоделски машини и опрема	0,00			
2519	- 77.32 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на машини и опрема за градежништвото и инженерството	0,00			
2520	- 77.33 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на канцелариски машини и опрема, вклучувајќи и компјутери	0,00			
2521	- 77.34 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на водни сообраќајни средства	0,00			
2522	- 77.35 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на воздушни превозни средства	0,00			

2523	- 77.39 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на останати машини, опрема и материјални добра, неспомнати на друго место	0,00			
2524	- 77.40 - Лизинг на производи од интелектуална сопственост и слични производи, освен авторски дела	0,00			
2525	- 78.10 - Дејности на агенциите за вработување	0,00			
2526	- 78.20 - Дејности на агенциите за привремено вработување	0,00			
2527	- 78.30 - Останато отстапување на човечки ресурси	0,00			
2528	- 79.11 - Дејности на туристичките агенции	0,00			
2529	- 79.12 - Дејности на организаторите на патувања (туроператорите)	0,00			
2530	- 79.90 - Останати резервациски услуги и дејности поврзани со нив	0,00			
2531	- 80.10 - Дејности на приватна заштита	0,00			
2532	- 80.20 - Услуги за заштита со помош на сигурносни системи	0,00			
2533	- 80.30 - Истражни дејности	0,00			
2534	- 81.10 - Комбинирани помошни дејности на објектите	0,00			
2535	- 81.21 - Основно чистење на згради	0,00			
2536	- 81.22 - Останати дејности на чистење на згради и објекти	0,00			

2537	- 81.29 - Останати услуги на чистење, неспомнати на друго место	0,00			
2538	- 81.30 - Услужни дејности за уредување и одржување на животната средина	0,00			
2539	- 82.11 - Комбинирани канцелариски и административни услужни дејности	0,00			
2540	- 82.19 - Фотокопирање, подготовка на документи и останати специјализирани канцелариски помошни дејности	0,00			
2541	- 82.20 - Дејности на повикувачки центри	0,00			
2542	- 82.30 - Организација на состаноци и деловни саеми	0,00			
2543	- 82.91 - Дејности на агенциите за собирање и наплата на сметки и кредитни канцеларии	0,00			
2544	- 82.92 - Дејности на пакување	0,00			
2545	- 82.99 - Останати деловни помошни услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2546	- 84.11 - Општи дејности на јавната управа	0,00			
2547	- 84.12 - Регулација на дејностите на институциите кои обезбедуваат здравствена заштита, образование и култура и други социјални услуги, исклучувајќи го задолжителното социјално осигурување	0,00			
2548	- 84.13 - Управување и давање помош за поуспешно деловно работење	0,00			
2549	- 84.21 - Надворешни работи	0,00			
2550	- 84.22 - Работи на одбраната	0,00			

2551	- 84.23 - Судски и правосудни дејности	0,00			
2552	- 84.24 - Работи на јавниот ред и безбедноста	0,00			
2553	- 84.25 - Дејности на пожарникарската служба	0,00			
2554	- 84.30 - Дејности на задолжителното социјално осигурување	0,00			
2555	- 85.10 - Претшколско образование	0,00			
2556	- 85.20 - Основно образование	0,00			
2557	- 85.31 - Општо средно образование	0,00			
2558	- 85.32 - Техничко и стручно средно образование	0,00			
2559	- 85.41 - Образование после средното, кое не е високо	0,00			
2560	- 85.42 - Високо образование	0,00			
2561	- 85.51 - Спортско и рекреативно образование	0,00			
2562	- 85.52 - Образование во културата	0,00			
2563	- 85.53 - Дејност на школите за возачи	0,00			
2564	- 85.59 - Друго образование, неспомнато на друго место	0,00			
2565	- 85.60 - Помошни услуги во образованието	0,00			
2566	- 86.10 - Дејности на болниците	0,00			
2568	- 86.22 - Дејности на специјалистичка медицинска пракса	0,00			
2569	- 86.23 - Дејности на стоматолошка пракса	0,00			

2570	- 86.90 - Други дејности за здравствена заштита	0,00			
2571	- 87.10 - Дејности на социјалната заштита со сместување и нега	0,00			
2572	- 87.20 - Дејности на социјалната заштита и сместување на лица со интелектуална и/или телесна попреченост, душевно болни и лица зависници од алкохол, дрога и други опојни средства	0,00			
2573	- 87.30 - Дејности на социјалната заштита со сместување на стари и изнемоштени лица	0,00			
2574	- 87.90 - Останати дејности на социјалната заштита со сместување, неспомнати на друго место	0,00			
2575	- 88.10 - Дејности на социјалната заштита без сместување на стари и изнемоштени лица	0,00			
2576	- 88.91 - Дејности на дневна социјална заштита на деца	0,00			
2577	- 88.99 - Останати дејности на социјалната заштита без сместување, неспомнати на друго место	0,00			
2578	- 90.01 - Изведувачка уметност	0,00			
2579	- 90.02 - Помошни дејности во изведувачката уметност	0,00			
2580	- 90.03 - Уметничко творештво	0,00			
2581	- 90.04 - Дејности на објектите за културни манифестации	0,00			
2582	- 91.01 - Дејности на библиотеките и архивите	0,00			

2583	- 91.02 - Дејности на музеите	0,00			
2584	- 91.03 - Заштита на историски места и градби, како и слични знаменитости за посетители	0,00			
2585	- 91.04 - Дејности на ботанички и зоолошки градини и природни резервати	0,00			
2586	- 92.00 - Дејности на коцкање и обложување	0,00			
2587	- 93.11 - Работа на спортските објекти	0,00			
2588	- 93.12 - Дејности на спортските клубови	0,00			
2589	- 93.13 - Објекти за фитнес	0,00			
2590	- 93.19 - Останати спортски дејности	0,00			
2591	- 93.21 - Дејности на забавни и тематски паркови	0,00			
2592	- 93.29 - Останати забавни и рекреативни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2593	- 94.11 - Дејности на деловни организации и организации на работодавци врз база на зачленување	0,00			
2594	- 94.12 - Дејности на струковни организации врз база на зачленување	0,00			
2595	- 94.20 - Дејности на синдикатите	0,00			
2596	- 94.91 - Дејности на верски организации	0,00			
2597	- 94.92 - Дејности на политички организации	0,00			
2598	- 94.99 - Дејности на други организации врз база на зачленување, неспомнати на друго место	0,00			

2599	- 95.11 - Поправка на компјутери и периферна (дополнителна компјутерска) опрема	0,00			
2600	- 95.12 - Поправка на опрема за комуникации	0,00			
2601	- 95.21 - Поправка на електронски уреди за широка потрошувачка	0,00			
2602	- 95.22 - Поправка на апарати за домаќинства како и опрема за домови и градини	0,00			
2603	- 95.23 - Поправка на обувки и производи од кожа	0,00			
2604	- 95.24 - Поправка на мебел и покуќнина	0,00			
2605	- 95.25 - Поправка на рачни часовници, саати и накит	0,00			
2606	- 95.29 - Поправка на други предмети за лична употреба и за домаќинствата	0,00			
2607	- 96.01 - Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи	0,00			
2608	- 96.02 - Фризерски салони и салони за разубавување	0,00			
2609	- 96.03 - Погребни и слични дејности	0,00			
2610	- 96.04 - Дејности за нега и одржување на телото	0,00			
2611	- 96.09 - Останати лични услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2612	- 97.00 - Дејности на домаќинствата кои вработуваат послуга (домашен персонал)	0,00			
2613	- 98.10 - Дејности на приватните	0,00			

	домаќинства кои произведуваат разновидна стока за сопствени потреби				
2614	- 98.20 - Дејности на приватните домаќинства кои вршат различни услуги за сопствени потреби	0,00			
2615	- 99.00 - Дејности на екстратериторијални организации и тела	0,00			
2616	- 69.10/1 - Адвокатски дејности	0,00			
2617	- 69.10/2 - Нотари	0,00			
2618	- 69.10/3 - Извршители	0,00			
2619	- 69.10/4 - Други правни работи	0,00			

Потпишано од:

Nehat Sinani

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
 OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
 Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
 KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.